

**ROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2012 ROKU
WRAZ Z RAPORTEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

Warszawa, marzec 2013

Spis treści do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE

	Strona
Roczny skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	3
Roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	5
Roczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Roczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Dodatkowe noty objaśniające do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.	9
2. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
3. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	30
4. Ważniejsze oszacowania i oceny.....	31
5. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	33
6. Wynik z tytułu odsetek	82
7. Wynik z tytułu opłat i prowizji	83
8. Przychody z tytułu dywidend	83
9. Wynik na działalności handlowej	83
10. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych.....	84
11. Wynik z pozycji wymiany	84
12. Pozostałe przychody operacyjne	84
13. Pozostałe koszty operacyjne.....	85
14. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości.....	85
15. Ogólne koszty administracyjne	86
16. Świadczenia pracownicze	86
17. Obciążenia podatkowe	87
18. Zysk przypadający na jedną akcję	88
19. Kasa, środki w Banku Centralnym.....	88
20. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	88
21. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.....	89
22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	90
23. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	92
24. Aktywa zastawione	96
25. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	96
26. Wartości niematerialne	96
27. Rzeczowe aktywa trwałe.....	99
28. Inne aktywa.....	101

29. Zobowiązania wobec innych banków.....	101
30. Zobowiązania wobec klientów	102
31. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych.....	103
32. Zobowiązania podporządkowane	105
33. Rezerwy	106
34. Odroczony podatek dochodowy.....	108
35. Pozostałe zobowiązania	109
36. Aktywa i zobowiązania warunkowe	110
37. Działalność powiernicza	113
38. Kapitał podstawowy	114
39. Kapitał z aktualizacji wyceny	117
40. Zyski zatrzymane.....	118
41. Płatności na bazie akcji.....	119
42. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	121
43. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej	123
44. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych.....	128
45. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej.....	130
46. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	132
47. Transakcje z podmiotami powiązanymi	137
48. Przejęcie i zbycie spółek	141
49. Wypłacone i zaproponowane dywidendy	141
50. Zdarzenia po dniu bilansowym	141
51. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych.....	142

Roczny skonsolidowany rachunek zysków i strat

Działalność kontynuowana	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2012	31-12-2011 dane porównawcze
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	6	900 180	826 615
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	6	-616 025	-553 519
Wynik z tytułu odsetek		284 155	273 096
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	136 529	141 783
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	-30 216	-31 296
Wynik z tytułu opłat i prowizji		106 313	110 487
Przychody z tytułu dywidend	8	3 746	3 726
Wynik na działalności handlowej	9	32 040	74 910
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	10	27 071	4 465
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		-2 102	-
Wynik z pozycji wymiany	11	22 116	30 349
Pozostałe przychody operacyjne	12	8 632	8 303
Pozostałe koszty operacyjne	13	-11 891	-9 859
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	14	-54 035	-42 598
Ogólne koszty administracyjne	15,16	-373 607	-375 988
Wynik na działalności operacyjnej		42 438	76 891
Zysk brutto		42 438	76 891
Obciążenia podatkowe	17	-4 944	-14 473
- część bieżąca		-7 084	-16 010
- część odroczone		2 140	1 537
Zysk netto		37 494	62 418
Z tego przypadający na:			
- udziałowców jednostki dominującej		37 494	62 418
- udziały niekontrolujące		-	-
Zysk na akcję przypadający udziałowcom jednostki dominującej w trakcie okresu (w zł)			
- podstawowy	18	1,88	3,81
- rozwodniony	18	1,88	3,81

Działalność zaniechana w roku 2012 oraz w roku 2011 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 9 do 142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

		12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2012	31-12-2011 dane porównawcze
Zysk netto		37 494	62 418
Zysk / strata z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży		32 073	-447
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne		9 635	20 359
Podatek odroczony	17	-7 925	-3 783
Całkowity dochód ogółem		71 277	78 547

Z tego przypadający na:

- udziałowców jednostki dominującej	71 277	78 547
- udziały niekontrolujące		-

Noty przedstawione na stronach od 9 do 142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	31-12-2012	31-12-2011 dane porównawcze
AKTYWA			
Kasa, środki w Banku Centralnym	19	1 049 542	469 116
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	20	118 901	94 582
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	21	25 811	6 592
Pochodne instrumenty finansowe	43	88 093	56 646
Pochodne instrumenty zabezpieczające		36 317	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	11 133 828	11 352 492
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	23	3 937 399	3 250 739
– dostępne do sprzedaży		3 039 782	2 601 074
– utrzymywane do terminu zapadalności		897 617	649 665
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25	22 830	22 830
Wartości niematerialne	26	169 649	119 870
Rzeczowe aktywa trwałe	27	116 698	128 610
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	34	30 460	30 298
- bieżące		6 191	693
- odroczone		24 269	29 605
Inne aktywa	28	147 212	105 342
Aktywa razem		16 876 740	15 637 117
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		148	122
Zobowiązania wobec innych banków	29	465 528	710 304
Pochodne instrumenty finansowe	43	69 198	20 495
Pochodne instrumenty zabezpieczające		20 842	-
Zobowiązania wobec klientów	30	11 816 320	11 411 889
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	31	2 586 244	1 964 891
Zobowiązania podporządkowane	32	327 008	222 783
Rezerwy	33	20 205	19 698
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	34	872	10 552
- bieżące		406	10 534
-odroczone		466	18
Pozostałe zobowiązania	35	119 334	114 728
Zobowiązania razem		15 425 699	14 475 462
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na udziałowców jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy		760 618	542 647
- kapitał zakładowy	38	228 732	163 732
- akcje własne		-1 160	
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	38	533 046	378 915
Kapitał z aktualizacji wyceny	39	47 593	13 712
Zyski zatrzymane	40	642 830	605 296
Kapitał własny razem		1 451 041	1 161 655
Kapitał własny i zobowiązania razem		16 876 740	15 637 117

Noty przedstawione na stronach od 9 do 142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał przypadający na akcjonariuszy Banku								Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy (nota 38)			Kapitał z aktualizacji wyceny (nota 39)	Zyski zatrzymane (nota 40)				
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	
Stan na 01-01-2012 r.	163 732	-	378 915	13 712	457 500	18 039	48 302	81 455	1 161 655
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	37 494	37 494
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	33 881	-	-	-	-	33 881
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	33 881	-	-	-	37 494	71 375
Podwyższenie kapitału	65 000	- 1 160	154 131	-	-	40	-	-	218 011
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	58 921	3 545	-	-62 466	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	58 921	3 545	-	-62 466	-
Stan na 31-12-2012 r.	228 732	- 1 160	533 046	47 593	516 421	21 624	48 302	56 483	1 451 041
Stan na 01-01-2011 r.	163 732	-	378 915	-2 417	403 354	18 221	48 302	73 001	1 083 108
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	62 418	62 418
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	16 129	-	-	-	-	16 129
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	16 129	-	-	-	62 418	78 547
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	54 146	-182	-	-53 964	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	54 146	-182	-	-53 964	-
Stan na 31-12-2011 r.	163 732	-	378 915	13 712	457 500	18 039	48 302	81 455	1 161 655

W latach 2012 - 2011 udziały niekontrolujące nie wystąpiły.

Noty przedstawione na stronach od 9 do 142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Metoda pośrednia	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2012	31-12-2011 dane porównawcze
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk (strata) brutto		42 438	76 891
Korekty razem:		894 847	-1 055 079
Amortyzacja	15	35 907	31 140
Odsetki z działalności inwestycyjnej		-40 970	-25 821
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej	42	-18	-60
Odsetki z działalności finansowej		135 102	96 785
Niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej		-57 081	107 550
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		-19 208	54 185
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	42	11 416	-88 617
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	42	-25 888	3 303
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	42	218 664	-395 545
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	42	536 007	113 264
Zmiana stanu pozostałych aktywów	42	-46 996	-7 095
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego		-244 750	-148 530
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		404 273	-778 690
Zmiany stanu rezerw		507	-330
Zmiana stanu innych zobowiązań	42	1 789	-4 223
Zapłacony podatek dochodowy		-13 907	-12 395
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		937 285	-978 188
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy		39 144	378 520
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	23	-	355 000
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		39 125	23 388
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		19	132
Wydatki		-320 703	-676 401
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności		-246 107	-617 170
Nabycie wartości niematerialnych	26	-61 922	-33 090
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	27	-12 674	-26 141
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-281 559	-297 881

	Nota	12 miesięcy zakończonych 31-12-2012	31-12-2011 dane porównawcze
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy		1 151 122	1 476 752
Wpływy z obligacji emitowanych przez Grupę, w tym:		931 991	1 476 752
obligacje podporządkowane		100 000	100 000
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		219 131	-
Wydatki		-285 447	-317 912
Nabycie akcji własnych		- 1 160	-
Wykup obligacji emitowanych przez Grupę		-140 728	-266 272
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Grupę, w tym:		-143 559	-51 640
od obligacji podporządkowanych		-21 257	-12 259
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		865 675	1 158 840
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		1 521 401	-117 229
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	42	1 521 401	-117 229
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU	42	1 012 174	1 129 403
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	42	2 533 575	1 012 174
środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	42	400 535	420 323

Noty przedstawione na stronach od 9 do 142 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dodatkowe noty objaśniające do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A. i Grupie Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska S.A.

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. jest Bank Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej Bankiem lub BOŚ S.A., lub jednostką dominującą) Bank Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie przy Al. Jana Pawła II nr 12 został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy w dniu 4 czerwca 2001 roku pod numerem KRS 0000015525 oraz nadano mu numer statystyczny REGON 006239498.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6419Z.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Zgodnie ze Statutem BOŚ S.A., misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Według statutu przedmiotem działalności Banku jest gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych oraz świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,

- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,
- świadczenie usług faktoringowych,
- prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartych funduszy emerytalnych,
- pośredniczenie w prowadzeniu przez fundusze inwestycyjne zapisów na jednostki uczestnictwa, a także pośredniczenie w zbywaniu i odkupywaniu przez fundusze inwestycyjne jednostek uczestnictwa,
- świadczenie usług pośrednictwa na rzecz domów maklerskich,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. zostało w dniu 13 marca 2013 roku zatwierdzone przez Zarząd jednostki dominującej do publikacji w dniu 19 marca 2013 roku.

1.2. Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. objętych konsolidacją.

Grupę Kapitałową Banku Ochrony Środowiska S.A. na dzień 31 grudnia 2012 roku tworzy Bank Ochrony Środowiska S.A., pełniący rolę dominującą nad jednostkami bezpośrednio zależnymi: Domem Maklerskim BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB oraz Invest Management Bank Ochrony Środowiska S.A. Spółka Komandytowo Akcyjna.

Dom Maklerski BOŚ S.A. prowadzi działalność na rynku kapitałowym, w szczególności świadczy usługi maklerskie.

BOŚ Eko Profit S.A. prowadzi działalność finansową i doradczą, uzupełniającą ofertę usługową Banku. Spółka do dnia 21 grudnia 2012 roku była jednostką bezpośrednio zależną od Domu Maklerskiego BOŚ S.A.

BOŚ Finance AB realizuje usługi finansowe, w tym związane z emisją euroobligacji wyemitowanych przez Bank w 2011 roku.

Invest Management Bank Ochrony Środowiska S.A. S.K.A. prowadzi działalności finansową, w tym w zakresie inwestycji w papiery wartościowe oraz realizuje potrzeby Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w zakresie najmu i zarządzania powierzchnią biurową i usługową.

Wykaz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. objętych konsolidacją:

Lp.	Jednostki podporządkowane	Siedziba	Rodzaj działalności	Udział % w kapitale Spółki na dzień 31-12-2012	Udział % w głosach na dzień 31-12-2012	Metoda konsolidacji
Jednostki zależne bezpośrednio						
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	Warszawa	Usługi maklerskie	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
2.	BOŚ Eko Profit S.A.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe, działalność w zakresie doradztwa	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
3.	BOS Finance AB	Sztokholm	Usługi finansowe	100%	100%	Konsolidacja metodą pełną
4.	Invest Management BOŚ S.A. S.K.A.	Warszawa	Usługi finansowe	99,62%	99,62%	Konsolidacja metodą pełną

W analogicznym okresie roku 2011 udział Banku w kapitale zakładowym jednostek podporządkowanych oraz udział w głosach na walnym zgromadzeniu tych jednostek wynosił:

- w Domu Maklerskim BOŚ S.A. 100%
- w BOŚ Eko Profit S.A. 100%
- w BOŚ Finance AB 100%

W 2012 roku Bank w ramach Grupy Kapitałowej utworzył spółkę Invest Management Bank Ochrony Środowiska S.A. S.K.A. w której posiada bezpośrednio 100% udział w kapitale zakładowym oraz udział w głosach na walnym zgromadzeniu.

Bank w drodze nabycia od Domu Maklerskiego BOS S.A. akcji spółki BOŚ Eko Profit S.A. przejął bezpośrednią kontrolę nad spółką, w wyniku czego bezpośredni udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na walnym zgromadzeniu tej Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 100%.

1.3. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

(a) Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2012 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes pierwszy zastępca prezesa Zarządu
Przemysław Lech Figarski	- Wiceprezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Wojciech Telega	- Wiceprezes Zarządu

W dniu 17 lipca 2012 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na powołanie Pana Stanisława Kolasińskiego na członka Zarządu Banku Ochrony Środowiska S.A. Z chwilą uzyskania zgody KNF Pan Stanisław Kolasiński objął stanowisko Wiceprezesa – pierwszego zastępcy prezesa Zarządu BOŚ S.A.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania skład Zarządu nie zmienił się.

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2011 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Wojciech Telega	- Wiceprezes Zarządu

(b) Skład Rady Nadzorczej Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2012 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Jacek Maciej Bajorek	- Wiceprzewodniczący
Adam Grzegorz Wasiak	- Sekretarz
Józef Kozioł	- Członek
Andrzej Kazimierz Kraszewski	- Członek
Michał Juliusz Machlejd	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Krzysztof Władysław Rogala	- Członek
Janusz Marek Topolski	- Członek

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. na posiedzeniu w dniu 14 marca 2012 roku podjęło uchwały w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej Pana Mariana Malickiego – Członka Rady Nadzorczej i Pana Mariana Adama Pigana - Sekretarza Rady Nadzorczej. Jednocześnie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwały w sprawie powołania w skład Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Władysława Rogali i Pana Adama Grzegorza Wasiaka.

Na posiedzeniu w dniu 18 maja 2012 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru Sekretarza Rady Nadzorczej w osobie Pana Adama Grzegorza Wasiaka.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2012 roku podjęło uchwałę w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej Pana Michała Jacka Wysockiego - Członka Rady Nadzorczej. Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę w sprawie powołania w skład Rady Nadzorczej Pana Andrzeja Kazimierza Kraszewskiego.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2011 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Jacek Maciej Bajorek	- Wiceprzewodniczący
Marian Adam Pigan	- Sekretarz
Józef Kozioł	- Członek
Michał Juliusz Machlejd	- Członek
Marian Malicki	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Janusz Marek Topolski	- Członek
Michał Jacek Wysocki	- Członek

2. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Podstawa sporządzenia

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. (Grupa Kapitałowa BOŚ S.A., Grupa Kapitałowa, Grupa) obejmuje:

- skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2011 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską (UE) obowiązującymi na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2012 roku przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów. Począwszy od dnia 1 stycznia 2012 roku Grupa zmieniła prezentację przychodów z tytułu obsługi kredytów ze środków donatorów, które wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze”. Zmiany prezentacji danych porównawczych zostały przedstawione w nocie 2.32 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania.

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2012 rok spełnia wymogi Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Dom Maklerski BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB oraz Invest Management BOŚ S.A. S.K.A. sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie ze wszystkimi obowiązującymi zasadami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego z wyjątkiem wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wycenianych do wartości godziwej. Stosowane przez Grupę zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w nocie 2.3-2.31 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie wartości, o ile nie przedstawiono inaczej, podane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank oraz spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank oraz spółki wchodzące w skład Grupy w okresie co

najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

W niniejszym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2011 rok z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2012 roku:

- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wynik działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

2.2. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 *Instrumenty Finansowe: Klasyfikacja i wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2015 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmuje się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2012 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2012 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2011 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu w fazie produkcyjnej w kopalni odkrywkowej – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji. Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja. Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później,
- *Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: Pożyczki rządowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2012 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane dnia 31 października 2012 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania niezatwierdzone przez UE.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów (poza MSSF 9) oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

2.3. Konsolidacja

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. oraz dane finansowe jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

2.4. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Segment operacyjny jest częścią składową Grupy Kapitałowej BOŚ S.A., angażującą się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, oraz której wyniki są regularnie przeglądane przez Zarząd Grupy. Ponadto wyniki te są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji o alokacji zasobów do segmentu oraz przy ocenie wyników działalności segmentu. Dla każdego z wydzielonych segmentów są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów jest oparta na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej.

Zgodnie z MSSF 8 Grupa wyodrębniła następujące segmenty operacyjne:

- pion korporacji i finansów publicznych,
- pion detaliczny (tożsamy z segmentem klientów detalicznych),
- działalność skarbową i inwestycyjną,
- działalność maklerską
- pozostałe (nieulokowane w segmentach).

Grupa nie prowadzi działalności zdywersyfikowanej pod względem geograficznym. Szczegółowy opis zasad sprawozdawczości według segmentów przedstawiono w nocie 46.

2.5. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w pozostałych całkowitych dochodach.

Aktywa i zobowiązania bilansowe wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote według kursu średniego ustalanego przez Prezesa NBP, obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

2.6. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W skonsolidowanym rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności

lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty niepodlegające wydzieleniu), nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości naliczane od wartości netto inwestycji.

2.7. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej i przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia wszystkich poniższych kryteriów, określonych w MSR 39:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia; dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób, w jaki Grupa będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenia zostało ustanowione.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych i wartości godziwej.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłoby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych, spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń, Grupa ujmuje w sposób następujący:

- zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu efektywnej części zabezpieczenia, są ujmowane w kapitale własnym, poprzez sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu ewentualnej nieefektywnej części zabezpieczenia, są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat,

- odsetki od zabezpieczających instrumentów pochodnych prezentowane są w tej samej linii rachunku wyników, w której prezentowane są odsetki od instrumentów zabezpieczanych, tzn.: w wyniku odsetkowym.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przepływów pieniężnych przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, wycena instrumentu zabezpieczającego ujęta bezpośrednio w kapitale na dzień ostatniego efektywnego testu pozostaje w kapitałach do czasu realizacji przepływu wynikającego z transakcji zabezpieczanej. Przeniesienie wyceny, o której mowa w zdaniu poprzednim, do rachunku zysków i strat następuje w okresach, w których transakcja zabezpieczana ma wpływ na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej spełniające w danym okresie warunki rachunkowości zabezpieczeń Grupa ujmuje w sposób następujący:

- 1) zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (tj.: instrumentu pochodnego wyznaczonego i kwalifikującego się jako zabezpieczenie wartości godziwej) ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”,
- 2) zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”,
- 3) odsetki od zabezpieczających instrumentów pochodnych prezentowane są w tej samej linii rachunku wyników, w której prezentowane są odsetki od instrumentów zabezpieczanych, tzn.: w wyniku odsetkowym,
- 4) wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia lub terminu zapadalności tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy zabezpieczenie wartości godziwej przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia lub terminu zapadalności tego składnika aktywów.

2.8. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną udzielone są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane w chwili ujęcia należności jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Koszty prowizji i opłat związanych z kredytami wycenianymi wg ESP są rozliczane od daty ich poniesienia wg ESP. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód po zakończeniu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej, co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są wykazywane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu.

Przychody z tytułu opłat i prowizji z działalności maklerskiej ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Są to przede wszystkim: prowizje od operacji instrumentami finansowymi we własnym imieniu, lecz na rachunek dającego zlecenie.

2.9. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

2.10. Aktywa i zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd Grupy w momencie wykazania ich po raz pierwszy.

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje w Grupie aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające. Grupa nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat odnoszone są na wynik działalności handlowej, natomiast przychody i koszty z tytułu odsetek, amortyzacji dyskonta i premii na wynik z tytułu odsetek. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub stanowi instrument pochodny o ile nie został on przeznaczony jako instrument zabezpieczający.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (i) należności przeznaczone do sprzedaży w krótkim terminie (klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu),
- (ii) zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu jako instrumenty dostępne do sprzedaży,
- (iii) instrumenty, w których Grupa nie odzyska zasadniczo całości zainwestowanej kwoty w sposób inny niż z powodu ryzyka kredytowego.

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w rachunku zysków i strat w przychodach z tytułu odsetek przez okres obowiązywania umów metodą efektywnej stopy procentowej.

(c) Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do pożyczek i należności aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Gdyby Grupa dokonała sprzedaży istotnej części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności klasyfikacja całej kategorii zostałaby zmieniona na aktywa dostępne do sprzedaży. Przychody i koszty z tytułu odsetek, premii i dyskonta ujmowane są w rachunku zysków i strat i odnoszone na wynik z tytułu odsetek.

(d) Dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony, a które nie zostały zakwalifikowane ani do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ani do portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, ani do pożyczek i należności. Mogą one zostać sprzedane, aby poprawić płynność lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone do sprawozdania z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody do czasu usunięcia danego

składnika aktywów finansowych z bilansu lub utraty jego wartości – wówczas łączna kwota zysków i strat ujmowanych dotychczas w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych lub w pozycji wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości. Natomiast dyskonto, premie i odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat i wykazywane w pozycji wynik z tytułu odsetek. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji przychody z tytułu dywidend w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa podejmuje zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Pożyczki i należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo wykazywane są według wartości godziwej. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wykazywane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

W portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa posiada obligacje komunalne, wyemitowane przez banki oraz Skarb Państwa. Z uwagi na powyższą wartość godziwą tych papierów jest oparta na modelu wyceny wypracowanym przez Grupę uwzględniającym zmiany stóp rynkowych z uwzględnieniem marży na ryzyko kredytowe. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen uzyskanych w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych jak również odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku (m.in. wycenę metodą porównawczą do spółek o zbliżonym profilu działalności notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z uwzględnieniem dyskonta z tytułu braku płynności).

(e) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania przy początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, a w okresie późniejszym wykazuje się je według amortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jednostka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanymi przez Grupę modelami.

2.11. Wyłączenie składników aktywów finansowych z bilansu

Grupa dokonuje wyłączenia składników aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z tych aktywów lub przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu. W szczególności Grupa dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji;

- nieskuteczność egzekucji należności Grupy stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego;
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika;
- roszczenia uległy przedawnieniu.

Ponadto, Grupa dokonuje wyłączenia z ewidencji bilansowej z jednoczesnym przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej należności kredytowych, które charakteryzują się następującymi parametrami:

- zaklasyfikowane do należności „straconych” przez okres co najmniej jednego roku.
- utworzona rezerwa celowa (odpowiadająca kwocie odpisu aktualizującego) była równa kwocie należności pozostającej do spłaty, co oznacza, że wartość netto należności była równa zero,
- odpis aktualizacyjny utworzony na ekspozycje był równy kwocie kapitału, a impairmentowa korekta odsetek była równa kwocie odsetek naliczonych, czyli wartość netto kredytów zgodnie z zasadami wyceny MSSF/MSR była równa zero,
- stan prawny ekspozycji – niezakończona upadłość, niezakończone kolejne postępowanie egzekucyjne prowadzone bezskutecznie od wielu lat nie wymagają ciągłego monitorowania.

Wyłączenia należności kredytowych z ewidencji bilansowej z jednoczesnym przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej w 2012 roku nie były dokonywane, natomiast w 2011 roku Grupa dokonała wyłączenia należności kredytowych z ewidencji bilansowej z jednoczesnym przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej.

2.12. Utrata wartości aktywów finansowych

(a) Aktywa finansowe wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych w okresach miesięcznych. Utrata wartości ekspozycji kredytowych jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („indywidualne przesłanki utraty wartości”) oraz gdy wydarzenia te mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Przy wycenie metodą portfelową stosuje się miary statystyczne skonstruowane na bazie danych historycznych, dotyczące prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz stopnia odzysku dla danego portfela z uwzględnieniem wartości zaangażowania kredytowego w danym portfelu.

Grupa planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych na historycznych parametrach. Parametry decydujące o zaklasyfikowaniu ekspozycji kredytowej do konkretnej grupy homogenicznej odzwierciedlają zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy.

Przyjęta metodologia pomiaru utraty wartości i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wycena odpisów aktualizujących i rezerw utworzonych w złotych oraz w walutach obcych (włączając różnice kursowe) jest odnoszona odpowiednio na koszty lub przychody Grupy z tytułu odpisów i rezerw.

(b) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy pierwotnym kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i wykazana w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

(c) Umowy renegotjowane

Renegocjacja warunków spłaty może być przeprowadzana na każdym etapie spłaty kredytu. W ramach zmian warunków spłaty podejmowane są działania mające na celu odzyskanie całości należności Grupy, bądź w sytuacjach szczególnych, zminimalizowanie wysokości przewidywanej straty Grupy. Przesłanką do podjęcia kroków zmierzających do restrukturyzacji zadłużenia jest ustalenie na podstawie analizy sytuacji finansowej Klienta, ze szczególnym uwzględnieniem programu naprawczego, czy istnieje realna szansa na odzyskanie przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej, a co za tym idzie możliwość spłaty zadłużenia.

2.13. Test aktywów wspólnych

Aktywa wspólne to aktywa grupy kapitałowej, takie jak budynki głównej siedziby, budynki oddziałów czy główny system informatyczny. Ponieważ aktywa wspólne nie wypracowują oddzielnych wpływów pieniężnych, nie można ustalić wartości odzyskiwalnej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do aktywów wspólnych. W rezultacie, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na to, że wartość składnika aktywów należącego do aktywów wspólnych mogła ulec obniżeniu, wartość odzyskiwalną ustala się na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne (tzw. CGU), do którego dany składnik należy, i porównuje się ją z wartością bilansową ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Ustalając wartość użytkową danego składnika aktywów, uwzględnia się następujące elementy:

- a) szacunkową prognozę przyszłych przepływów pieniężnych, które, zgodnie z oczekiwaniami, jednostka może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów;
- b) oczekiwania dotyczące ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia powyższych przyszłych przepływów pieniężnych;
- c) wartość pieniądza w czasie odzwierciedlona przez bieżącą stopę rynkową wolną od ryzyka;
- d) cenę uwzględniającą niepewność nieodłącznie związaną z danym składnikiem aktywów; oraz
- e) inne czynniki, takie jak brak płynności, które uczestnik rynku może odzwierciedlić w wycenie wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania jednostka oczekuje z danego składnika aktywów.

W przypadku gdy wartość użytkowa jest wyższa niż wartość bilansowa CGU brak jest utraty wartości.

2.14. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wyłącznie wtedy, gdy Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

2.15. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje repo, sell-buy-back) są prezentowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa zastawione, jeśli jednostka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem danych papierów wartościowych. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell-back) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i ujmuje metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy. Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom nie są wyłączone z bilansu Grupy.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązania wobec klientów. Ryzyko i korzyści dotyczące papierów pozostają po stronie kontrahenta transakcji.

2.16. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji.

Po początkowym ujęciu zobowiązania Grupy wynikające z takich gwarancji wycenia się według wyższej z dwóch kwot: wartości początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu prowizji naliczanych liniowo przez okres trwania gwarancji oraz dokonanego na dzień bilansowy szacunku wydatków, które powstaną w przypadku realizacji gwarancji. Szacunki te określa się na podstawie historii poniesionych strat z gwarancji w przeszłości oraz oceny prawdopodobieństwa realizacji gwarancji. Wzrost odpisu na zobowiązania związany z gwarancjami obciąża rachunek zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

2.17. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

2.18. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej prezentowane są w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

2.19. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale zalicza się do „przeznaczonych do sprzedaży” i wykazuje według niższej z dwóch kwot: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansową realizuje się przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie bieżącego używania.

Jeśli jednostka zaklasyfikowała składnik aktywów (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, ale jego wartość bilansowa nie zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży tylko poprzez jego dalsze wykorzystanie, jednostka zaprzestaje klasyfikacji tego składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży.

Jednostka wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub nie wchodzi już w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży) w kwocie niższej z:

a) jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;

i

b) wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o jego niesprzedawaniu

2.20. Wartości niematerialne

(a) Wartość firmy

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok. Ponadto na każdą datę sprawozdawczą ocenia się, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości firmy.

Grupa ocenia, czy na datę bilansową nie zaistniały przesłanki powodujące, iż wartość bilansowa wartości firmy nie jest niższa od jej wartości odzyskiwanej. W tym celu sporządzany jest corocznie test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy - niezależnie od tego, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości. Test sporządzany jest zgodnie z MSR 36.

Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne (dalej CGU), które zostały przyporządkowane do wartości firmy powstałej na skutek przejęcia przedsiębiorstwa maklerskiego Elimar na poziomie nie wyższym niż segment operacyjny.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania Grupa oczekuje z tytułu dalszego użytkowania CGU. Wartość użytkowa uwzględnia wartość końcową (rezydualną) CGU. Wartość rezydualna CGU obliczana jest poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu określonej stopy wzrostu.

Prognozy dotyczące przyszłych przepływów opiewają na okres 5 lat oraz opierają się na:

- historycznych danych odzwierciedlających potencjał CGU w zakresie generowania przepływów pieniężnych,
- prognozach bilansu i rachunku zysków i strat na okres objęty prognozą,
- założeniach zawartych w budżecie Grupy,
- analizie przyczyn rozbieżności pomiędzy przeszłymi prognozami przepływów pieniężnych a faktycznie uzyskanymi przepływami środków.

Wartość bieżąca przyszłych przepływów obliczana jest przy zastosowaniu adekwatnej stopy dyskontowej, uwzględniającej stopę wolną od ryzyka, premię za ryzyko, premię za niską kapitalizację oraz premię za ryzyko specyficzne.

Wartość bieżąca przyszłych przepływów przyrównywana jest do bilansowej wartości (na dzień sporządzania testu) dla sumy: wartości firmy oraz wartości bilansowej aktywów CGU z wyłączeniem części dotyczącej podatku odroczonego.

(b) Licencje i oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty amortyzuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania metodą liniową.

Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych ujmowane są jako koszty z chwilą poniesienia lub koszty rozliczane w czasie.

(c) Nakłady na wartości niematerialne

Grupa aktywuje koszty poniesione na etapie prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie jedynie w przypadku, gdy Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika wartości niematerialnych, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac rozwojowych i użytkowaniu składnika oraz ma możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Aktywowane koszty amortyzuje się metodą liniową po zakończeniu prac rozwojowych. Szacowany okres użytkowania określony jest indywidualnie.

(d) Testowanie utraty wartości

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

2.21. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- 40 lat dla budynków,
- 10 lat dla ulepszeń w obcym środku trwałym, lub krócej, jeżeli tak wynika z umowy,
- 3-10 lat dla urządzeń i środków transportu.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się również na każdy dzień bilansowy.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z

dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

2.22. Leasing

W momencie zawarcia umowy ustala się czy umowa zawiera leasing. Dokonuje się tego w oparciu o istotę umowy i wymaga to oceny, czy:

- wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów, oraz
- umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

2.23. Odroczony podatek dochodowy

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego podatek odroczony obliczany jest metodą zobowiązań bilansowych. Grupa tworzy rezerwę i aktywa na przejściowe różnice z tytułu odroczonego podatku dochodowego wywołane odmiennością momentu uznawania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości i przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu aktualizacji wyceny pewnych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów pochodnych, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych do odliczenia.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości z wyjątkiem:

- sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach jest ujmowany również w pozostałych całkowitych dochodach.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

2.24. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy i jest zwracana na rachunek właściciela przejętego majątku po pomniejszeniu o koszty poniesione w związku z przejęciem, przechowaniem i wyceną.

2.25. Przedpłaty, rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Przedpłaty dotyczą kosztów poniesionych w bieżącym roku obrotowym, a dotyczących okresów przyszłych. Są one ujmowane w bilansie w pozycji inne aktywa.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty dotyczące bieżącego okresu, które będą poniesione przez Grupę w okresach przyszłych. Bierne międzyokresowe rozliczenia kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.26. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Grupa tworzy rezerwy na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych ustalone w oparciu o oszacowania tego rodzaju zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Stosowany przez Grupę model aktuarialny w celu ustalenia wartości bieżącej swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia - oraz tam gdzie ma to zastosowanie - kosztów przeszłego zatrudnienia wykorzystuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych (czasami znaną pod nazwą metody świadczeń narosłych w stosunku do stażu pracy lub metody „świadczenie/staż pracy”), każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są od razu w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

2.27. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na dzień bilansowy Grupa posiada obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wydatkowania środków, wynikający ze zdarzeń przeszłych; przy czym do określenia istnienia tego obowiązku wykorzystywane są opinie prawne,

- gdy prawdopodobieństwo zaistnienia wydatku z tytułu zaspokojenia roszczeń jest wyższe niż prawdopodobieństwo braku takiego wydatku, oraz
- gdy wielkość tego wydatku można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy wyceniane są w bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje, będą niezbędne do wypełnienia obowiązku, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie (jeśli jest to istotne), oraz ryzyka związanego z danym obowiązkiem.

W przypadku dyskontowania kwoty przewidywanego wydatku, wzrost rezerwy spowodowany upływem czasu wykazuje się jako koszt z tytułu odsetek.

2.28. Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez jednostkę dominującą oraz spółki zależne zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem Banku.

Pozycje kapitałów własnych jednostek zależnych, inne niż kapitał zakładowy dodaje się do odpowiednich pozycji kapitałów własnych jednostki dominującej.

(a) Kapitał podstawowy

Na kapitał podstawowy składa się zarejestrowany kapitał zakładowy jednostki dominującej i kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej.

Kapitał zakładowy dotyczy jedynie kapitału jednostki dominującej. Wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

(b) Akcje własne.

W przypadku wykupu akcji własnych, kwota zapłaty za akcje własne obciąża kapitał własny i jest wykazywana w bilansie w odrębnej pozycji „akcje własne”.

(c) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny oraz podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny oraz zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu efektywnej części zabezpieczenia.

(d) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują niepodzielony wynik finansowy oraz pozostałe kapitały tj. pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe oraz fundusz ogólnego ryzyka.

Pozostałe kapitały tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub przepisach prawa.

2.29. Płatności na bazie akcji

W Grupie realizowany jest program motywacyjny, w ramach którego kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przy zastosowaniu symulacji Monte Carlo. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy, kończącym się w dniu, w którym określani pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw

odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Grupa nie rozpoznaje kosztów z tytułu opcji menedżerskich, dla których nie spełnione zostały nierynkowe warunki związane z dokonaniem lub warunki związane ze świadczeniem pracy. W przypadku niespełnienia rynkowych warunków nabycia uprawnień koszty z tytułu programu są ujmowane, o ile pozostałe (nierynkowe) warunki związane z dokonaniem oraz warunki związane ze świadczeniem pracy zostały spełnione.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród, w przypadku których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany powyżej.

Koszty z tytułu programu są ujmowane w kapitale w korespondencji z kosztami wynagrodzeń.

2.30. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w bankach centralnych o możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.31. Działalność powiernicza

Dom Maklerski BOŚ S.A. prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów. Aktywa te nie zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, ponieważ Grupa nie posiada nad nimi kontroli, nie osiąga z ich tytułu korzyści oraz nie ponosi ryzyk związanych z powyższymi aktywami.

2.32. Dane porównawcze

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa dokonała poniższe zmiany prezentacyjne w stosunku do uprzednio publikowanych sprawozdań finansowych na 31 grudnia 2011 roku.

W opinii Grupy obecna prezentacja lepiej odzwierciedla istotę i ekonomiczną treść opisanych pozycji.

Pozycja w rachunku zysków i strat	Tytuł	12 miesięcy zakończonych		
		31-12-2011 dane opublikowane	wpływ korekty prezentacyjnej	31-12-2011 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Zmiana prezentacji przychodów z tytułu obsługi kredytów ze środków donatorów	823 941	2 674	826 615
Wynik z tytułu odsetek		270 422	2 674	273 096
Przychody z tytułu opłat i prowizji	Zmiana prezentacji przychodów z tytułu obsługi kredytów ze środków donatorów.	144 457	-2 674	141 783
Wynik z tytułu opłat i prowizji		113 161	-2 674	110 487

3. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku nie wystąpiła konieczność dokonania korekty błędów poprzednich okresów.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej:

(a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

W obszarze ryzyka kredytowego w 2012 roku, w stosunku do stanu z końca 2011 roku, nastąpił wzrost poziomu wyliczonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe o 50,5 mln zł.

Ogółem w segmencie klientów korporacyjnych i finansów publicznych na koniec 2012 roku w stosunku do 2011 roku nastąpiło zwiększenie poziomu odpisów o 34,5 mln zł. W odniesieniu do należności banków, nastąpiło zmniejszenie poziomu odpisów aktualizujących o 7,5 mln zł w odniesieniu do poziomu z 2011 roku, wynikające z realizacji zawartych w tych latach porozumień i umów restrukturyzacyjnych. W segmencie klientów detalicznych wzrósł w 2012 roku poziom odpisów aktualizacyjnych o blisko 21,8 mln zł do 2011 roku.

Poziom odpisów aktualizacyjnych na kapitał należności brutto wyliczony na koniec grudnia 2012 roku wyniósł 297,3 mln zł w stosunku do 248,5 mln zł na koniec 2011 roku.

W grudniu 2012 roku przeprowadzono analizę wrażliwości odpisów na zmiany parametrów portfelowych PD i LGD w metodzie portfelowej i grupowej. W przypadku wzrostu PD o 0.1 pkt. proc. i jednoczesnym spadku stóp odzysku o 10 pkt. proc., stan odpisów wzrósłby o ok. 25,7 mln zł i w takiej wysokości wpłynąłby na wynik Grupy.

(b) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Grupa rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Przeprowadzając taką ocenę, Grupa, obok innych czynników, ocenia normalną zmienność cen akcji. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

(c) Dłużne papiery utrzymywane do terminu zapadalności

Grupa stosuje zalecenia MSR 39 dotyczące klasyfikowania aktywów finansowych innych niż instrumenty pochodne o stałych lub możliwych do ustalenia płatnościach i określonym terminie zapadalności jako aktywa utrzymywane do terminu zapadalności. Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na własnej ocenie. Dokonując tej oceny, Grupa ocenia swój zamiar i możliwości utrzymywania tych papierów do terminu zapadalności. Jeżeli Grupa nie utrzyma papierów do terminu zapadalności, będzie musiała zmienić klasyfikację całej kategorii na aktywa dostępne do sprzedaży (z wyjątkiem pewnych okoliczności, jak np. sprzedaż o niewielkiej wartości krótko przed datą zapadalności). Dłużne papiery wyceniane są wtedy według wartości godziwej, a nie zamortyzowanego kosztu. W przypadku sprzedaży wartość portfela papierów utrzymywanych do terminu zapadalności na 31 grudnia 2012 roku byłaby wyższa w porównaniu z wartością księgową o 66 882 tys. zł, zaś na dzień 31 grudnia 2011 roku o 5 294 tys. zł.

(d) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny przyjęte na rynku. Uwzględniają one m.in. zdyskontowaną (za pomocą krzywej zerokuponowej z marżą) do wartości obecnej ocenę przyszłych przepływów pieniężnych, porównywalne ceny transakcyjne, (jeśli istnieją), jak również odniesienie do podobnych instrumentów kwotowanych na aktywnych rynkach. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

(e) Rezerwa na zobowiązania i roszczenia

Główną pozycją rezerw ustalanych w oparciu o analizy prawne przygotowywane na potrzeby Zarządzających Grupą jest utworzona w 2007 roku rezerwa w wysokości 2 895 tys. zł na zapłatę kary nałożonej na Bank i inne banki decyzją Prezesa UOKiK dotyczącą pobierania prowizji od płatności kartami. W styczniu 2007 roku Bank i inne banki wniosły odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Sprawa kary nie jest ostatecznie rozstrzygnięta.

(f) Rezerwa na świadczenia pracownicze – rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zgodnie z polityką rachunkowości do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 4,0%. Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 3,5% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby na dzień 31 grudnia 2012 roku 10 032 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 4,5% zobowiązania te wynosiłyby 9 380 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku zgodnie z polityką rachunkowości do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 5,5%. Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 5,0% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby na dzień 31 grudnia 2011 roku 10 730 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 6,0% zobowiązania te wynosiłyby 9 983 tys. zł.

(g) Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

5.1. Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem skoncentrowane jest bezpośrednio w Banku, z uwagi na fakt, że aktywa Banku stanowią przeważającą część aktywów Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku. Wobec powyższego, opis metodologii dotyczący procesu zarządzania ryzykiem kredytowym odnosi się do Banku.

(a) Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko związane z zagrożeniem nie wywiązania się kredytobiorcy z postanowień umowy kredytowej, w szczególności chodzi o niedotrzymanie terminu spłaty kapitału, odsetek oraz pozostałych kosztów kredytowania. Poziom ryzyka kredytowego jest zależny od rodzaju, wielkości i celu wykorzystania kredytu oraz możliwości jego obsługi przez kredytobiorcę.

(b) Metody zarządzania ryzykiem

Bank zarządzał ryzykiem kredytowym stosując w szczególności:

- 1) postępowanie przy ocenie ryzyka pojedynczej transakcji, ustanawianiu zabezpieczeń oraz podejmowaniu decyzji kredytowych,
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka, limitowanie oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 3) modele ratingowe i scoringowe wykorzystywane w ocenie ryzyka klientów indywidualnych i instytucjonalnych,
- 4) portfelowy pomiar ryzyka kredytowego,
- 5) system raportowania dla kadry kierowniczej Banku,
- 6) systemy informatyczne, wspierające realizację wyżej wymienionych zadań.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym Bank realizował w ujęciu jednostkowym (transakcja kredytowa) oraz portfelowym.

Zarządzanie ryzykiem pojedynczych transakcji realizowane było z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) każda transakcja kredytowa wymagała wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem był rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- 2) podstawą pozytywnej decyzji kredytowej było posiadanie przez klienta zdolności kredytowej,
- 3) pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany był na etapie udzielania kredytu oraz monitorowania,
- 4) proces kredytowy zapewniał niezależność oceny poziomu ryzyka kredytowego od służb sprzedaży,
- 5) decyzje kredytowe podejmowane były wyłącznie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależały od poziomu ryzyka kredytowanego związanego z klientem i/lub transakcją.

Bank uzależniał podjęcie finansowania od:

- 1) posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- 2) przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie akceptowanej przez Bank i o wartości zapewniającej odzyskanie kwoty zadłużenia wraz z prowizją, odsetkami i ewentualnymi kosztami dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca ich nie regulował,
- 3) spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania takich jak, w szczególności, pożądana charakterystyka zachowania klienta wobec Banku i na rynku bankowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym Bank realizował wykorzystując różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- 1) prawdopodobieństwo niewypłacalności,
- 2) oczekiwaną stratę kredytową,
- 3) macierze migracji pomiędzy okresami opóźnienia lub klasami ryzyka,
- 4) analizę generacji kredytów (kredytów udzielanych w danym okresie czasu),
- 5) udział i strukturę kredytów zagrożonych,
- 6) udział i strukturę ekspozycji spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości.

(c) Procesy ustalone w celu zarządzania ryzykiem

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana była w Banku z wykorzystaniem metod ratingowych i scoringowych, tworzonych, rozwijanych i nadzorowanych w Obszarze Ryzyka i Planowania. Odstąpienie od przyjętego sposobu oceny ryzyka wymagało akceptacji dyrektora Departamentu Oceny Ryzyka Kredytowego (DOK) i skutkowało dodatkową weryfikacją ryzyka przez eksperta ds. ryzyka – pracownika DOK wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyk i doborze adekwatnych form mityzacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej. Częstotliwość i zakres monitorowania były zależne od poziomu identyfikowanego ryzyka.

W procesie oceny i monitorowania ryzyka Bank wykorzystywał informacje pochodzące z wewnętrznych baz danych oraz ze źródeł zewnętrznych, w szczególności z Biura Informacji Kredytowej SA.

W celu wczesnej identyfikacji zagrożenia zwiększonym ryzykiem braku terminowej obsługi lub spłaty zadłużenia albo ryzykiem utraty lub spadku wartości przyjętego zabezpieczenia Bank stosował system wczesnego ostrzegania.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania restrukturyzacyjne.

W Banku funkcjonowały zasady nadawania i przeglądu uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych. Przy ustalaniu wysokości kompetencji w szczególności organom jednoosobowo podejmującym decyzje kredytowe, uwzględniane były: doświadczenie i umiejętności analityczne, portfel kredytowy oraz kompetencje analityków biznesowych zatrudnionych w jednostce. Decyzje kredytowe podejmowane były zgodnie z przyznanym zakresem kompetencji.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązanymi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Decyzje kredytowe podejmowane były na podstawie rekomendacji w sprawie zawarcia transakcji wydanej przez osobę dokonującą oceny ryzyka.

Bank wymagał, aby transakcja była zabezpieczona. Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyta ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,
- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

(d) Narzędzia/techniki służące do pomiaru ryzyka

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego.

Bank różnicował modele oceny ryzyka w zależności od rodzaju klienta i transakcji kredytowej.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował ocenę zdolności kredytowej do spłaty zadłużenia, ocenę wiarygodności (ocenę scoringową) oraz ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była się na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała ocenę w szczególności: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Ocena klienta dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Dodatkowo, ocena uwzględniała skalę narażenia klienta na negatywne skutki zmian stóp

procentowych i kursów walutowych oraz stosowaną przez klienta politykę zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym i stopy procentowej.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego.

Narzędzia do pomiaru ryzyka kredytowego

Dla celów pomiaru ryzyka kredytowego stosowane były:

- 1) dla klientów instytucjonalnych - narzędzie o nazwie SZRK (System Zarządzania Ryzykiem Kredytowym), oraz dodatkowo narzędzie o nazwie RatigKred,
- 2) dla klientów indywidualnych - SZRK oraz narzędzie o nazwie CCPM (System Wsparcia Sprzedaży Kredytów Detalicznych).

(e) Opis poszczególnych ryzyk koncentracji, sposobów ich pomiaru, monitorowania

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowania na poziomie:

- 1) pojedynczego klienta/transakcji oraz
- 2) portfela kredytowego.

Na poziomie klienta i transakcji ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, wynikających z przepisów Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów wewnętrznych, zatwierdzonych przez Zarząd Banku.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- branżowe – określające zaangażowanie Banku w najbardziej ryzykowne branże;
- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów;
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV;
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie i finansujących nieruchomości – wynikające z Rekomendacji KNF;
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- udziału zaangażowania w jeden segment klienta.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku. Limity wynikające z Prawa bankowego w 2012 roku nie zostały przekroczone. Okresowe przekroczenie wewnętrznych limitów dotyczyło w szczególności wysokości wskaźnika LTV i było spowodowane wzrostem kursów walutowych. W końcu 2012 roku odnotowano również przekroczenie wewnętrznego limitu dotyczącego udziału pożyczek gotówkowych dla klientów detalicznych pozyskanych przez pośredników w portfelu pożyczek gotówkowych ogółem. Bank podjął działania mitygujące ryzyko w tym zakresie oraz zmniejszające poziom wykorzystania limitów wewnętrznych. Pozostałe limity wewnętrzne nie zostały przekroczone.

W roku 2011 limity zewnętrzne, nie były przekroczone. W 2011 roku również wystąpiły okresowe przekroczenia limitów wewnętrznych, dotyczących w szczególności zaangażowania wobec Islandii oraz wysokości wskaźnika LTV, które były wynikiem wzrostu kursów walutowych.

5.1.1. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych polegającego na identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przeprowadzaniu pomiaru utraty wartości oraz ustalaniu wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji w okresach miesięcznych.

W tym celu Bank przeprowadza podział ekspozycji kredytowych, uwzględniający wielkość ich zaangażowania oraz charakterystykę ryzyka, na ekspozycje wyceniane metodą indywidualną i metodą portfelową oraz przeprowadza ocenę tych ekspozycji pod względem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości.

Za ekspozycje kredytowe, które utraciły wartość Bank uznaje te ekspozycje, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu ekspozycji w księgach Banku i zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z tej ekspozycji, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Za przesłanki utraty wartości Bank uznaje w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 90 dni, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych banków, dla których przyjmuje się opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 14 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej 14 i gorszej, wskazującej na zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności,
- wystąpienie innych zdarzeń, wskazujących na istotne zagrożenie terminowej spłaty zadłużenia.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości odpowiadający przewidywanej stracie kredytowej z tytułu nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku pomniejszonej o korektę odsetek impairmentowych (IKON - korekta pomniejszająca przychody odsetkowe Banku). Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Metodę indywidualną pomiaru utraty wartości stosuje się w odniesieniu do:

- 1) ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych:
 - spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości, lub
 - dotyczących klienta, wobec którego Bank posiada inne ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości (propagacja utraty wartości), lub
- 2) ekspozycji kredytowych restrukturyzowanych, które na dzień wyceny nie są indywidualnie istotne, jednak w poprzednim okresie wyceniane były metodą indywidualną,
- 3) ekspozycji kredytowych nieistotnych, posiadających nietypowe charakterystyki ryzyka kredytowego.

Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o parametry pomiaru utraty wartości szacowane metodami statystycznymi na podstawie danych historycznych, dla wyodrębnionych portfeli, grupowanych dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych.

Bank w wycenie portfelowej stosuje podział na 6 portfeli:

- klienci detaliczni kredyty hipoteczne,
- klienci detaliczni pożyczki gotówkowe ,

- klienci detaliczni pożyczki hipoteczne,
- klienci detaliczni pozostali,
- klienci korporacyjni, w tym instytucje finansowe oraz klienci segmentu funduszy ekologicznych,
- klienci segmentu finansów publicznych.

Odpis aktualizujący tworzony jest dla wszystkich ekspozycji kredytowych Banku, wyłączając ekspozycje nowo nabyte w ciągu ostatniego miesiąca.

Metodyka i założenia przyjęte przez Bank do szacowania utraty wartości podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi, a rzeczywistymi.

5.1.2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Poniżej zaprezentowano wartości brutto lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's, Fitch oraz Standard & Poor's (S&P).

	31-12-2012	31-12-2011
Moody's		
A1	1 861	2 572
A2	4 293	18 371
A3	11 117	-
Aa2	-	185
Aa3	20 726	21 137
Baa1	10 085	2 056
Baa2	1 937	-
Baa3	-	88
Caa1	4 101	8 976
Fitch		
A-	27	24
BBB+	2	-
S&P		
A	23 062	-
bez ratingu * \		
	43 534	50 477
Razem brutto	120 745	103 886
Odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-1 844	-9 304
Razem netto	118 901	94 582

*\ Lokatom w innych bankach oraz kredytom i pożyczkom udzielonym innym bankom, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2012	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2011
A	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3,	-	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3,	-
B	A1, A2, A3, Baa1	294	A1, A2, A3, Baa1	2 052
C	Baa2, Baa3	4 290	Baa2, Baa3	16 411
D	Ba1, Ba2	31 923	Ba1, Ba2	-
E	Ba3, B1	-	Ba3, B1	22 710
F	B2	7 027	B2	9 304
Razem		43 534		50 477

5.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

	31-12-2012	31-12-2011
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	10 289 697	10 702 017
Kredyty i pożyczki, które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości	262 682	237 823
Kredyty i pożyczki w przypadku których wykazano utratę wartości	886 696	670 196
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	11 439 075	11 610 036
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-297 309	-248 554
Pozostałe należności	1 373	10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	11 143 139	11 361 492
- klienci	11 133 828	11 352 492
- banki	9 311	9 000

31-12-2012	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych i pozostałych klientów	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe Kredyty detaliczne	Banki	Razem
Wartość brutto kredytów bez utraty wartości	6 094 372	3 696 205	761 775	27	10 552 379
Wartość brutto kredytów z utratą wartości, w tym:	598 164	156 550	120 854	11 128	886 696
- oceniane indywidualnie	558 986	86 758	34 791	11 128	691 663
Odpisy na kredyty bez utraty wartości (IBNR)	-9 992	-12 944	-6 849	-	-29 785
Odpisy na kredyty z utratą wartości, w tym:	-145 913	-48 458	-71 309	-1 844	-267 524
- oceniane indywidualnie	-124 886	-24 453	-12 155	-1 844	-163 338
Razem wartość netto	6 536 631	3 791 353	804 471	9 311	11 141 766
Pozostałe należności netto					1 373
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					11 143 139

31-12-2011	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych i pozostałych klientów	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe Kredyty detaliczne	Banki	Razem
Wartość brutto kredytów bez utraty wartości	6 330 937	3 928 117	680 762	24	10 939 840
Wartość brutto kredytów z utratą wartości, w tym:	421 775	135 858	94 283	18 280	670 196
- oceniane indywidualnie	394 360	66 695	29 957	18 280	509 292
Odpisy na kredyty bez utraty wartości (IBNR)	-7 044	-16 981	-5 493	-	-29 518
Odpisy na kredyty z utratą wartości, w tym:	-114 355	-46 548	-48 829	-9 304	-219 036
- oceniane indywidualnie	-99 984	-19 063	-8 377	-9 304	-136 728
Razem wartość netto	6 631 313	4 000 446	720 723	9 000	11 361 482
Pozostałe należności netto					10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					11 361 492

(a) Kredyty i pożyczki (wartość brutto), które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Dla kredytów i pożyczek dla których nie zanotowano żadnych opóźnień w spłacie (nawet 1 dnia) nie rozpoznaje się utraty wartości pod warunkiem, że nie wystąpiły inne przesłanki utraty wartości. Są to należności klientów o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, o regularnych spłatach, dla których nie występowały przesłanki utraty wartości, a odpisy tworzone na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty. Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które nie były przeterminowane i dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

Ogólna charakterystyka klas ratingowych przedstawia się następująco :

Rating 1	Najwyższa jakość kredytowa
Rating 2	Bardzo wysoka jakość kredytowa
Rating 3	Wysoka jakość kredytowa
Ratingi 4-5	Bardzo dobra jakość kredytowa
Ratingi 6-7	Dobra jakość kredytowa
Ratingi 8-9	Zadowalająca jakość kredytowa
Ratingi 10-11	Przeciętna i słaba jakość kredytowa
Ratingi 12-13	Bardzo słaba jakość kredytowa
Ratingi 14-16	Brak zdolności kredytowej (jakość kredytowa nie występuje)

Dane do sprawozdań prezentowane są w podziale na następujące segmenty:

- klientów korporacyjnych
- klientów detalicznych
- finansów publicznych
- banków.

	Rating	31-12-2012	31-12-2011
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	25 744	11 151
	(4-5)	299 987	307 357
	(6-7)	619 002	960 634
	(8-9)	888 531	935 001
	(10-11)	891 221	432 217
	12	103 350	180 685
	13	49 866	15 638
	bez ratingu	127 609	26 802
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		3 005 310	2 869 485
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 100 139	4 263 367
	klienci z ratingiem	66 729	71 046
	bez ratingu	52 381	45 319
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	48 016	58 350
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 267 265	4 438 082
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	738	119
	(4-5)	211 573	471 263
	(6-7)	1 079 927	1 439 213
	(8-9)	1 618 566	1 381 533
	(10-11)	78 381	82 967
	12	163	4 451
	13	10 432	11 467
	bez ratingu	17 295	3 412
Razem kredyty dla finansów publicznych		3 017 075	3 394 425
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:	bez ratingu	47	25
- banki		27	24
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		10 289 697	10 702 017

Klasy ratingowe są prezentowane według stanu na datę sprawozdawczą.

*\ Ocena scoringowa jest statystyczną miarą kredytobiorcy - mikroprzedsiębiorstwa obrazującą jego skłonność do spłaty zadłużenia, w wyniku oceny scoringowej, Bank klasyfikuje mikroprzedsiębiorstwo do jednej z grup scoringowych, których charakterystyka przedstawia się następująco:

Grupa scoringowa 1	Bardzo dobry
Grupa scoringowa 2	Dobry
Grupa scoringowa 3	Przeciętny
Grupa scoringowa 4	Mierny
Grupa scoringowa 5	Dostateczny
Grupa scoringowa 6	Nieakceptowalny

Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2012	31-12-2011
	(1)	16 679	20 964
	(2)	16 194	18 632
	(3)	10 029	13 698
	(4)	3 813	4 069
	(5)	1 259	970
	(6)	42	17
Razem		48 016	58 350

(b) Kredyty i pożyczki (wartość brutto), które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości w podziale na klasy klientów

Jako zaangażowanie przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowania wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności Banku jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. Dla kredytów i pożyczek, których bieżąca wartość godziwa przekracza wartość ekspozycji mimo spełnienia przesłanek utraty wartości odpis aktualizujący nie jest rozpoznawany.

Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

31-12-2012 Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	18 627	142 803	29 108	190 538
Od 31 do 60 dni	536	34 655	19 907	55 098
Od 61 do 90 dni	1 019	13 259	2 768	17 046
pow. 90 dni	-	-	-	-
Razem	20 182	190 717	51 783	262 682

31-12-2011 Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	33 223	132 224	20 750	186 197
Od 31 do 60 dni	1 227	27 946	3 349	32 522
Od 61 do 90 dni	965	10 627	1 843	13 435
pow. 90 dni *\\	-	-	5 669	5 669
Razem	35 415	170 797	31 611	237 823

*\\z przyczyn technicznych wystąpiły zaległości w niewielkiej kwocie, które zostały uregulowane w styczniu 2012r

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w nocie 5.1.3.(e)

(c) Kredyty i pożyczki (wartość brutto) w przypadku których wykazano utratę wartości.

Poniżej przedstawiono należności brutto, w przypadku których wykazano utratę wartości w podziale na segmenty.

	31-12-2012	31-12-2011
kredyty dla klientów korporacyjnych	586 767	410 995
kredyty dla klientów detalicznych	277 402	230 141
kredyty dla finansów publicznych	11 399	10 780
banki	11 128	18 280
Razem	886 696	670 196

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w notce 5.1.3.(e)

W odniesieniu do segmentu ekspozycji kredytowych banków 2 ekspozycje zostały określone jako z utratą wartości, dla tych ekspozycji łączna wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2012 roku wyniosła 11 128 tys. zł, natomiast kwota odpisu aktualizującego na koniec grudnia 2012 roku wyniosła 1 844 tys. zł. Wartość godziwa zabezpieczeń dla tych ekspozycji wyniosła 0. Wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2011 roku w odniesieniu do ekspozycji banków, które utraciły wartość wyniosła 18 280 tys. zł, kwota odpisu aktualizującego dla tych ekspozycji wyniosła 9 304 tys. zł.

(d) Podział portfela kredytów i pożyczek Grupy wg ratingów/scoringu, i w podziale na klasy klientów

	Rating	31-12-2012	31-12-2011
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	25 744	11 151
	(4-5)	311 564	322 818
	(6-7)	629 878	989 176
	(8-9)	911 232	950 390
	(10-11)	1 031 244	461 385
	12	127 110	200 383
	(13-16)	441 507	350 840
	bez ratingu	133 980	29 752
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		3 612 259	3 315 895
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 531 204	4 625 646
	klienci z ratingami	83 326	73 005
	bez ratingu	65 746	76 511
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	55 108	63 858
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 735 384	4 839 020
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	738	119
	(4-5)	212 038	473 020
	(6-7)	1 084 537	1 455 562
	(8-9)	1 660 980	1 391 761
	(10-11)	83 657	88 415
	12	163	4 451
	(13-16)	20 848	20 075
	bez ratingu	17 296	3 413
Razem kredyty dla finansów publicznych		3 080 257	3 436 816
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:	bez ratingu	11 175	18 305
- banki		11 155	18 304
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto		11 439 075	11 610 036
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		-297 309	-248 554
Pozostałe należności netto		1 373	10
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		11 143 139	11 361 492
- klienci		11 133 828	11 352 492
- banki		9 311	9 000

Klasy ratingowe są prezentowane według stanu na datę sprawozdawczą.

* \ Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2012	31-12-2011
	(1)	16 861	20 996
	(2)	18 363	20 706
	(3)	14 612	16 961
	(4)	3 813	4 069
	(5)	1 307	1 012
	(6)	152	114
Razem		55 108	63 858

(e) Opis ustanowionych zabezpieczeń na kredyty i pożyczki

Bank przyjmował na zabezpieczenie wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste. Podstawowe rodzaje przyjmowanych przez Bank prawnych zabezpieczeń dla ekspozycji kredytowych:

- ekspozycje wobec klientów detalicznych – nieruchomości mieszkalne, zastawy rejestrowe, poręczenia osób fizycznych,
- ekspozycje wobec klientów instytucjonalnych – nieruchomości komercyjne, zabezpieczenia gotówkowe lub równoważne z gotówką, gwarancje i poręczenia podmiotów gospodarczych o dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej, papiery wartościowe, przewłaszczenia i zastaw na maszynach i urządzeniach, ubezpieczenia.

Bank preferował zabezpieczenia kredytów:

- które umożliwiały zmniejszenie tworzonych odpisów aktualizacyjnych,
- łatwo zbywalne, dające możliwość osiągnięcia ceny pokrywającej wierzytelność Banku.

Bank stosował jednocześnie kilka form zabezpieczenia swoich wierzytelności w celu zwiększenia możliwości odzyskania wierzytelności w przypadku podjęcia przez Bank działań windykacyjnych. Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kierował się przede wszystkim zasadą ostrożnej wyceny i przyjmował wartość możliwa do uzyskania w przyszłości w momencie zaspokajania się z przedmiotu zabezpieczenia.

Bank korygował wartości zabezpieczenia stosując wskaźniki korekty ustalone indywidualnie dla poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia. Wartość zabezpieczenia co do zasady podlegała monitorowaniu w okresach kwartalnych.

Zasadą stosowaną w Banku było ustanowienie prawnego zabezpieczenia przed uruchomieniem środków z udzielanego kredytu.

(f) Przejęte zabezpieczenia

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w nocie 2.24 niniejszego sprawozdania finansowego.

Przed przejęciem majątkowych zabezpieczeń wierzytelności Banku, obowiązującą zasadą jest posiadanie koncepcji zagospodarowania przejmowanych zabezpieczeń. Dokument określający koncepcję zagospodarowania zawiera wszelkie niezbędne informacje, istotne do podjęcia decyzji o przejęciu przedmiotu zabezpieczenia na własność Banku, a w szczególności:

- przewidywane do poniesienia koszty związane z ewentualnym dozorem, przechowywaniem, ubezpieczeniem, podatkami, itp.
- informacje dotyczące potencjalnego nabywcy, wynegocjowanej ceny oraz warunków płatności, w przypadku planowanej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia,
- opłacalność transakcji.

Majątkowe zabezpieczenia wierzytelności, które były przejmowane przez Bank, w większości posiadały już nabywców i transakcja sprzedaży była dla Banku opłacalna. W takich przypadkach zadłużenie kredytowe było obniżane o uzyskaną cenę zbycia, a nie wartość wynikającą z wyceny rzeczoznawcy (zazwyczaj cena uzyskana z transakcji sprzedaży jest niższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę w wycenie).

Jedną ze stosowanych form odzyskiwania wierzytelności jest ich sprzedaż. Wysokość ceny sprzedaży wierzytelności jest zależna między innymi od majątkowych zabezpieczeń rzeczowych wierzytelności. W tych przypadkach, kiedy zbycie wierzytelności zabezpieczonej majątkiem rzeczowym jest dla Banku bardziej opłacalne niż przejmowanie majątku na aktywa do zbycia, a następnie jego sprzedaż, zawierane są transakcje sprzedaży wierzytelności wraz z rzeczowym majątkiem zabezpieczającym wierzytelność.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku Bank nie posiadał aktywów z tytułu przejętych zabezpieczeń.

5.1.4. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Moody's dla dłużnych papierów wartościowych:

31-12-2012	Skarb Państwa	NBP	Banki	Pomocnicze instytucje finansowe	Finanse publiczne	Korpora- cyjne	Razem
Moody's							
A2	1 886 762	-	-	-	-	-	1 886 762
bez ratingu	-	1 449 316	29 227	8 273	545 121	945	2 032 882
Razem	1 886 762	1 449 316	29 227	8 273	545 121	945	3 919 644

31-12-2011	Skarb Państwa	NBP	Banki	Pomocnicze instytucje finansowe	Finanse publiczne	Korpora- cyjne	Razem
Moody's							
A2	2 027 561	-	48 331	-	-	-	2 075 892
A3	-	-	39 829	-	-	-	39 829
bez ratingu	-	506 772	29 190	9 161	537 553	797	1 083 473
Razem	2 027 561	506 772	117 350	9 161	537 553	797	3 199 194

W przypadku obligacji komunalnych, dla których brak jest aktywnego rynku nadawane są ratingi wewnętrzne, wg kategorii:

- 4-5 bardzo dobra jakość kredytowa
- 6-7 dobra jakość kredytowa
- 8-9 zadowalająca jakość kredytowa
- 10 -11 przeciętna i słaba jakość kredytowa

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego.

Rating wewnętrzny	Finanse publiczne	
	31-12-2012	31-12-2011
5	2 855	12 392
6	54 442	54 324
7	90 488	131 135
8	246 581	252 932
9	109 480	70 386
10	41 275	16 384
Razem	545 121	537 553

5.1.5. Struktura koncentracji zaangażowania w segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem

Oceniając udziały branż w portfelu kredytowym Banku ukształtowane na koniec grudnia 2012 można stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowego zabezpieczenia społecznego” – 23,1% oraz znaczące udziały: „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 5,1%, „Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” – 4,2%, „Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” – 4,0%, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” – 3,7%, „Produkcja artykułów spożywczych” – 2,2%, „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody” 1,7% oraz „Opieka zdrowotna” – 1,2%. Udziały pozostałych branż wyniosły 2%. W świetle przyjętych założeń do oceny istotności ryzyka koncentracji branżowej oraz wyników obliczeń (krzywa Lorenza) uznaje się, że występuje wysoka koncentracja branżowa.

Na koniec grudnia 2011 można było stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowego ubezpieczenia społecznego” – 26,1% oraz znaczące udziały: „Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” 4,6%, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 4,5%, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” – 4,1%, „Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” – 3,3% oraz „Produkcja artykułów spożywczych” – 1,9% oraz „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody” 1,8%. Udziały pozostałych branż nie przekroczyły 1,5%.

Na koniec grudnia 2012 w pierwszej z wymienionych wyżej branż stanowiącej 23,1% portfela, dominują klienci - podmioty będące w dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej (głównie jednostki samorządu terytorialnego). Występuje ponadto silna dywersyfikacja ryzyka. Branża ta charakteryzuje się niskim poziomem odpisów aktualizujących. Pozostałe branże, decydujące o kształcie bankowego portfela kredytowego mają przed sobą umiarkowane perspektywy rozwojowe.

Portfel kredytowy Banku, w podziale geograficznym, na koniec grudnia 2012 tworzy 17 oddziałów i 11 centrów korporacyjnych, obejmujące działaniem wszystkie regiony kraju. Obszary zaangażowania kredytowego oddziałów wyznacza w Banku Zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie terytorialnego zasięgu działania oddziałów. Struktura geograficzna portfela jest zróżnicowana: udział największego oddziału w sumie kredytów to 11,6%, zaś najmniejszego 1,6%. Wyraźną dominację w sumie kredytów można odnotować w Warszawie, gdzie mieszczą się dwa duże oddziały Banku (łącznie 22,7%).

Zaangażowanie w poszczególne branże przedstawiono poniżej.

31 grudnia 2012

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2 641 068	23,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	583 642	5,1%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	481 649	4,2%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	455 442	4,0%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	426 846	3,7%
Produkcja artykułów spożywczych	249 780	2,2%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	196 035	1,7%
Opieka zdrowotna	139 158	1,2%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	129 866	1,1%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	103 856	0,9%
Pozostałe branże, w tym:	6 031 733	52,8%
- osoby prywatne	4 531 204	39,6%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	11 439 075	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-297 309	
Pozostałe należności netto	1 373	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	11 143 139	
- klienci	11 133 828	
- banki	9 311	

31 grudnia 2011

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział %
		w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	3 033 178	26,1%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	531 670	4,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	529 902	4,5%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	474 091	4,1%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	384 767	3,3%
Produkcja artykułów spożywczych	216 865	1,9%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	212 669	1,8%
Opieka zdrowotna	123 937	1,1%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	127 320	1,1%
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	104 319	0,9%
Pozostałe branże, w tym:	5 871 318	50,6%
- osoby prywatne	4 625 646	39,9%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	11 610 036	100,00%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-248 554	
Pozostałe należności netto	10	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	11 361 492	
- klienci	11 352 492	
- banki	9 000	

5.1.6. Struktura koncentracji zaangażowania w poszczególne podmioty, grupy kapitałowe

Zaangażowanie równe lub przekraczające 10% funduszy własnych Grupy w stosunku do jednego podmiotu wraz z podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie na dzień 31 grudnia 2012 roku wystąpiło w dwóch przypadkach i wynosiło łącznie 339 907 tys. zł, co stanowiło 22,1% funduszy własnych Grupy. Na dzień 31 grudnia 2011 roku wystąpiło w pięciu przypadkach i wynosiło łącznie 635 257 tys. zł, co stanowiło 53,8% funduszy własnych Grupy. W badanych okresach zaangażowanie w największe podmioty/grupy kapitałowe nie dotyczyło spółek Skarbu Państwa.

Poniżej przedstawiono zaangażowanie wobec największych podmiotów lub grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie:

L.p.	Zaangażowanie * \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2012
1	181 830
2	158 077
Razem	339 907

L.p.	Zaangażowanie * \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2011
1	209 905
2	148 700
3	147 577
4	129 075
Razem	635 257

*\ Na zaangażowanie danego podmiotu składają się ekspozycje kredytowe brutto, zobowiązania warunkowe tj. otwarte linie kredytowe i gwarancje, dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmiot oraz zawarte transakcje walutowe typu fx spot, fx forward, fx swap.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku poziom ryzyka koncentracji Banku wynikający z zaangażowania w największą grupę kapitałową (z uwzględnieniem wyłączenia zaangażowania wynikającego z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu) nie przekroczył dozwolonego limitu i wyniósł 12,7% funduszy własnych. Na dzień 31 grudnia 2011 roku poziom ryzyka koncentracji Banku wynikający z zaangażowania w największą grupę kapitałową (z uwzględnieniem wyłączenia zaangażowania wynikającego z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu) nie przekroczył dozwolonego limitu i wyniósł 18,8% funduszy własnych.

Dziesięciu klientów z największym zaangażowaniem wg stanu na 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku:

31 grudnia 2012

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe*\	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	137 423	137 423	-	0,9%
2	120 000	37 521	82 479	0,8%
3	119 412	24 639	94 773	0,8%
4	109 628	52 307	57 321	0,7%
5	100 000	20 000	80 000	0,7%
6	98 500	95 691	2 809	0,7%
7	96 123	96 123	-	0,7%
8	87 009	44 418	42 591	0,6%
9	87 745	87 745	-	0,6%
10	82 140	82 140	-	0,6%

*\ W zaangażowaniu pozabilansowym są brane pod uwagę: linie kredytowe, udzielone gwarancje i poręczenia, otwarte akredytywy importowe, akceptowane traty, potwierdzone akredytywy eksportowe i inne zobowiązania udzielone.

31 grudnia 2011

Lp.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe*\	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	152 384	-	152 384	0,9%
2	148 700	-	148 700	0,9%
3	147 577	147 577	-	0,9%
4	129 075	30 752	98 323	0,8%
5	104 972	104 972	-	0,7%
6	102 684	6 766	95 917	0,6%
7	99 396	33 974	65 422	0,6%
8	96 586	41 879	54 707	0,6%
9	89 899	89 899	-	0,6%
10	86 328	86 328	-	0,6%

*\ W zaangażowaniu pozabilansowym są brane pod uwagę: linie kredytowe, udzielone gwarancje i poręczenia, otwarte akredytywy importowe, akceptowane traty, potwierdzone akredytywy eksportowe i inne zobowiązania udzielone.

5.1.7. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniżej zaprezentowano obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych kategorii aktywów finansowych.

	31-12-2012			31-12-2011		
	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom*\	120 745	-1 844	118 901	103 886	-9 304	94 582
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	25 811	-	25 811	6 592	-	6 592
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	22 246	-	22 246	797	-	797
- Skarb Państwa	21 301	-	21 301	-	-	-
- Korporacja	945	-	945	797	-	797
Kapitałowe, w tym:	3 565	-	3 565	5 795	-	5 795
- Notowane	3 565	-	3 565	5 795	-	5 795
Pochodne instrumenty finansowe	88 093	-	88 093	56 646	-	56 646
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym: *\	11 429 293	-295 465	11 133 828	11 591 742	-239 250	11 352 492
- Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 735 384	-139 560	4 595 824	4 839 020	-117 851	4 721 169
- Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	3 612 259	-153 217	3 459 042	3 315 895	-118 956	3 196 939
- Kredyty udzielone finansom publicznym	3 080 257	-2 688	3 077 569	3 436 816	-2 443	3 434 373
- Kredyty dla pozostałych klientów	20	-	20	1	-	1
- Pozostałe należności	1 373	-	1 373	10	-	10
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	3 949 914	-12 515	3 937 399	3 273 996	-23 257	3 250 739
Dostępne do sprzedaży	3 052 297	-12 515	3 039 782	2 624 331	-23 257	2 601 074
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	3 012 296	-12 515	2 999 781	2 561 212	-12 480	2 548 732
- Skarbu Państwa	967 844	-	967 844	1 377 896	-	1 377 896
- NBP	1 449 316	-	1 449 316	506 772	-	506 772
- Banków	29 227	-	29 227	117 350	-	117 350
- Finansów publicznych	545 121	-	545 121	537 553	-	537 553
- Pomocniczych instytucji finansowych	20 788	-12 515	8 273	21 641	-12 480	9 161
Kapitałowe, w tym:	40 001	-	40 001	63 119	-10 777	52 342
- Notowane	4 893	-	4 893	26 835	-10 751	16 084
- Nienotowane	35 108	-	35 108	36 284	-26	36 258
Utrzymywane do terminu zapadalności	897 617	-	897 617	649 665	-	649 665
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	897 617	-	897 617	649 665	-	649 665
- Skarbu Państwa	897 617	-	897 617	649 665	-	649 665
Inne aktywa finansowe**\	133 948	-5 301	128 647	99 484	-4 926	94 558

*\ Kredyty są wykazywane w wartościach netto

**\ Na pozycję tą składają się głównie: odprowadzenie nadmiaru gotówki, rozliczenia z tytułu kart płatniczych, należności z tytułu zawartych transakcji na instrumentach finansowych.

W 2012 roku nastąpiło zwiększenie poziomu wartości brutto kredytów zagrożonych utratą wartości o 176,4 mln zł (tj. o 41,8%) w stosunku do 2011 roku. Udział wartości brutto kredytów zagrożonych utratą wartości z tego segmentu wg stanu na koniec 2012 roku wyniósł 8,9% (6,2% na koniec 2011 roku).

W 2012 roku wzrosło ryzyko kredytów dla klientów detalicznych. Poziom wartości brutto kredytów zagrożonych utratą wartości wzrósł o 47,3 mln zł w stosunku do 2011 roku, w szczególności w grupie kredytów hipotecznych wzrost wyniósł analogicznie 20,7 mln zł (tj. o 15,2%). W całej grupie kredytów detalicznych odnotowano wzrost udziału wartości brutto kredytów zagrożonych utratą wartości do poziomu 5,9% wobec 4,8% na koniec 2011 roku (tj. wzrost o 1,1 p.p.), przy czym wartość brutto kredytów należących do segmentu detalicznego zmniejszyła się o 106,6 mln zł (tj. spadek o 2,2%) w stosunku do 2011 roku.

Natomiast obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych jest następujące:

	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2012	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2011
Warunkowe zobowiązania finansowe, w tym:	1 531 169	1 636 233
- otwarte linie kredytowe, w tym:	1 434 043	1 612 669
- odwołalne	1 155 407	1 074 890
- nieodwołalne	278 636	537 779
- otwarte akredytywy importowe	10 927	16 331
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	85 682	5 663
- odwołalne	-	5 663
- nieodwołalne	85 682	-
- limity na transakcje FX	-	1 000
- pozostałe	517	570
Gwarancje i poręczenia	360 017	649 089
Gwarantowanie emisji	3 200	-
Transakcje walutowe i stopy procentowej *\	5 143 987	2 890 316
Transakcje na kontraktach terminowych i opcjach	578 915	396 671

*\ Na pozycje składają się:

W 2012 roku

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych w kwocie 1 928 636 tys. zł

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej w kwocie 520 000 tys. zł

Transakcje wymiany stopy procentowej w kwocie 441 680 tys. zł

W 2011 roku

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych w kwocie 1 732 247 tys. zł

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej w kwocie 2 724 920 tys. zł

Transakcje wymiany stopy procentowej w kwocie 686 820 tys. zł

Zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami zobowiązania warunkowe podlegają takiej samej formie zabezpieczania oraz monitorowania jak transakcje bilansowe.

Częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego uzależniona jest przede wszystkim od wielkości zaangażowania kredytowego. Zakres monitoringu uzależniony jest od kondycji ekonomiczno-finansowej Klienta.

Kontrola sytuacji ekonomiczno-finansowej mikroprzedsiębiorstwa polega między innymi na:

- porównaniu wielkości rocznego przychodu z rocznego zeznania lub deklaracji podatkowej za ostatni zamknięty okres obrotowy z wielkością rocznego przychodu z zeznania lub deklaracji za poprzedni zamknięty okres obrotowy,
- analizie warunków dodatkowych transakcji,
- wielkości wpływów na rachunkach bieżących.

Badanie przychodów dokonywane jest raz w roku, natomiast analiza warunków dodatkowych podlega badaniu raz na kwartał. Ponadto Bank monitoruje każdorazowo ryzyko transakcji.

Weryfikacja kondycji finansowej wspólnot mieszkaniowych uzależniona jest od ratingu klienta oraz realizacji warunków dodatkowych umów kredytowych.

5.2. Techniki pomiaru ryzyka finansowego (w księdze bankowej i handlowej) oraz limity

Ryzyko finansowe w Grupie obejmuje: (i) ryzyko płynności; (ii) ryzyko rynkowe (w księdze bankowej i handlowej). Ze względu na specyfikę bilansu Grupy ryzyko płynności występuje przede wszystkim w Banku, natomiast ryzyko rynkowe występuje w Banku i DM BOŚ. W Banku generowane jest: (i) ryzyko stopy procentowej (w księdze handlowej i bankowej) oraz (ii) ryzyko walutowe (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej). W DM BOŚ występuje przede wszystkim: (i) ryzyko walutowe (w księdze handlowej i bankowej) oraz (ii) ryzyko cen akcji i towarów (w księdze handlowej).

Zarządzanie ryzykiem w DM BOŚ jest dokonywane w oparciu o ustalony przez radę nadzorczą DM BOŚ poziom apetytu na ryzyko i w ramach limitów wewnętrznych, na podstawie których ustanowiono system wczesnego ostrzegania i koncentruje się na identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i raportowaniu ryzyka.

Zakres ryzyk zidentyfikowanych w DM BOŚ jest zbieżny z zakresem ryzyk Banku, w przypadku DM BOŚ dotyczy przede wszystkim ryzyka rynkowego księgi handlowej.

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Grupy, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom Grupy najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Grupa, w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymuje otwarte pozycje.

W ramach działań określających apetyt Banku na ryzyko finansowe, Rada Nadzorcza zatwierdza uchwaloną przez Zarząd Banku politykę w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez radę Nadzorczą Banku apetytem na ryzyko.

Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Radzie Nadzorczej DM BOŚ S.A., Zarządowi Banku, Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi Płynności i Ryzyka Rynkowego.

5.2.1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako utrata zdolności Grupy do terminowego regulowania zobowiązań, zdolność do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów oraz zdolność do generowania przez Grupę dodatniego salda przepływów gotówkowych.

Proces monitorowania i aktywnego zarządzania tym ryzykiem jest skoncentrowany w Banku.

Płynność w Grupie rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca; płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy; płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Celem Grupy w zakresie zarządzania płynnością jest zabezpieczenie płynności Grupy oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz w głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

W celu pomiaru płynności krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: (i) aktywa płynne – stanowią bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni; (ii) zapas płynności – mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; (iii) regulacyjne miary M1 i M2; (iv) lukę płynności krótkoterminowej dla głównych walut (PLN < EUR, CHF) – pokazuje poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych, luka przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji pochodnych oraz międzybankowych.

W celu pomiaru płynności średnio- i długoterminowej Bank wyznacza i monitoruje: (i) lukę płynności kontraktowej oraz urealnioną, obejmującą pozycje zarówno bilansowe jak i pozabilansowe; (ii) wskaźnik pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; (iii) relację kredytów do

depozytów oraz długoterminowego finansowania zewnętrznego (obligacje własne Banku oraz linie finansujące od banków o okresie pierwotnym powyżej 1 roku); (iv) koncentrację bazy depozytowej – mierzonej jako iloczyn kwot depozytowych o określonej kwocie i przedziale wymagalności oraz wag; (v) stabilność bazy depozytowej; (vi) relację kredytów do depozytów – umożliwiającą porównanie sytuacji płynnościowej Banku z bankami z grupy porównawczej; (vii) nadzorcze miary płynności M3 i M4; (viii) prognozę zapasu płynności oraz nadzorczą miarą płynności M1 wyznaczaną w horyzoncie 6 miesięcy.

Dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości progowe w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej Banku, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych.

Bank organizuje proces zarządzania ryzykiem płynności w szczególności za pomocą podziału kompetencji organów Banku oraz właściwych komórek organizacyjnych centrali przy wykonywaniu zadań i podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem płynności. Komórki organizacyjne są wzajemnie niezależne. Obszary powstawania ryzyka i komórki organizacyjne kontroli ryzyka znajdują się pod nadzorem różnych Członków Zarządu Banku.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, BOŚ S.A. wyznacza wielkość wskaźników płynności zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W 2012 roku, podobnie jak w 2011 roku, normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

Zestawienie zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości bilansowe).

W poniższych tabelach zaprezentowano kontraktową lukę płynności (wartości bilansowe):

31-12-2012	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y	Razem
Wskaźnik luki płynności	0,41	0,32	0,34	0,44	0,75	1,00	
Aktywa razem	2 961 743	320 806	537 805	1 408 121	5 285 979	6 362 286	16 876 740
- w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom	191 663	291 596	528 190	1 083 138	4 041 004	4 998 237	11 133 828
Kapitał własny i zobowiązania razem	7 273 791	3 073 197	1 015 384	642 956	1 945 371	2 926 041	16 876 740
- w tym zobowiązania wobec klientów	6 890 492	2 592 404	784 957	234 824	217 718	1 095 935	11 816 320
Luka	-4 312 048	-2 752 391	-477 579	765 165	3 340 608	3 436 245	-
Luka skumulowana	-4 312 048	-7 064 439	-7 542 018	-6 776 853	-3 436 245	-	-

31-12-2011	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y	Razem
Wskaźnik luki płynności	0,18	0,19	0,23	0,37	0,68	1,00	
Aktywa razem	1 340 368	483 220	545 702	1 600 010	5 352 612	6 315 205	15 637 117
- w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom	175 310	435 687	540 936	1 311 806	3 771 233	5 117 520	11 352 492
Kapitał własny i zobowiązania razem	7 522 167	2 061 109	657 991	592 149	2 875 400	1 928 300	15 637 117
- w tym zobowiązania wobec klientów	7 336 903	2 025 979	613 710	301 481	606 969	526 846	11 411 889
Luka	-6 181 799	-1 577 889	-112 289	1 007 861	2 477 212	4 386 905	-
Luka skumulowana	-6 181 799	-7 759 688	-7 871 977	-6 864 116	-4 386 905	-	-

Zestawienie zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane).

Luka płynności

31-12-2012	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y*\	Razem
Aktywa finansowe							
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 049 542	-	-	-	-	-	1 049 542
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	58 415	-	565	36 633	16 981	21 017	133 611
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 480	-	-	950	24 152	-	29 582
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	8 781	3 221	1 896	1 482	74 861	34 169	124 410
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	202 109	349 087	632 614	1 306 893	5 264 903	7 220 176	14 975 782
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 459 982	3 560	53 169	356 310	1 461 082	1 142 610	4 476 713
- dostępne do sprzedaży	1 456 377	3 560	32 594	305 398	857 949	705 298	3 361 176
- utrzymywane do terminu zapadalności	3 605	-	20 575	50 912	603 133	437 312	1 115 537
Aktywa finansowe razem	2 783 309	355 868	688 244	1 702 268	6 841 979	8 417 972	20 789 640
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	148	-	-	-	-	-	148
Zobowiązania wobec innych banków	49 325	294 978	51 197	6 911	66 291	2 584	471 286
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	1 425	233	741	1 030	36 637	49 974	90 040
Zobowiązania wobec klientów	6 894 718	2 615 090	802 555	251 851	276 731	1 116 962	11 957 907
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	147 900	189 331	266 368	431 818	1 853 676	-	2 889 093
Zobowiązania podporządkowane	-	4 149	8 184	12 401	99 004	403 117	526 855
Rezerwy	5 838	5 046	308	841	3 443	4 729	20 205
Zobowiązania finansowe razem	7 099 354	3 108 827	1 129 353	704 852	2 335 782	1 577 366	15 955 534
Wskaźnik luki płynności netto							
	0,39	0,31	0,34	0,46	0,86	1,30	1,30
Aktywa finansowe razem	2 783 309	355 868	688 244	1 702 268	6 841 979	8 417 972	20 789 640
Zobowiązania finansowe razem	7 099 354	3 108 827	1 129 353	704 852	2 335 782	1 577 366	15 955 534
Luka	-4 316 045	-2 752 959	-441 109	997 416	4 506 197	6 840 606	4 834 106

*\ w tym akcje i udziały mniejszościowe i w podmiotach stowarzyszonych

Luka płynności

31-12-2011	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y*\	Razem
Aktywa finansowe							
Kasa, środki w Banku Centralnym	469 116	-	-	-	-	-	469 116
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	65 323	2 334	2 329	11 166	38 394	16 506	136 052
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6 592	-	-	-	-	-	6 592
Pochodne instrumenty finansowe	7 049	16 714	195	912	29 563	2 213	56 646
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	193 229	486 102	657 053	1 548 162	5 134 152	7 408 969	15 427 667
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	507 883	2 515	53 708	479 800	1 922 936	1 044 478	4 011 320
- dostępne do sprzedaży	507 883	2 515	33 133	466 887	1 305 311	862 558	3 178 287
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	20 575	12 913	617 625	181 920	833 033
Aktywa finansowe razem	1 249 192	507 665	713 285	2 040 040	7 125 045	8 472 166	20 107 393
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	122	-	-	-	-	-	122
Zobowiązania wobec innych banków	33 477	27 465	41 999	260 399	351 981	19 694	735 015
Pochodne instrumenty finansowe	6 202	3 965	4 006	2 104	3 743	475	20 495
Zobowiązania wobec klientów	7 345 518	2 047 753	629 348	319 420	675 801	558 372	11 576 212
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	-	92 533	60 060	2 210 340	-	2 362 933
Zobowiązania podporządkowane	-	-	8 499	8 499	67 992	282 559	367 549
Rezerwy	9 462	215	323	646	3 876	5 176	19 698
Zobowiązania finansowe razem	7 394 781	2 079 398	776 708	651 128	3 313 733	866 276	15 082 024
Wskaźnik luki płynności netto							
	0,17	0,19	0,24	0,41	0,82	1,33	1,33
Aktywa finansowe razem	1 249 192	507 665	713 285	2 040 040	7 125 045	8 472 166	20 107 393
Zobowiązania finansowe razem	7 394 781	2 079 398	776 708	651 128	3 313 733	866 276	15 082 024
Luka	-6 145 589	-1 571 733	-63 423	1 388 912	3 811 312	7 605 890	5 025 369

*\ w tym akcje i udziały mniejszościowe i w podmiotach stowarzyszonych

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia brutto)

Zestawienie zapadalności instrumentów pochodnych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane):

31-12-2012	1M	1-3M	3-6M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	438 364	465 045	526 682	436 438	447 361	2 313 890
FX forward	51 466	33 638	8 582	30 316	-	124 002
FX Swap	290 384	412 908	493 037	337 277	-	1 533 606
FX Spot	79 662	-	-	-	-	79 662
IRS	16 852	18 499	25 063	68 845	447 361	576 620
Wypływy, w tym:	428 999	462 660	521 057	444 087	460 849	2 317 652
FX forward	51 630	33 553	8 880	31 217	-	125 280
FX Swap	288 415	410 109	491 242	335 582	-	1 525 348
FX Spot	79 688	-	-	-	-	79 688
IRS	9 266	18 998	20 935	77 288	460 849	587 336

31-12-2011	1M	1-3M	3-6M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	765 532	600 973	413 204	169 262	220 714	2 169 685
FX forward	33 902	43 730	16 787	17 068	13 250	124 737
FX Swap	602 060	556 034	379 845	132 504	-	1 670 443
FX Spot	129 570	-	-	-	-	129 570
IRS	-	1 209	16 572	19 690	207 464	244 935
Wypływy, w tym:	770 478	586 827	408 553	173 097	197 191	2 136 146
FX forward	34 163	40 731	16 389	16 414	12 384	120 081
FX Swap	606 803	544 886	383 230	134 074	-	1 668 993
FX Spot	129 512	-	-	-	-	129 512
IRS	-	1 210	8 934	22 609	184 807	217 560

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia netto)

31-12-2012	1M	1-3M	3-6M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	59 941	22 405	1 207	217 903	91	301 547
kontrakty terminowe	59 941	22 405	1 207	217 903	91	301 547
Jednostki indeksowe	-	-	-	-	-	-
Wyływy, w tym:	52 675	41 362	2 199	181 132	-	277 368
kontrakty terminowe	52 675	41 362	2 199	181 132	-	277 368
Jednostki indeksowe	-	-	-	-	-	-

31-12-2011	1M	1-3M	3-6M	6-12M	Razem
Wpływy, w tym:	175	53 155	3 499	154 712	211 541
Kontrakty terminowe	175	53 004	3 499	154 712	211 390
Opcje	-	151	-	-	151
Wyływy, w tym:	170	61 817	2 600	119 054	183 641
Kontrakty terminowe	170	61 664	2 600	119 007	183 441
Jednostki indeksowe	-	-	-	47	47
Opcje	-	153	-	-	153

Ryzyko płynności zobowiązań warunkowych

Zestawienie wymagalności zobowiązań warunkowych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyskontowane)

31-12-2012	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	1 555 908	26 540	66 661	25 033	173 433	46 811	1 894 386
Finansowe, w tym:	1 531 169	-	-	-	-	-	1 531 169
- otwarte linie kredytowe, w tym:	1 434 043	-	-	-	-	-	1 434 043
-odwołalne	1 155 407	-	-	-	-	-	1 155 407
-nieodwołalne	278 636	-	-	-	-	-	278 636
- otwarte akredytywy importowe	10 927	-	-	-	-	-	10 927
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	85 682	-	-	-	-	-	85 682
-odwołalne	-	-	-	-	-	-	-
-nieodwołalne	85 682	-	-	-	-	-	85 682
- limity na transakcje FX	-	-	-	-	-	-	-
- pozostałe	517	-	-	-	-	-	517
Gwarancje	21 539	26 540	66 661	25 033	173 433	46 811	360 017
Gwarantowanie emisji	3 200	-	-	-	-	-	3 200

31-12-2011	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	1 889 580	44 934	67 377	64 253	188 298	30 880	2 285 322
Finansowe, w tym:	1 636 233	-	-	-	-	-	1 636 233
- otwarte linie kredytowe, w tym:	1 612 669	-	-	-	-	-	1 612 669
-odwołalne	1 074 890	-	-	-	-	-	1 074 890
-nieodwołalne	537 779	-	-	-	-	-	537 779
- otwarte akredytywy importowe	16 331	-	-	-	-	-	16 331
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	5 663	-	-	-	-	-	5 663
-odwołalne	5 663	-	-	-	-	-	5 663
-nieodwołalne	-	-	-	-	-	-	-
- limity na transakcje FX	1 000	-	-	-	-	-	1 000
- pozostałe	570	-	-	-	-	-	570
Gwarancje	253 347	44 934	67 377	64 253	188 298	30 880	649 089

Ryzyko płynności zobowiązań pozabilansowych

31-12-2012	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	113	225	337	678	2 532	-	3 885
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	235	699	4 694	2 897	44 679	21 611	74 815
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	-	433	-	987	2 260	-	3 680

31-12-2011	1 M	1 - 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 - 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	17	23	145	921	1 651	-	2 757
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	239	732	4 759	2 309	43 879	20 441	72 358
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	666	574	1 076	40 276	1 843	-	44 435

5.2.2. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych.

Ryzyko stopy procentowej występuje głównie w działalności Banku.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej Banku, przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego.

W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny, powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Stąd portfel inwestycyjny wchodzący w skład księgi bankowej pełni dwie funkcje: (i) stabilizuje wynik i marżę odsetkową oraz (ii) stanowi jednocześnie zapas aktywów w procesie zarządzania płynnością Banku.

W celu utrzymania akceptowanego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń: (i) przepływów pieniężnych oraz (ii) wartości godziwej. Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją”, wydzielony został portfel jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczonych

transakcjami IRS); wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających; zmiany wyceny przeprowadzonych transakcji zabezpieczających IRS nie zwiększają fluktuacji wyniku finansowego. Celem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela do sprzedaży; przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału pod wpływem zmiany stóp procentowych.

W celu pomiaru ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej Bank wprowadził następujące narzędzia i miary: (i) lukę stopy procentowej, na podstawie której badana jest wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych; (ii) BPV (*ang. basis point value*), które określa o ile zmieni się wartość bieżąca strumienia pieniężnego przy spadku krzywej dochodowości o 1 p.b. (tj. przesunięciu równoległym); (iii) oszacowanie możliwości oraz wyliczenie potencjalnego wpływu ryzyka opcji klienta, rozumianego jako ryzyko wcześniejszej spłaty zobowiązań bądź wcześniejszym wycofaniu depozytów przez klienta, na wynik finansowy Banku; (iv) oszacowanie potencjalnego wpływu zmiany bazowych stawek oprocentowania, wykorzystywanych przez Bank, na swój wynik finansowy; (v) oszacowanie wpływu nierównoległego przesunięcia krzywej dochodowości na wartość ekonomiczną kapitału własnego Banku oraz (vi) test warunków skrajnych obejmujących analizę wpływu skrajnego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o ± 500 p.b. oraz stress testing dla transakcji FX swap oraz dla rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej obligacji SP. Na dzień 31 grudnia 2012 roku BPV księgi bankowej wyniosło -311,8 tys. zł, a BPV bez uwzględnienia kapitału własnego – 150,3 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2011 roku BPV wyniosło odpowiednio: 204,7 tys. zł oraz 566,9 tys. zł). Przy założeniu równoległego przesunięcia stóp procentowych o ± 100 p.b. wynik odsetkowy Banku na dzień 31 grudnia 2012 roku mógłby się obniżyć o ok. $\pm 4,4$ mln zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku - o ok. ± 1 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2012 roku ryzyko opcji klienta, ryzyko bazowe oraz krzywej dochodowości były nieistotne (analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2011 r.).

Na ich podstawie stosowanych miar, Bank wyznaczył następujące wewnętrzne limity oraz wartości ostrzegawcze, wyznaczone według stanu na koniec każdego miesiąca: (i) wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o ± 100 p.b.; (ii) wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego na zmianę stóp procentowych o ± 200 p.b. Na dzień 31 grudnia 2012 roku obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze były przestrzegane (analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2011 r.).

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 31 grudnia 2012 roku ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było nieistotne i nie było konieczności tworzenia kapitału wewnętrznego na przedmiotowe ryzyko (na dzień 31 grudnia 2011 roku – utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 18,6 mln zł).

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja negatywnych skutków tego ryzyka z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Zgodnie ze strategią Grupy, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej. Grupa monitoruje ryzyko w księdze handlowej, stosując następujące zasady: (i) prowadzi działalność handlową na poziomie znaczącym, przy czym działalność ta pełni rolę uzupełniającą w stosunku do innych obszarów funkcjonowania Grupy; (ii) do księgi handlowej są kupowane jedynie płynne instrumenty, umożliwiające zamknięcie ryzyka w przypadku przekroczenia obowiązujących limitów; (iii) ryzyko generowane w księdze handlowej jest systematycznie monitorowane, a jego poziom jest kontrolowany i ograniczany za pomocą limitów; (iv) Zarząd Banku, w sytuacji dużej niepewności na rynkach finansowych, może podjąć decyzje o przejściowym, znaczącym ograniczeniu działalności handlowej.

Ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej występuje głównie w Banku. W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się model wartości (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp

procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej na wzrost stóp procentowych o 1 p.b.) a także system limitów.

Wg stanu na 31 grudnia 2012 roku VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 459 tys. zł, co stanowiło 1,7% wartości bieżącej tego portfela (wg stanu na 31 grudnia 2011 r. VaR wyniósł 25 tys. zł, co stanowiło 0,3% wartości bieżącej portfela). Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

VAR 10 – dniowy			
(w tys. zł)			
	średnia	max	min
2011	454	1 847	7
2012	442	2 111	25

W celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu, przeprowadzana jest analiza back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia. Wg stanu na 31 grudnia 2012 roku BPV dla portfela handlowego wyniosło 1 tys. zł. (wg stanu na 31 grudnia 2011 roku wyniosło 0 tys. zł),
- 3) limity maksymalnej dwudniowej i ciągniętej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowane i monitorowane poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w sytuacji ekstremalnych: zmian poziomu rynkowych stóp procentowych, zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych oraz korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych. Wyniki tej analizy pokazują, iż, przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w portfelu zarówno bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Zestawienie umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy) dla pozycji bilansowych w Grupie na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku prezentują poniższe tabele:

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto)

31-12-2012	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	994 872	-	-	-	-	54 670	1 049 542
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	57 231	30 586	27 384	-	-	3 700	118 901
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	20 000	5 811	25 811
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	88 093	88 093
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	36 317	36 317
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 481 127	2 115 863	2 233 041	1 182 209	-	121 588	11 133 828
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	1 620 775	157 116	118 796	685 044	1 173 375	182 293	3 937 399
- dostępne do sprzedaży	1 560 212	87 678	117 399	646 441	455 800	172 252	3 039 782
- utrzymywane do terminu zapadalności	60 563	69 438	1 397	38 603	717 575	10 041	897 617
Inne aktywa **\	-	-	-	-	-	486 849	486 849
Aktywa razem	8 154 005	2 303 565	2 379 221	1 867 253	1 193 375	979 321	16 876 740

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	148	-	-	-	-	-	148
Zobowiązania wobec innych banków	49 411	186 223	216 323	7 200	-	6 371	465 528
Zobowiązania wobec klientów	6 258 744	2 667 287	2 019 639	659 809	-	210 841	11 816 320
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	69 198	69 198
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	20 842	20 842
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	173 402	285 106	629 781	432 919	1 022 050	42 986	2 586 244
Zobowiązania podporządkowane	-	100 000	220 000	-	-	7 008	327 008
Pozostałe zobowiązania **\	-	-	-	-	-	140 411	140 411
Zobowiązania razem	6 481 705	3 238 616	3 085 743	1 099 928	1 022 050	497 657	15 425 699
Kapitał własny	14 152	228 768	106 523	66 250	722 272	313 077	1 451 041
Luka	1 672 300	-935 051	-706 522	767 325	171 325		

*\ w tym: inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 78,5 mln zł oraz odsetki od kredytów.

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto)

31-12-2011	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	409 056	-	-	-	-	60 060	469 116
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	78 916	6 219	8 781	-	-	666	94 582
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	6 592	6 592
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	56 646	56 646
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6 312 039	3 771 587	1 135 181	567	-	133 118	11 352 492
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	633 686	224 157	296 873	217 791	1 793 472	84 760	3 250 739
- dostępne do sprzedaży	633 686	224 157	296 873	213 045	1 153 218	80 095	2 601 074
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	-	4 746	640 254	4 665	649 665
Inne aktywa **\	-	-	-	-	-	406 950	406 950
Aktywa razem	7 433 697	4 001 963	1 440 835	218 358	1 793 472	748 792	15 637 117

	1 M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 - 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	122	-	-	-	-	-	122
Zobowiązania wobec innych banków	8 600	625 140	43 462	31 362	2 833	-1 093	710 304
Zobowiązania wobec klientów	6 417 176	4 082 748	342 046	288 091	58 338	223 490	11 411 889
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	20 495	20 495
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	-	518 660	295 170	-	1 104 200	46 861	1 964 891
Zobowiązania podporządkowane	-	125 516	94 484	-	-	2 783	222 783
Pozostałe zobowiązania **\	-	-	-	-	-	144 978	144 978
Zobowiązania razem	6 425 898	5 352 064	775 162	319 453	1 165 371	437 514	14 475 462
Kapitał własny	6 864	13 728	20 591	41 183	741 292	337 997	1 161 655
Luka	1 007 799	-1 350 101	665 673	-101 095	628 101		

*\ w tym: inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 107 mln zł oraz odsetki od kredytów.

Pozycje pozabilansowe

Poniższe tabele zawierają dekompozycję instrumentów pochodnych na instrumenty bazowe - w celu przedstawienia ich wrażliwości na zmiany stóp procentowych (wartości nominalne)

31-12-2012	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Aktywa						
FX Spot	79 662	-	-	-	-	79 662
FX forward	51 466	33 638	8 582	30 316	-	124 002
FX Swap	290 384	412 908	493 037	337 277	-	1 533 606
IRS	473 053	566 906	635 000	-	1 736 780	3 411 739
kontrakty terminowe	59 941	22 405	1 207	217 903	91	301 547
Jednostki indeksowe	-	-	-	-	-	-
Razem	954 506	1 035 857	1 137 826	585 496	1 736 871	5 450 556
Pasywa						
FX Spot	79 688	-	-	-	-	79 688
FX forward	51 630	33 553	8 880	31 217	-	125 280
FX Swap	288 415	410 109	491 242	335 582	-	1 525 348
IRS	196 053	519 181	1 021 545	-	1 674 960	3 411 739
kontrakty terminowe	52 675	41 362	2 199	181 132	-	277 368
Jednostki indeksowe	-	-	-	-	-	-
Razem	668 461	1 004 205	1 523 866	547 931	1 674 960	5 419 423
Saldo	286 045	31 652	-386 040	37 565	61 911	

31-12-2011	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Aktywa						
FX Spot	129 570	-	-	-	-	129 570
FX forward	33 902	96 909	20 286	20 715	13 250	185 062
FX Swap	602 060	556 034	379 845	132 504	-	1 670 443
IRS	-	50 000	210 000	-	701 680	961 680
opcje	-	151	-	-	-	151
CFD	-	-	-	151 065	-	151 065
jednostki indeksowe	-	-	-	-	-	-
Razem	765 532	703 094	610 131	304 284	714 930	3 097 971
Pasywa						
FX Spot	129 512	-	-	-	-	129 512
FX forward	34 163	102 565	18 989	17 670	12 384	185 771
FX Swap	606 803	544 886	383 230	134 074	-	1 668 993
IRS	-	50 000	651 680	-	260 000	961 680
opcje	-	153	-	-	-	153
CFD	-	-	-	117 751	-	117 751
jednostki indeksowe	-	-	-	47	-	47
Razem	770 478	697 604	1 053 899	269 542	272 384	3 063 907
Saldo	-4 946	5 490	-443 768	34 742	442 546	

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2012 roku.

31-12-2012	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	-	994 872	54 670	1 049 542
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	80 000	35 201	3 700	118 901
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	20 000	-	5 811	25 811
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	88 093	88 093
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	36 317	36 317
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 598	11 008 642	121 588	11 133 828
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 005 148	749 958	182 293	3 937 399
- dostępne do sprzedaży	2 257 572	609 958	172 252	3 039 782
- utrzymywane do terminu zapadalności	747 576	140 000	10 041	897 617
Inne aktywa *\\	-	-	486 849	486 849
Aktywa razem	3 108 746	12 788 673	979 321	16 876 740
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	148	-	-	148
Zobowiązania wobec innych banków	124 640	334 517	6 371	465 528
Zobowiązania wobec klientów	8 144 257	3 461 222	210 841	11 816 320
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	69 198	69 198
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	20 842	20 842
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 578 156	965 102	42 986	2 586 244
Zobowiązania podporządkowane	-	320 000	7 008	327 008
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	140 411	140 411
Zobowiązania razem	9 847 201	5 080 841	497 657	15 425 699

*\\ w tym: inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2011 roku.

31-12-2011	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	-	409 056	60 060	469 116
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-	93 916	666	94 582
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	6 592	6 592
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	56 646	56 646
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	-	11 219 374	133 118	11 352 492
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	2 512 000	653 979	84 760	3 250 739
- dostępne do sprzedaży	1 867 000	653 979	80 095	2 601 074
- utrzymywane do terminu zapadalności	645 000	-	4 665	649 665
Inne aktywa *\	-	-	406 950	406 950
Aktywa razem	2 512 000	12 376 325	748 792	15 637 117
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	122	-	-	122
Zobowiązania wobec innych banków	34 195	677 202	-1 093	710 304
Zobowiązania wobec klientów	7 821 307	3 367 092	223 490	11 411 889
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	20 495	20 495
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 104 200	813 830	46 861	1 964 891
Zobowiązania podporządkowane	-	220 000	2 783	222 783
Pozostałe zobowiązania **\	-	-	144 978	144 978
Zobowiązania razem	8 959 824	5 078 124	437 514	14 475 462

*\ w tym: inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Rachunkowość zabezpieczeń

Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń

Bank prowadzi politykę rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie z warunkami określonymi w MSR 39. Rachunkowość zabezpieczeń jest integralnym elementem procesu zarządzania ryzykiem finansowym w BOŚ S.A. Zarządzanie ryzykiem finansowym odbywa się w ramach obowiązującego w Banku procesu zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w EUR i rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu. W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Bank formalnie wyznacza i dokumentuje powiązania zabezpieczające oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Bank, w okresie objętym zabezpieczeniem (tj. w okresie 5 lat), dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego o zmiennym oprocentowaniu (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją”, wydzielonym portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających IRS (Interest Rate Swap). Wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających. Marża na kredytach hipotecznych jest wyłączona z rachunkowości zabezpieczeń. W dokonanych przez Bank transakcjach IRS, Bank płaci kupon oparty o zmienną stopę (tj. opartą o 6-miesięczny EURIBOR) a otrzymuje kupon oparty o stałą stopę. Obie płatności kuponów są rozliczane od kwoty nominalnej, na którą został zawarty IRS. Wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego wykazuje więc tendencję odwrotną niż wartość godziwa pozycji zabezpieczanej. Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych).

Zgodnie z MSR 39, nieefektywność zabezpieczenia ma miejsce tylko wtedy, gdy ponownie oszacowana wartość przepływów pieniężnych w danym przedziale czasowym jest niższa niż zabezpieczana wartość dotycząca danego przedziału czasowego. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest na bieżąco oceniana w celu kontrolowania, czy jest wysoce efektywna we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione. W trakcie okresu zabezpieczenia, Bank systematycznie dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny przyjmuje postać testu wysokiego prawdopodobieństwa, który podlega również testowaniu wstecznemu. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę hipotetycznego derywatu, w ramach którego następuje porównanie zmiany wartości transakcji zabezpieczających oraz hipotetycznego derywatu. Testy są wykonywane z częstotliwością kwartalną.

Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny, w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy”. Efektywna część wyceny transakcji zabezpieczających jest klasyfikowana do rachunku zysków i strat do pozycji „Przychody odsetkowe” w okresach naliczania przychodów odsetkowych od zabezpieczanych kredytów.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 29 994 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku była to kwota 20 359 tys. zł), dotycząca efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Część

nieefektywna powiązania zabezpieczającego, wynikająca z niedopasowania w kompensowaniu zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej ujęta w rachunku zysków i strat według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosła 0 zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku również wynosiła 0 zł).

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

	31-12-2012		31-12-2011	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Interest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	408 820	29 994	441 680	20 359
Interest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	-	-	-	-

Okresy, w których Bank oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych, będących przedmiotem zabezpieczenia w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, a tym samym – ich wpływu na wynik finansowy zaprezentowano poniżej:

Oczekiwane terminy reklasyfikacji kwot ujętych na kapitale do rachunku wyników

31-12-2012	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	3 240	17 753	9 001

31-12-2011	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	-906	11 766	9 499

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

Bank w okresie objętym zabezpieczeniem dokonuje zabezpieczenia zmienności wartości godziwej obligacji o stałym oprocentowaniu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Pozycję zabezpieczaną stanowi część obligacji Skarbu Państwa utrzymywana w portfelu dostępnym do sprzedaży. Instrumentem zabezpieczającym jest Interest Rate Swap (IRS), w których Bank dokonuje płatności w oparciu o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę (6-miesięczny WIBOR). Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych). Spread pomiędzy kwotowaniami obligacji skarbowych i transakcji IRS zostaje wyłączony z zabezpieczenia.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez

zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny polega na analizie miary BPV pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę bezpośredniej kompensaty, w ramach której następuje porównanie zmian wartości transakcji zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanej wynikających ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

Zgodnie z MSR 39, zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikająca ze zmian rynkowych stóp procentowych ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej obligacji, nie wynikające ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2012 r., z tytułu zabezpieczonych pozycji, na rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”, zaksięgowano kwotę -2 102 tys. zł, wynikającą ze zmian wartości godziwej obligacji z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz wartości godziwej transakcji IRS. W kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 5 532 tys. zł, wynikająca z niezabezpieczonej części wartości godziwej instrumentów dłużnych (spreadu pomiędzy kwotowaniami obligacji i transakcji IRS).

W 2011 roku Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej.

	31-12-2012		31-12-2011	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Intrest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	-	-	-	-
Intrest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	278 000	21 494	-	-

5.2.3. Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumie się potencjalny niekorzystny wpływ zmian kursów wymiany walut na wyniki finansowe Grupy.

Ryzyko to jest generowane w księdze bankowej i handlowej. W księdze bankowej, ryzyko walutowe występuje jedynie w odniesieniu do DM BOŚ i jest zarządzane w ramach limitu całkowitej pozycji walutowej dla pozycji bilansowych.

DM BOŚ ma otwarte pozycje walutowe w USD, EUR i CZK, co wynika z deponowania przez DM BOŚ środków na rachunkach zagranicznych brokerów, którzy dokonują transakcji kupna i sprzedaży papierów wartościowych na giełdach zagranicznych na zlecenie klientów DM BOŚ. Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji w zakresie strukturalnej pozycji FX. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego. W księdze handlowej ryzyko walutowe jest generowane zarówno w Banku jak i w DM BOŚ. Otwarte pozycje walutowe w księdze handlowej DM BOŚ wynikają ze świadczenia usług na rzecz klientów w zakresie obrotu instrumentami pochodnymi oraz z wykonywania czynności usługowych na rynku regulowanym.

Wartość 10-dniowego VaR-u walutowego w księdze bankowej DM BOŚ S.A. na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 91 tys. zł. (na 31 grudnia 2011 roku - 169 tys. zł).

Ryzyko walutowe w księdze handlowej dotyczyło przede wszystkim DM BOŚ SA, w mniejszym stopniu Banku.

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, Bank stosuje model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz system limitów wewnętrznych.

W Banku istnieje uspołniony system zarządzania ryzykiem walutowym, liczonym odrębnie dla Banku i DM BOŚ.

Wartość VaR-u 10-dniowego na 31 grudnia 2012 roku dla Banku wyniosła 192 tys. zł., dla DM BOŚ S.A. - 1 751 tys. zł, dla Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. – 1 892 tys. zł (na 31 grudnia 2011 roku wyniosła odpowiednio: 53 tys. zł, 8 806 tys. zł i 8 788 tys. zł).

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

VAR 10 – dniowy			
(w tys. zł)			
	średnia	max	min
2011	242	1 021	5
2012	429	1 662	19

Bank, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
- 3) limity straty dziennej i ciągłonej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut,
- 4) w DM BOS S.A. - limit związany z działalnością inwestycyjną w kontrakty na waluty oraz limit wymogu kapitałowego z tyt. ryzyka walutowego

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do limitów na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku również w ciągu dnia. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są systematycznie raportowane kierownictwu Grupy.

Bank, raz w miesiącu, dokonuje analiz stress-testing. Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe wg stanu na koniec grudnia 2012 kształtowało się na niższym poziomie niż na koniec grudnia 2011 r.

Zestawienie otwartych pozycji walutowych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach:

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto)

31-12-2012	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 015 707	28 407	1 858	1 369	2 201	1 049 542
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	38 669	40 138	30 159	3 512	6 423	118 901
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	25 811	-	-	-	-	25 811
Pochodne instrumenty finansowe	83 202	1 090	2 715	239	847	88 093
Pochodne instrumenty zabezpieczające	29 994	6 323	-	-	-	36 317
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 352 950	1 214 448	69 551	1 495 493	1 386	11 133 828
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 929 088	8 277	34	-	-	3 937 399
- dostępne do sprzedaży	3 031 471	8 277	34	-	-	3 039 782
- utrzymywane do terminu zapadalności	897 617	-	-	-	-	897 617
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	22 830	-	-	-	-	22 830
Inne aktywa	458 048	2 016	3 816	70	69	464 019
Aktywa razem	13 956 299	1 300 699	108 133	1 500 683	10 926	16 876 740
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		1 791 475	173 295	50 223	29 203	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	148	-	-	-	-	148
Zobowiązania wobec innych banków	97 871	337 839	29 818	-	-	465 528
Zobowiązania wobec klientów	10 315 146	1 400 667	62 373	3 977	34 157	11 816 320
Pochodne instrumenty finansowe	68 515	151	268	1	263	69 198
Pochodne instrumenty zabezpieczające	20 842	-	-	-	-	20 842
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 527 895	1 058 349	-	-	-	2 586 244
Zobowiązania podporządkowane	327 008	-	-	-	-	327 008
Rezerwy	19 339	848	18	-	-	20 205
Pozostałe zobowiązania	116 102	3 118	789	3	194	120 206
Zobowiązania razem	12 492 866	2 800 972	93 266	3 981	34 614	15 425 699
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		275 963	177 985	1 541 776	4 453	
Bilansowa pozycja netto	-1 500 273	14 867	1 496 702	-23 688		
Pozabilansowa pozycja netto	1 515 512	-4 690	-1 491 553	24 750		

Walutowa pozycja pozabilansowa wynika z zawartych transakcji fx swap, które są używane przez Bank do pokrycia niedopasowania płynnościowego w walutach obcych.

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto)

31-12-2011	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	413 928	48 146	3 108	1 342	2 592	469 116
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	52 118	6 120	21 093	7 502	7 749	94 582
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6 592	-	-	-	-	6 592
Pochodne instrumenty finansowe	50 187	6 459	-	-	-	56 646
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	8 239 598	1 305 950	88 173	1 718 574	197	11 352 492
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 241 538	9 165	36	-	-	3 250 739
- dostępne do sprzedaży	2 591 873	9 165	36	-	-	2 601 074
- utrzymywane do terminu zapadalności	649 665	-	-	-	-	649 665
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	22 830	-	-	-	-	22 830
Inne aktywa	383 825	200	92	3	-	384 120
Aktywa razem	12 410 616	1 376 040	112 502	1 727 421	10 538	15 637 117
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		1 755 657	129 812	105 106	37 843	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	122	-	-	-	-	122
Zobowiązania wobec innych banków	35 749	509 797	28 364	136 394	-	710 304
Zobowiązania wobec klientów	10 050 735	1 273 104	54 894	3 056	30 100	11 411 889
Pochodne instrumenty finansowe	19 843	652	-	-	-	20 495
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	822 141	1 142 750	-	-	-	1 964 891
Zobowiązania podporządkowane	222 783	-	-	-	-	222 783
Rezerwy	19 645	51	2	-	-	19 698
Pozostałe zobowiązania	103 064	21 589	501	21	105	125 280
Zobowiązania razem	11 274 082	2 947 943	83 761	139 471	30 205	14 475 462
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		216 574	129 870	1 607 080	4 765	
Bilansowa pozycja netto	-1 571 903	28 741	1 587 950	-19 667		
Pozabilansowa pozycja netto	1 539 083	-58	-1 501 974	33 078		

Walutowa pozycja pozabilansowa wynika przede wszystkim z zawartych transakcji fx swap, które są używane przez Bank do pokrycia niedopasowania płynnościowego w walutach obcych.

5.2.4. Ryzyko cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych

Ryzyko to występuje głównie w działalności DM BOŚ S.A. i wynika z wpływu zmian cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych na wartość kapitału i na wynik finansowy.

Transakcje na instrumentach pochodnych oraz akcjach realizowane na rachunek DM BOŚ dotyczą przede wszystkim działalności DM BOŚ jako animatora i w przeważającej większości przypadków są zamykane na koniec dnia. Istotne zaangażowanie w instrumenty kapitałowe występuje jedynie w przypadku otwieranych przez DM BOŚ transakcji arbitrażowych oraz w funkcji animatora emitenta. Transakcje arbitrażowe polegają na wykorzystaniu tymczasowej nierównowagi cen pomiędzy dwoma rynkami (głównie pomiędzy kontraktami terminowymi na indeks WIG20 oraz cenami akcji spółek wchodzących w skład tego indeksu) oraz transakcje arbitrażowe na kontrakty walutowe zawierane na GPW oraz w Saxo Banku. Ryzyko to jest ograniczane poprzez całkowite limity zaangażowania, zarówno w odniesieniu do transakcji zabezpieczonych, jak i niezabezpieczonych).

W DM BOŚ S.A. na dzień 31 grudnia 2012 roku wykorzystanie limitu zaangażowania w transakcje arbitrażowe wynosiło 25,9% (na dzień 31 grudnia 2011 roku – 37,9%), natomiast limitu w transakcje niezabezpieczone –48,6% (na dzień 31 grudnia 2011 roku – 55,2%).

Dodatkowo w DM BOŚ istnieją limity straty, tj. konieczności zamknięcia posiadanych pozycji w przypadku poniesienia określonej wysokości straty dziennej oraz limity dla poszczególnych traderów.

DM BOŚ S.A. posiadał instrumenty pochodne, dla których instrumentem bazowym są akcje, kursy walut lub indeksy giełd, srebro, platyna, pallad oraz kontrakty futures na: indeksy giełdowe, 10-letnie obligacje rządu Stanów Zjednoczonych i Niemiec, Francji i Włoch, 2 -letnią obligację rządu Niemiec, miedź, kukurydzę, pszenicę, soję, ropę naftową, złoto, ryż, gaz, (wg stanu na 31 grudnia 2012 roku ich wartość brutto (wykazana pozabilansowo) wyniosła 578 mln zł, z czego wartość otwartych pozycji w pochodnych instrumentach finansowych z platformy BOSSAFX wyniosła 389 mln zł (67,30%) (wg stanu na 31 grudnia 2011 roku ich wartość brutto wyniosła 395 mln zł, z czego wartość otwartych pozycji w pochodnych instrumentach finansowych z platformy BOSSAFX wyniosła 269 mln zł (68,02%). Powyższe instrumenty pochodne składały się na portfel handlowy DM BOŚ S.A., co powoduje konieczność rozpoznania ryzyka cen akcji, towarów i instrumentów pochodnych.

5.3. Zarządzanie kapitałem

5.3.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem.

W strukturze funduszy własnych Grupy Kapitałowej dominują fundusze podstawowe.

Struktura funduszy własnych Grupy wyznaczonych na potrzeby norm ostrożnościowych na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku.

	31-12-2012	31-12-2011
I. Fundusze podstawowe	1 188 416	950 935
1. Fundusze zasadnicze	1 295 550	1 015 073
Kapitał zakładowy	228 732	163 732
Kapitał zapasowy, w tym:	1 013 442	800 389
- ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	533 046	378 915
- z zysku po opodatkowaniu	479 183	420 261
- odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych zbywanych lub likwidowanych	1 213	1 213
Akcje własne	-1 161	-
Kapitał rezerwowy	54 537	50 952
2. Pozycje dodatkowe funduszy podstawowych	67 291	67 339
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	48 302	48 302
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	18 989	19 037
3. Pozycje pomniejszające fundusze podstawowe	-174 425	-131 477
Wartości niematerialne	-169 649	-119 869
Inne pomniejszenia funduszy podstawowych, w tym:	-4 776	-11 608
- niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-4 776	-11 608
II. Fundusze uzupełniające	349 923	229 653
1. Kapitał z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	3 112	3 112
2. Dodatkowe pozycje funduszy uzupełniających	320 000	220 000
- Zobowiązanie podporządkowane	320 000	220 000
3. Inne pozycje, w tym:	26 811	6 541
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	22 961	3 398
- niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	3 850	3 143
Suma funduszy własnych Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.	1 538 339	1 180 588
Kapitał krótkoterminowy	26 550	17 121
Suma funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.	1 564 889	1 197 709

Przedstawione powyżej fundusze własne zostały wyliczone zgodnie z art. 127 Prawa bankowego oraz Uchwałą KNF Nr 325/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku.

Dla potrzeb ograniczania ryzyka spadku współczynnika wypłacalności Grupa monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Grupy oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Grupy.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa bankowego Grupa jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i kapitału krótkoterminowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,

- oszacowana przez Grupę kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Grupy oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Grupa szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk występujących w działalności Grupy w oparciu o wymogi regulacyjne dla ryzyk I filara oraz dodatkowo szacuje kapitał wewnętrzny dla tych ryzyk II filara, których poziom został oceniony jako istotny.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2012	31-12-2011
Kapitał wewnętrzny	913 042	876 885

5.3.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego.

Grupa Kapitałowa wyznacza wymogi kapitałowe zgodnie z obowiązującymi Uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego, które wprowadziły do polskiego prawodawstwa postanowienia dyrektywy UE w sprawie wymogów kapitałowych (ang. *Capital Requirements Directive* – Dyrektywa CRD).

W Grupie Kapitałowej obowiązują następujące metody w zakresie wyznaczania wymogów kapitałowych:

- w zakresie ryzyka kredytowego – metody standardowej,
- w zakresie ryzyka operacyjnego – metody standardowej (ang. *Standardised Approach* – STA).

Całkowity wymóg kapitałowy stanowiła suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, wyznaczonych zgodnie z Uchwałą KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późn. zm.:

- 1) wymogu z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela bankowego,
- 2) wymogu z tytułu ryzyka walutowego,
- 3) wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych,
- 4) wymogu z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
- 5) wymogu z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- 6) wymogu z tytułu ryzyka cen towarów,
- 7) wymogu z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta,
- 8) wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego.

Wymogi, o których mowa w punktach 2) – 6) tworzą wymóg z tytułu ryzyka rynkowego.

1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyznaczono metodą standardową zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 4 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wyznaczono tzw. metodą podstawową, określoną w załączniku nr 6 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

3. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych wyznaczono tzw. metodą uproszczoną, określoną w załączniku nr 8 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

4. Wymóg z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych wyznaczono tzw. metodą uproszczoną, określoną w załączniku nr 9 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych wyznaczono tzw. metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu, określoną w załączniku nr 10 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

6. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów wyznaczono tzw. metodą uproszczoną, określoną w załączniku nr 7 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

7. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta obliczono zgodnie z zasadami określonymi w § 6 – 8 załącznika nr 11 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami,

8. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyznaczono metodą standardową, o której mowa w § 16 -33 Załącznika nr 14 do Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami.

W roku 2012 i 2011 nie występowało ryzyko rozliczenia-dostawy w portfelu handlowym. Nie doszło także do przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań. Nie był przekroczony próg koncentracji kapitałowej.

Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2012	31-12-2011
Całkowity wymóg kapitałowy, w tym:	820 573	783 050
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	744 954	699 468
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	7 463	15 364
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	68 156	68 218

5.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 3 Prawa bankowego, Grupa jest zobowiązana utrzymywać współczynnik wypłacalności na poziomie co najmniej 8%. Kalkulacja współczynnika wypłacalności dokonywana była na podstawie Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku z późniejszymi zmianami.

Poziom współczynnika wypłacalności Grupy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2012	31-12-2011
Współczynnik wypłacalności	15,26%	12,24%

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnia potrzeby kapitałowe wynikające ze zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

6. Wynik z tytułu odsetek

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011 dane porównawcze
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze z tytułu:		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	684 257	649 062
- Banków	5 491	4 745
- Klientów, w tym:	678 766	644 317
- korporacyjnych	249 112	221 523
- detalicznych	226 912	218 181
- finansów publicznych	202 703	204 560
- pozostali	39	53
Instrumentów finansowych, w tym:	209 612	174 625
- dostępnych do sprzedaży	147 107	129 573
- utrzymywanych do terminu zapadalności	40 970	25 821
- przeznaczonych do obrotu	21 535	19 231
Transakcje zabezpieczające	6 311	2 020
Pozostałe	-	908
Razem	900 180	826 615

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze z tytułu:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	405 403	410 062
- Banków	5 439	8 090
- Klientów, w tym:	399 964	401 972
- korporacyjnych	177 571	172 973
- detalicznych	161 072	168 185
- finansów publicznych	32 442	29 479
- funduszy ekologicznych	27 335	24 632
- pozostali	1 544	6 703
Kredytów i pożyczek, w tym od:	29 040	40 916
- Banków	14 776	16 668
- Klientów	14 264	24 248
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	18 887	3 240
Instrumentów finansowych- dłużne papiery własnej emisji	162 695	99 301
Razem	616 025	553 519

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Przychody odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	878 645	807 384
Koszty odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	616 025	553 519
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze dotyczące aktywów finansowych objętych rezerwą z tytułu utraty wartości	43 897	34 256

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011 dane porównawcze
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności bankowej w tym od:	29 162	29 564
- Klientów	29 162	29 564
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	-	1 007
Opłaty z tytułu operacji papierami wartościowymi	35 339	46 395
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	71 639	63 514
Pozostałe opłaty	389	1 303
Razem	136 529	141 783
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z działalności maklerskiej	12 216	16 366
Opłaty z tytułu kart płatniczych	10 528	9 405
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	804	826
Opłaty od rachunków bieżących	4 258	2 520
Pozostałe opłaty	2 410	2 179
Razem	30 216	31 296

Łączna wartość przychodów z działalności powierniczej w roku 2012 wyniosła 294 tys. zł., a w roku 2011 wyniosła 198 tys. zł.

8. Przychody z tytułu dywidend

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	91	82
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	3 444	3 448
Przychody z tytułu dywidend od jednostki stowarzyszonej	211	196
Razem	3 746	3 726

W kwocie dywidendy na koniec 2012 roku znajduje się dywidenda od spółki Kemipol Sp. z o.o. w wysokości 3 437 tys. zł (w 2011 roku 3 432 tys. zł) oraz WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w wysokości 211 tys. zł (w 2011 roku 196 tys. zł).

9. Wynik na działalności handlowej

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, w tym:	955	-5 183
- wynik na sprzedaży	1 224	-4 044
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	-269	-1 139
Pochodne instrumenty finansowe	31 085	80 093
- wynik z tyt. realizacji kontraktu	26 149	66 407
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	4 936	13 686
Razem	32 040	74 910

10. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w tym:	27 071	4 465
- zyski	42 045	6 144
- straty	-14 974	-1 679

11. Wynik z pozycji wymiany

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Wynik z tytułu operacji wyceny zrealizowany	22 116	31 279
Wynik z tytułu operacji wyceny niezrealizowany	-1	-930
Razem	22 115	30 349

12. Pozostałe przychody operacyjne

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	31	101
Rozwiązanie rezerw na przyszłe zobowiązania, w tym:	4 612	2 892
- rezerwy na zobowiązania i roszczenia	819	724
- rezerwy na niewykorzystane urlopy i ekwiwalenty urlopowe	1 626	-
- rezerwy na świadczenia pracownicze	513	1 476
- pozostałe rezerwy	1 654	692
Przychody z tytułu zwrotu kosztów windykacji należności	426	1 062
Przychody od sprzedaży towarów i usług	948	275
Korekta odsetek od zerwanych depozytów z lat ubiegłych	167	1 262
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	9	255
Pozostałe *\	2 439	2 456
Razem	8 632	8 303

*\ w tym głównie zwrot obowiązkowych opłat

13. Pozostałe koszty operacyjne

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Sprzedaż lub likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	795	531
Koszty spisanych należności	52	45
Przekazane darowizny	1 704	623
Utworzenie rezerw na zobowiązania, w tym:	1 303	3 926
- rezerwa na zobowiązania i roszczenia	816	1 697
- pozostałe rezerwy	487	2 229
Koszty windykacji należności	4 270	1 798
Koszty utrzymania i administracji wynajmowanych lokali własnych	234	209
Koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	374	457
Koszty błędnych transakcji maklerskich	398	159
Pozostałe	2 761	2 111
Razem	11 891	9 859

14. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (rozwiązanie/dotworzenie)	1 967	-6 630
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom (rozwiązanie), w tym:	7 460	20 618
- na należności bilansowe	7 460	4 634
Kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz zobowiązania pozabilansowe, w tym:	-63 462	-40 602
Na należności bilansowe (dotworzenie)	-60 075	-40 442
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-22 688	-15 289
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-37 142	-25 685
Kredyty udzielone finansom publicznym	-245	532
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	-
Inne	-1 722	-1 501
Na zobowiązania pozabilansowe (dotworzenie/rozwiązanie)	-1 665	1 341
Kredyty udzielone bankom	-	2
Kredyty udzielone klientom detalicznym	233	201
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-1 914	938
Kredyty udzielone finansom publicznym	19	200
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-3	-
Razem	-54 035	-42 598

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Wycena indywidualna	-26 923	-24 663
Wycena grupowa	-33 152	-15 779
Razem	-60 075	-40 442

15. Ogólne koszty administracyjne

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Świadczenia pracownicze (nota 16)	183 342	183 125
Koszty administracyjne, w tym:	154 358	161 722
- koszty rzeczowe	128 836	139 777
- podatki i opłaty	6 580	5 148
- składka i wpłaty na BFG	9 270	8 174
- składka i wpłaty na KNF	2 465	2 388
- pozostałe	7 207	6 235
Amortyzacja, w tym:	35 907	31 141
- od środków trwałych	21 924	20 979
- od wartości niematerialnych	13 983	10 162
Razem	373 607	375 988

16. Świadczenia pracownicze

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Wynagrodzenia	157 190	158 589
Składki na ubezpieczenia społeczne	26 152	24 536
Razem	183 342	183 125

Grupa nie finansuje świadczeń emerytalnych opartych na programach określonych świadczeń za wyjątkiem statutowo obowiązujących odpraw emerytalnych.

W saldzie wynagrodzeń znajdują się koszty:

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
odpraw emerytalnych	275	463
nagród jubileuszowych	951	1 296

17. Obciążenia podatkowe

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Podatek bieżący	-7 084	-16 010
Podatek odroczony*\	2 140	1 537
Razem	-4 944	-14 473
Zysk brutto	42 438	76 891
Podatek dochodowy według stawki 19 %	-8 063	-14 609
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania:	-5 274	-635
a) zmniejszające:	9 385	4 046
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności	8 053	2 630
- otrzymane dywidendy	693	698
- pozostałe	639	718
b) zwiększające:	-14 659	-4 681
- utworzone odpisy aktualizujące należności	-8 834	-3 103
- pozostałe	-5 825**\	-1 578
Odliczenia od dochodu	6 615	232
- darowizny	262	62
- nowe technologie	6 353	170
Obciążenia podatkowe dotyczące wyniku finansowego roku bieżącego	-6 722	-15 012
Zmniejszenie obciążenia wyniku roku bieżącego dotyczące lat ubiegłych ***\	1 778	1 228
Zryczałtowany podatek od dywidendy	-	-689
Obciążenia podatkowe	-4 944	-14 473
Efektywna stawka podatkowa	12%	19%

*\ więcej informacji na temat odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w nocie 34

**\ w tym trwała różnica w związku z:

- wniesieniem przez BOŚ S.A. aportem akcji spółek publicznych do Invest Management BOŚ S.A. S.K.A. w łącznej kwocie 1 667 tys. zł oraz
- sprzedażą akcji BOŚ Eko Profit S.A. przez Dom Maklerski S.A w kwocie 1 539 tys. zł.

***\ zmniejszenie obciążeń podatkowych dotyczące lat ubiegłych:

w 2012 roku:

- zwróconego zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych pobranego przez płatników od otrzymanych dywidend w latach ubiegłych w wysokości 1 289 tys. zł. ,
- odzyskanego podatku dochodowego od osób prawnych w wysokości 434 tys. zł. w związku ze złożonymi korektami zeznań CIT-8 za 2011 oraz 2010 r. dotyczącymi odliczeń wydatków na nabycie wartości niematerialnych i prawnych stanowiących nowe technologie.

w 2011 roku:

- odliczenie od dochodu do 50 % wydatków na nabycie wartości niematerialnych stanowiących nowe technologie.

Zmiana stanu podatku odroczonego w okresie

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Stan na początek okresu	29 587	31 833
- zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych	23 747	8 919
- zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-29 531	-11 165
- razem zmiana stanu, w tym:	-5 784	-2 246
- zmiana stanu na kapitale z aktualizacji wyceny	-7 925	-3 783
- zmiana stanu odniesiona na rachunek zysków i strat	2 141	1 537
Stan na koniec okresu (nota 34)	23 803	29 587

18. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Zysk netto	37 494	62 418
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	19 906	16 373
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr.)	1,88	3,81

Zysk rozwodniony na akcję jest równy zyskowi podstawowemu na akcję w prezentowanych okresach.

19. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31-12-2012	31-12-2011
Środki pieniężne w kasie	54 669	60 060
Środki w Banku Centralnym	994 873	409 056
Razem	1 049 542	469 116

20. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	31-12-2012	31-12-2011
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 42)	34 717	36 286
Lokaty w innych bankach poniżej 3-mcy (środki pieniężne klientów Domu Maklerskiego BOŚ S.A.)	23 698	28 599
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	11 155	18 304
Pozostałe należności	36 058	5 575
Minus: odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom *\\	-1 844	-9 304
Razem	103 784	79 460
Papiery dłużne zaklasyfikowane do portfela pożyczek i kredytów	15 117	15 122
Razem	118 901	94 582

*\\ Utworzone odpisy aktualizujące dotyczą należności kredytowych banku ukraińskiego

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	58 415	64 885
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	36 058	5 575
- powyżej 1 roku do 5 lat	12 418	9 000
- powyżej do 5 lat	12 010	15 122
Razem	118 901	94 582

21. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu

	31-12-2012	31-12-2011
Dłużne papiery wartościowe	22 246	797
- obligacje Skarbu Państwa	21 301	-
- obligacje korporacyjne	945	797
Kapitałowe papiery wartościowe	3 565	5 795
- notowane	3 565	5 795
Razem	25 811	6 592

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wg terminów zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	4 509	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	21 302	-
- z nieokreślonym terminem zapadalności	-	6 592
Razem	25 811	6 592

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31-12-2012			31-12-2011		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 735 384	139 560	4 595 824	4 839 020	117 851	4 721 169
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	3 612 259	153 217	3 459 042	3 315 895	118 956	3 196 939
Kredyty udzielone finansom publicznym	3 080 257	2 688	3 077 569	3 436 816	2 443	3 434 373
Kredyty udzielone pozostałym klientom	20		20	1	-	1
Razem	11 427 920	295 465	11 132 455	11 591 732	239 250	11 352 482
Pozostałe należności	1 373		1 373	10	-	10
Razem	11 429 293	295 465	11 133 828	11 591 742	239 250	11 352 492

W kredytach i pożyczkach udzielonych klientom znajdują się kredyty preferencyjne z dopłatami do odsetek od NFOŚiGW i WFOŚiGW, które w prezentowanych okresach wynoszą:

	31-12-2012	31-12-2011
	479 634	567 316

Dopłaty do odsetek w prezentowanych okresach wynosiły średnio 0,7 - 0,8 stopy redyskonta weksli.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	191 663	175 310
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	291 596	435 687
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	528 190	540 936
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	1 083 138	1 311 806
- powyżej 1 roku do 5 lat	4 041 004	3 771 233
- powyżej 5 lat	4 998 237	5 117 520
Razem	11 133 828	11 352 492

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Kredyty udzielone pozostałym klientom	Pozostałe należności	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2012	117 851	118 956	2 443	-	-	239 250
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	156 011	200 683	1 852	-	-	358 546
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-133 323	-163 541	-1 607	-	-	-298 471
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne, w tym:	-979	-2 881	-	-	-	-3 860
spisane wierzytelności w związku ze zbyciem wierzytelności funduszowi sekurytyzacyjnemu	-360	-2 084	-	-	-	-2 444
Stan na koniec okresu 31-12-2012	139 560	153 217	2 688	-	-	295 465
Stan na początek okresu 01-01-2011	104 700	157 036	2 975	-	-	264 711
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	143 249	127 098	7 518	-	-	277 865
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-127 960	-101 413	-8 050	-	-	-237 423
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne, w tym:	-2 138	-63 770	-	-	-	-65 908
spisane wierzytelności w związku ze zbyciem wierzytelności funduszowi sekurytyzacyjnemu	-870	-6 576	-	-	-	-7 446
Inne zwiększenia	-	5	-	-	-	5
Stan na koniec okresu 31-12-2011	117 851	118 956	2 443	-	-	239 250

23. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	31-12-2012	31-12-2011
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	2 999 781	2 548 732
Skarbu Państwa	967 844	1 377 896
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 42)	1 449 316	506 772
Banków	29 227	117 350
Finansów publicznych	545 121	537 553
Pomocniczych instytucji finansowych	8 273	9 161
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	40 001	52 342
– notowane	4 893	16 084
– nienotowane	35 108	36 258
Razem	3 039 782	2 601 074

Grupa utrzymuje politykę inwestycyjną w zakresie zbycia akcji spółek, które zostały nabyte w ramach aportu wniesionego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zamian za akcje serii „O” wyemitowane przez BOS S.A.

Grupa w 2012 r. dokonała sprzedaży akcji spółki publicznej wniesionej aportem to jest całości posiadanego pakietu akcji.

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wg terminów zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	1 477 487	512 074
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 720	521
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	7 719	4 571
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	257 867	258 887
- powyżej 1 roku do 5 lat	669 874	1 032 742
- powyżej 5 lat	590 095	739 937
- z nieokreślonym terminem zapadalności	35 020	52 342
Razem	3 039 782	2 601 074

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:		
Skarbu Państwa	897 617	649 665
Razem	897 617	649 665
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	3 937 399	3 250 739

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności wg terminów zapadalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	17 824	-
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	-
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	29 576	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	466 520	510 074
- powyżej 5 lat	383 697	139 591
Razem	897 617	649 665

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych:

Dostępnych do sprzedaży

	Dłużne papiery wartościowe					
	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Pomocniczych instytucji finansowych	RAZEM Dłużne papiery wartościowe
Stan na początek okresu 01-01-2012	1 377 896	506 772	117 350	537 553	9 161	2 548 732
Zwiększenia (z tytułu)	1 066 317	65 585 357	9 922	113 637	8 563	66 783 796
- zakup	831 324	65 502 353		74 611		66 408 288
- naliczone odsetki dyskonto, premia	62 723	56 591	5 881	32 816	30	158 041
- dodatnia wycena	172 270	26 413	4 041	6 210	8 533	217 467
Zmniejszenia (z tytułu)	1 476 369	64 642 813	98 045	106 069	9 451	66 332 747
- sprzedaż i wykup	1 268 735	64 560 322	90 000	73 632	-	65 992 689
- odsetki zrealizowane, premia	75 492	56 034	6 852	33 199	16	171 593
- ujemna wycena	132 142	26 457	1 193	-762	7 759	166 789
- różnice kursowe	-	-	-	-	1 676	1 676
Stan na koniec okresu 31-12-2012	967 844	1 449 316	29 227	545 121	8 273	2 999 781

	Dłużne papiery wartościowe					
	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Pomocniczych instytucji finansowych	RAZEM Dłużne papiery wartościowe
Stan na początek okresu 01-01-2011	1 478 561	599 592	119 998	541 875	8 596	2 748 622
Zwiększenia (z tytułu)	1 173 762	37 050 747	16 457	77 483	4 721	38 323 170
- zakup	840 871	37 009 791	-	38 922	2 279	37 891 863
- naliczone odsetki dyskonto, premia	84 727	28 118	6 629	29 437	30	148 941
- dodatnia wycena	248 164	12 838	9 828	9 124	2 412	282 366
Zmniejszenia (z tytułu)	1 274 427	37 143 567	19 105	81 805	4 156	38 523 060
- sprzedaż i wykup	948 192	37 102 611	-	41 937	-	38 092 740
- odsetki zrealizowane, premia	82 545	28 050	6 454	28 942	7	145 998
- ujemna wycena	243 690	12 906	12 651	10 926	2 859	283 032
- odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	1 290	1 290
Stan na koniec okresu 31-12-2011	1 377 896	506 772	117 350	537 553	9 161	2 548 732

W dostępnych do sprzedaży papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych z terminem wykupu:

	31-12-2012	31-12-2011
- do roku	174 157	87 804
- powyżej roku	770 944	647 055
Razem	945 101	734 859

	Kapitałowe papiery wartościowe		
	Notowane	Nienotowane	RAZEM
Stan na początek okresu 01-01-2012	16 084	36 258	52 342
Zwiększenia (z tytułu)	10 030	36	10 066
- zakup akcji	-	30	30
- przeklasyfikowanie	1 152	-	1 152
- dodatnia wycena	6 902	6	6 908
- rozwiązanie odpisów	1 976	-	1 976
Zmniejszenia (z tytułu)	21 221	1 186	22 407
- sprzedaż akcji i udziałów	15 201	26	15 227
- przeklasyfikowanie	-	1 152	1 152
- ujemna wycena	6 020	5	6 025
- różnice kursowe	-	3	3
Stan na koniec okresu 31-12-2012	4 893	35 108	40 001
Stan na początek okresu 01-01-2011	22 455	36 528	58 983
Zwiększenia (z tytułu)	11 002	662	11 664
- zakup akcji	-	553	553
- dodatnia wycena	11 002	106	11 108
- rozwiązanie odpisów	-	3	3
Zmniejszenia (z tytułu)	17 373	932	18 305
- sprzedaż akcji i udziałów	1 247	122	1 369
- utrata wartości	5 340	-	5 340
- ujemna wycena	10 786	810	11 596
Stan na koniec okresu 31-12-2011	16 084	36 258	52 342

Utrzymywanych do terminu zapadalności

	Dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2012	649 665	649 665
Zwiększenia z tytułu:	287 077	287 077
- zakup	246 107	246 107
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	40 970	40 970
Zmniejszenia z tytułu:	39 125	39 125
- odsetki zrealizowane, premia	39 125	39 125
Stan na koniec okresu 31-12-2012	897 617	897 617
Stan na początek okresu 01-01-2011	385 062	385 062
Zwiększenia z tytułu:	642 991	643 377
- zakup	617 170	617 170
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	25 821	26 207
Zmniejszenia z tytułu:	378 388	378 774
- wykup	355 000	358 006
- odsetki zrealizowane, premia	23 388	20 768
Stan na koniec okresu 31-12-2011	649 665	649 665

W utrzymywanych do terminu zapadalności papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG z terminem wykupu:

	31-12-2012	31-12-2011
- do roku	-	-
- powyżej roku	63 634	69 776
Razem	63 634	69 776

W utrzymywanych do terminu zapadalności papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych z terminem wykupu:

	31-12-2012	31-12-2011
- do roku	29 859	-
- powyżej roku	658 275	578 330
Razem	688 134	578 330

24. Aktywa zastawione

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku nie było czynnych transakcji repo.

25. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

	31-12-2012	31-12-2011
WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.	22 830	22 830
Razem	22 830	22 830

26. Wartości niematerialne

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość firmy	550	550
Licencje i oprogramowanie	157 936	51 146
Wartości niematerialne w budowie	11 163	68 174
Razem	169 649	119 870

Wzrost wartości niematerialnych na 31 grudnia 2012 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym wynika przede wszystkim z nakładów na CSB.

Wartość firmy dotyczy nabytej przed dniem przejścia na MSSF zatwierdzonymi przez UE, zorganizowanej części przedsiębiorstwa maklerskiego Elimar. Wartość firmy nie jest amortyzowana i jest sprawdzana na utratę wartości na każdy dzień bilansowy.

Dom Maklerski ocenia, czy na datę bilansową nie zaistniały przesłanki powodujące, iż wartość bilansowa wartości firmy nie jest niższa od jej wartości odzyskiwanej. W tym celu sporządzany jest corocznie test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy - niezależnie od tego, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości. Test sporządzany jest zgodnie z MSR 36.

Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne (dalej CGU), które zostały przyporządkowane do wartości firmy.

Wartość użytkowa jest bieżącą, szacunkową wartością przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania Dom Maklerski oczekuje z tytułu dalszego użytkowania CGU. Wartość użytkowa uwzględnia wartość końcową (rezydualną) CGU. Wartość rezydualna CGU obliczana jest poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu długoterminowej stopy wzrostu przyjętej na poziomie założonego przez Dom Maklerski wzrostu (2,0%).

Prognozy dotyczące przyszłych przepływów opiewają na okres 5 lat oraz opierają się na:

- historycznych danych odzwierciedlających potencjał CGU w zakresie generowania przepływów pieniężnych,
- projekcji bilansu oraz rachunku zysków i strat CGU na dzień sporządzania testu na utratę wartości (wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość bilansowa CGU wynosiła 1 022 tys. zł),
- prognozach bilansu i rachunku zysków i strat na okres objęty prognozą,
- założeniach zawartych w budżecie Domu Maklerskiego,

- analizie przyczyn rozbieżności pomiędzy przeszłymi prognozami przepływów pieniężnych a faktycznie uzyskanymi przepływami środków.

Wartość bieżąca przyszłych przepływów obliczana jest przy zastosowaniu stopy dyskontowej w wysokości 12,25%, uwzględniającej stopę wolną od ryzyka, premię za ryzyko, premię związaną z brakiem bezpośredniego wsparcia międzynarodowej instytucji finansowej.

Wartość bieżąca przyszłych przepływów przyrównywana jest do bilansowej wartości (na dzień sporządzania testu) wartości firmy oraz wartości aktywów netto CGU (1 573 tys. zł).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku podobnie jak na dzień 31 grudnia 2011 roku Dom Maklerski nie odnotował utraty wartości dla wartości firmy. Wartość bilansowa wartości firmy na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 551 tys. zł, natomiast wartość bilansowa aktywów netto CGU 1 022 tys. zł. Nadwyżka wartości bieżącej przyszłych przepływów ponad sumę aktywów netto oraz wartości firmy wyniosła na koniec 2012 roku 5 238 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku nadwyżka ta wynosiła 18 471 tys. zł).

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Grupa na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości. Na podstawie przeglądu poniesionych nakładów na wartości niematerialne w budowie na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku nie stwierdzono utraty ich wartości.

	Wartość firmy	Licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2012				
Wartość bilansowa brutto	735	112 817	68 174	181 726
Umorzenie	-185	-61 671	-	-61 856
Wartość bilansowa netto	550	51 146	68 174	119 870
Okres kończący się 31-12-2012				
Wartość bilansowa netto na początek roku	550	51 146	68 174	119 870
Zwiększenia	-	120 864	60 587	181 451
- zakupu	-	3 266	58 656	61 922
- przejęcie z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	-	117 598	-	117 598
- amortyzacja księgowana na projektach	-	-	1 931	1 931
Zmniejszenia	-	-4 041	-117 598	-121 639
- likwidacje	-	-3 769	-	-3 769
- licencje utworzone w wyniku rozliczenia projektów	-	-	-117 598	-117 598
- przeksięgowania dotyczące lat ubiegłych	-	-272	-	-272
Naliczenie amortyzacji	-	-13 983	-	-13 983
Wyksięgowanie umorzeń	-	3 678	-	3 678
Przeksięgowania dotyczące lat ubiegłych	-	272	-	272
Wartość bilansowa netto	550	157 936	11 163	169 649
Stan na 31-12-2012				
Wartość bilansowa brutto	735	229 640	11 163	241 538
Umorzenie	-185	-71 704	-	-71 889
Wartość bilansowa netto	550	157 936	11 163	169 649

	Wartość firmy	Licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2011				
Wartość bilansowa brutto	735	100 060	46 437	147 232
Umorzenie	-185	-51 859	-	-52 044
Wartość bilansowa netto	550	48 201	46 437	95 188
Okres kończący się 31-12-2011				
Wartość bilansowa netto na początek roku	550	48 201	46 437	95 188
Zwiększenia	-	13 227	28 556	41 783
- zakupu	-	6 988	26 103	33 091
- przejęcie z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	-	6 239	-	6 239
- amortyzacja księgowana na projektach	-	-	2 453	2 453
Zmniejszenia	-	-470	-6 819	-7 289
- sprzedaż	-	-	-	-
- likwidacje	-	-470	-	-470
- przeniesienie z nakładów na wartości niematerialne w trakcie realizacji na licencje	-	-	-6 819	-6 819
Naliczenie amortyzacji	-	-10 161	-	-10 161
Wyksięgowanie umorzeń	-	349	-	349
Wartość bilansowa netto	550	51 146	68 174	119 870
Stan na 31-12-2011				
Wartość bilansowa brutto	735	112 817	68 174	181 726
Utrata wartości	-	-	-	-
Umorzenie	-185	-61 671	-	-61 856
Wartość bilansowa netto	550	51 146	68 174	119 870

Kwota zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych wynosi:

31-12-2012	3 680
31-12-2011	40 749

27. Rzeczowe aktywa trwałe

	31-12-2012	31-12-2011
Środki trwałe, w tym:	111 048	124 895
- grunty	204	204
- budynki i lokale	43 043	44 533
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	22 803	25 613
- sprzęt komputerowy i urządzenia techniczne	39 291	48 416
- środki transportu	849	1 101
- inne środki trwałe	4 858	5 028
Środki trwałe w budowie	5 650	3 715
Razem	116 698	128 610

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku w Grupie nie występowały:

- aktywa trwałe czasowo nieużywane o istotnej wartości bilansowej,
- składniki majątku wycofane z aktywnego użytkowania i przeznaczone do zbycia.

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
--	---------------------	--	---	-------------------------------	-------

Stan na 01-01- 2012

Wartość bilansowa brutto	61 462	55 801	136 817	4 299	258 379
Umorzenie	-16 725	-30 188	-82 272	-584	-129 769
Wartość bilansowa netto	44 737	25 613	54 545	3 715	128 610

Okres kończący się 31-12- 2012

Wartość bilansowa netto na początek roku	44 737	25 613	54 545	3 715	128 610
Zwiększenia	42	3 264	7 354	5 725	16 385
zakupy	42	787	6 120	5 725	12 674
przejęcie z inwestycji	-	2 477	1 234	-	3 711
Zmniejszenia	-	-2 045	-9 545	-3 790	-15 380
likwidacje/ sprzedaż	-	-2 045	-9 332	-	-11 377
przeniesienie z inwestycji	-	-	-	-3 790	-3 790
- przeksięgowania dotyczące lat ubiegłych	-	-	-213	-	-213
Naliczenie amortyzacji	-1 532	-5 719	-14 674	-	-21 925
Wyksięgowanie umorzenia z tyt. likwidacji/sprzedaży	-	1 690	7 105	-	8 795
Przeksięgowania dotyczące lat ubiegłych	-	-	213	-	213
Wartość bilansowa netto	43 247	22 803	44 998	5 650	116 698

Stan na 31-12- 2012

Wartość bilansowa brutto	61 504	57 020	134 626	6 234	259 384
Umorzenie	-18 257	-34 217	-89 628	-584	-142 686
Wartość bilansowa netto	43 247	22 803	44 998	5 650	116 698

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01 -01- 2011					
Wartość bilansowa brutto	61 247	49 870	132 329	6 124	249 570
Umorzenie	-15 312	-27 411	-80 003		-122 726
Wartość bilansowa netto	45 935	22 459	52 326	6 124	126 844
Okres kończący się 31 -12- 2011					
Wartość bilansowa netto na początek roku	45 935	22 459	52 326	6 124	126 844
Zwiększenia	331	7 755	19 505	9 877	37 468
zakupy	296	1 242	14 726	9 877	26 141
przejęcie z inwestycji	35	6 513	4 779		11 327
Zmniejszenia	-116	-1 824	-15 017	-11 702	-28 659
likwidacje/ sprzedaż	-116	-2 408	-14 871		-17 395
- przeniesienie z inwestycji		584	-146	-11 702	-11 264
Naliczenie amortyzacji	-1 528	-5 060	-14 391	-584	-21 563
Wyksięgowanie umorzenia z tyt. likwidacji/sprzedaży	115	2 283	12 122	-	14 520
Wartość bilansowa netto	44 737	25 613	54 545	3 715	128 610
Stan na 31-12- 2011					
Wartość bilansowa brutto	61 462	55 801	136 817	4 299	258 379
Umorzenie	-16 725	-30 188	-82 272	-584	-129 769
Wartość bilansowa netto	44 737	25 613	54 545	3 715	128 610

28. Inne aktywa

	31-12-2012	31-12-2011
Koszty do zapłacenia z góry	3 889	4 277
Odprowadzenie nadmiaru gotówki	11 679	15 207
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	4 937	3 904
Dłużnicy różni	110 080	75 099
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	1 685	1 719
Rozrachunki publiczno-prawne	11 395	3 420
Przychody do otrzymania	2 276	423
Pozostałe	1 271	1 293
Razem	147 212	105 342

29. Zobowiązania wobec innych banków

	31-12-2012	31-12-2011
Depozyty innych banków	130 369	75 346
Kredyty i pożyczki otrzymane	335 159	634 958
Razem	465 528	710 304

Zobowiązania wobec innych banków wg terminów wymagalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	51 011	33 529
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	291 798	20 531
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	50 000	40 275
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	6 286	254 564
- powyżej 1 roku do 5 lat	63 878	342 081
- powyżej 5 lat	2 555	19 324
Razem	465 528	710 304

30. Zobowiązania wobec klientów

	31-12-2012	31-12-2011
Klienci korporacyjni	4 292 099	3 941 388
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 050 145	811 549
– lokaty terminowe	3 241 954	3 129 839
Klienci detaliczni	4 617 444	4 583 607
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 522 461	1 646 791
– lokaty terminowe	3 094 983	2 936 816
Finanse publiczne	710 341	679 640
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	276 271	331 950
– lokaty terminowe	434 070	347 690
Fundusze ekologiczne	547 202	551 041
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	68 872	33 692
– lokaty terminowe	478 330	517 349
Pozostali klienci	40 027	16 839
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 155 887	1 137 200
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	453 320	502 174
Razem	11 816 320	11 411 889

W okresie sprawozdawczym Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania wobec klientów wg terminów wymagalności

	31-12-2012	31-12-2011
- do 1 miesiąca	6 890 482	7 336 904
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	2 592 404	2 025 979
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	784 957	613 710
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	234 824	301 481
- powyżej 1 roku do 5 lat	217 718	606 969
- powyżej 5 lat	1 095 935	526 846
Razem	11 816 320	11 411 889

31. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności/wykupu	31-12-2012		31-12-2011	
				Wartość nominalna	Stan zobowiązań	Wartość nominalna	Stan zobowiązań
Dłużne papiery wartościowe					2 586 221		1 964 729
Obligacje serii B	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	400 000	402 043	400 000	402 203
Obligacje serii C od 30.11.2011	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata (z opcją wykupu po 12 i 24 miesiącach)	300 000 33 728	- -	300 000 33 728	33 930
Obligacje serii E	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata	229 838	233 528	229 861	233 523
Obligacje serii F	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata (z opcją wykupu po 18 miesiącach)	150 034	152 535	150 000	152 323
Obligacje serii H	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	3 lata (z opcją wykupu po 12 i 24 miesiącach)	185 000	189 328	-	-
Obligacje serii I	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	2 lata	53 100	53 204	-	-
Euroobligacje	EUR	Oprocentowanie stałe (kupon roczny)	5 lat	250 000	1 058 349	250 000	1 142 750
Obligacje krótkoterminowe	PLN	Obligacje dyskontowe	6 miesięcy	503 000	497 253	-	-
Pozostałe papiery wartościowe					4		162
Razem					2 586 244		1 964 891

Obligacje Banku Ochrony Środowiska S.A. serii B i C na okaziciela o wartości nominalnej 1 000 zł (jeden tysiąc złotych) każda i terminie wykupu 2 grudnia 2013 r. zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst, a dniem pierwszego notowania tych obligacji był dzień 25 stycznia 2011 roku.

Datę ostatniego dnia notowania obligacji serii B ustalono na dzień 20 listopada 2013 roku. Datą ostatniego notowania obligacji serii C był dzień 16 listopada 2012 roku w związku z ich wykupem w dniu 30 listopada 2012 roku.

Obligacje Banku Ochrony Środowiska S.A. serii E i F na okaziciela o wartości nominalnej 1 000 zł (jeden tysiąc złotych) każda i terminie wykupu 4 października 2014 r. zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst w dniu 21 listopada 2011 roku, a datę ostatniego dnia notowania obligacji serii E i F ustalono na dzień 24 września 2014 roku.

Obligacje Banku Ochrony Środowiska S.A. serii H na okaziciela o wartości nominalnej 1 000 zł (jeden tysiąc złotych) każda i terminie wykupu 27 lutego 2015 r. zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst w dniu 26 marca 2012 roku. Datą ostatniego dnia notowania obligacji serii H był dzień 11 lutego 2013 roku w związku z ich wykupem w dniu 27 lutego 2013 roku.

BOS Finance AB Szwecja jest emitentem euroobligacji na okaziciela, które zostały wyemitowane w dniu 11 maja 2011 roku o wartości nominalnej 100 000 EUR (sto tysięcy euro) każda i terminie wykupu 11 maja 2016 r. Euroobligacje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Luksemburgu.

Obligacje serii I są rejestrowane poza KDPW i nie zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst.

Obligacje krótkoterminowe emitowane są w ramach Sub-programu obligacji krótkoterminowych do kwoty 600 mln zł i nie będą wprowadzane do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu na Catalyst

32. Zobowiązania podporządkowane

	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności / wykupu	Stan zobowiązań wartość bilansowa	
					31-12-2012	31-12-2011
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 300	25 308
Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 300	25 308
Bank Pocztowy S.A.	20 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	20 240	20 246
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	50 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	50 600	50 616
Bank Gospodarstwa Krajowego */	200 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	205 568	101 305
Razem	320 000				327 008	222 783

*/ Bank Gospodarstwa Krajowego był organizatorem emisji i nabył obligacje na rynku pierwotnym.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 3 marca 2010 r. wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku kwoty 120 000 tys. zł stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu emisji w dniu 3 listopada 2009 r. 120 obligacji zwykłych na okaziciela serii A o wartości nominalnej 1 000 tys. zł każda.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 6 października 2011 r. podjęła decyzję o zaliczeniu do funduszy uzupełniających Banku kwoty 100 000 tys. zł stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu emisji w dniu 18 maja 2011 r. 10 000 obligacji zwykłych na okaziciela serii D o wartości nominalnej 10 tys. zł każda.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 16 maja 2012 r. podjęła decyzję o zaliczeniu do funduszy uzupełniających Banku kwoty 100 000 tys. zł stanowiącej zobowiązanie podporządkowane z tytułu emisji w dniu 28 lutego 2012 r. 100 000 obligacji zwykłych na okaziciela serii G o wartości nominalnej 1 tys. zł każda.

33. Rezerwy

	31-12-2012	31-12-2011
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	3 606	1 941
- otwarte linie kredytowe	1 873	1 646
- gwarancje	1 733	295
Rezerwa na świadczenia pracownicze- rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	9 694	10 344
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	6 905	7 413
Razem	20 205	19 698

Zmiana stanu rezerw

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Rezerwa na zobowiązania warunkowe		
Stan na początek okresu	1 941	3 288
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	26 393	18 619
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	-24 728	-19 961
- inne	-	-5
Stan na koniec okresu	3 606	1 941
Rezerwa na świadczenia pracownicze - rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne		
Stan na początek okresu	10 344	9 725
- utworzenie rezerw na utratę wartości	1 225	1 759
- wykorzystanie rezerw	-1 362	-1 140
- rozwiązanie rezerw	-513	-
Stan na koniec okresu	9 694	10 344
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia		
Stan na początek okresu	7 413	7 015
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań	864	1 697
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań	-791	-724
- wykorzystanie	-581	-575
Stan na koniec okresu	6 905	7 413
Stan rezerw na koniec okresu, razem	20 205	19 698

Wykazana rezerwa na zobowiązania warunkowe to rezerwa z tytułu utraty wartości udzielonych linii kredytowych i gwarancji.

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczą zobowiązań Grupy wynikających z obowiązujących zasad wynagradzania i obejmują nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne. Grupa szacuje, że wpływ korzyści ekonomicznych wynikający z realizacji tych rezerw nastąpi w prezentowanych okresach:

	31-12-2012	31-12-2011
do 1 roku	1 523	1 292
powyżej 1 roku do 5 lat	3 443	3 876
powyżej 5 lat do 10 lat	2 122	2 629
powyżej 10 lat do 20 lat	1 948	2 011
powyżej 20 lat	658	536
Razem	9 694	10 344

Rezerwy na zobowiązania i roszczenia utworzone zostały w wysokości przewidywanych wpływów korzyści ekonomicznych w prezentowanych poniżej okresach:

	31-12-2012		31-12-2011	
	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści
Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK *\\	2 895	powyżej roku	2 895	powyżej roku
Rezerwa na przyszłe zobowiązania dotyczące wpłat do obowiązkowego systemu rekompensat	570	do roku	586	do roku
Rezerwa na sprawę sporną z Pierwszym Mazowieckim Urzędem Skarbowym w zakresie podatku VAT	1 500	do roku	1 457	do roku
Pozostałe rezerwy na roszczenia **\\	1 940	do roku	2 475	do roku
	417	do roku	589	do roku
	1 523	powyżej roku	1 886	powyżej roku
Razem	6 905		7 413	

*\\ Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK została opisana w nocie 4(e).

**\\ Na 31 grudnia 2012 roku w kwocie rezerw na roszczenia znajdują się rezerwy w wysokości 1 837 tys. zł dotyczące klientów Banku oraz rezerwy na roszczenia z powództwa byłych pracowników Banku w wysokości 103 tys. zł natomiast na 31 grudnia 2011 roku w kwocie pozostałych rezerw na roszczenia znajdują się rezerwy w wysokości 2 048 tys. zł dotyczące klientów Banku oraz rezerwy na roszczenia z powództwa byłych pracowników Banku w wysokości 427 tys. zł.

Łączna wartość postępowań będących w toku w prezentowanych okresach

	31-12-2012	31-12-2011
- Bank jest pozwanym	25 134	25 755
- Bank jest powodem	15 877	9 748

Zdaniem Zarządu Banku ryzyko związane z powyższymi postępowaniami, za wyjątkiem tych, które zostały objęte rezerwami na roszczenia, oceniane jest na poziomie możliwym ale nie prawdopodobnym. Wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organami administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem rezerw.

34. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego w wysokości 19%.

W zakresie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Stan na początek okresu	29 587	31 833
Zmiana stanu :	-5 784	-2 246
w tym z tytułu:		
- odpisy aktualizujące należności	-1 076	5 363
- wyceny aktywów	-9 561	-4 540
- otrzymane odsetki od papierów wartościowych uprzednio zakupione przez Bank	3 736	-
- kosztów do zapłacenia	10 818	10 049
- pozostałych różnic	3 279	-656
- prowizji rozliczanych wg ESP	-1 482	-2 266
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	-444	-588
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	-2 146	-204
- przychodów do otrzymania	-8 908	-9 404
Stan na koniec okresu	23 803	29 587

W tym podatek odroczony odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny:

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Stan na początek okresu	-3 216	567
Zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych z tytułu wyceny aktywów	-1 298	922
Zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych z tytułu wyceny aktywów	-6 627	-4 705
Stan na koniec okresu	-11 141	-3 216

Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są przypisywane następującym pozycjom:

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:

	31-12-2012	31-12-2011
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:		
- przychodów do otrzymania	33 987	25 073
- zwyżek z tytułu wyceny aktywów	35 626	14 592
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	8 252	7 808
- zapłaconych prowizji do rozliczenia wg ESP	4 518	4 367
- pozostałych różnic przejściowych	269	1 282
Razem	82 652	53 122

	31-12-2012	31-12-2011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:		
- odpisy aktualizujące należności	27 110	28 186
- otrzymanych prowizji do rozliczenia wg ESP	10 399	11 731
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	5 066	7 174
- kosztów do zapłacenia	31 655	20 927
- strata podatkowa	3 736	-
- zniżek z tytułu wyceny aktywów	25 403	13 872
- pozostałych różnic przejściowych	3 086	819
Razem	106 455	82 709

35. Pozostałe zobowiązania

	31-12-2012	31-12-2011
Rozliczenia międzybankowe	9 939	33 803
Zobowiązania wobec kontrahentów DM BOŚ	52 171	29 641
Rozliczenia międzyokresowe bierne	17 499	27 923
Rozliczenia publiczno-prawne	16 520	8 148
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10 959	7 914
Prowizje do rozliczenia w czasie	3 517	4 970
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	2 252	2 027
Pozostałe	6 477	302
Razem	119 334	114 728

36. Aktywa i zobowiązania warunkowe

	31-12-2012	31-12-2011
Zobowiązania warunkowe:	1 894 386	2 285 322
Finansowe, w tym:	1 531 169	1 636 233
otwarte linie kredytowe, w tym:	1 434 043	1 612 669
- odwołalne	1 155 407	1 074 890
- nieodwołalne	278 636	537 779
otwarte akredytywy importowe	10 927	16 331
promesy udzielenia kredytu, w tym:	85 682	5 663
- odwołalne	-	5 663
- nieodwołalne	85 682	-
limity na transakcje FX	-	1 000
pozostałe	517	570
Gwarancyjne, w tym:	360 017	649 089
poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	69 888	94 002
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	290 070	318 071
pozostałe	59	237 016
Gwarantowanie emisji	3 200	-
Aktywa warunkowe:	819 223	723 823
Finansowe, w tym:	616 025	452 202
otwarte linie kredytowe *\	586 025	451 672
pozostałe	30 000	530
Gwarancyjne	197 599	266 894
Inne	5 599	4 727
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	2 713 609	3 009 145

*\ Na dzień 31 grudnia 2012 roku Bank posiadał do wykorzystania linie kredytowe otrzymane od niżej wymienionych banków i międzynarodowych organizacji finansowych:

Bank	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
NIB	EUR	30 000	20 000	17 grudnia 2012 r. została wykorzystana transza w wysokości 5 mln EUR, w 2013 r. zostanie wykorzystana transza w wysokości 10 mln EUR
KfW, Frankfurt	EUR	15 000	-	15 lipca 2010 r. została wykorzystana transza w wysokości 15 mln EUR.
EBI	EUR	75 000	50 000	1 transza w wysokości 25 mln EUR wykorzystana 25 lipca 2012 r. Wykorzystanie drugiej 25 mln EUR transzy nastąpiło z datą waluty 15 stycznia 2013 r., kolejna ma zostać wykorzystana do końca 2013 r.
CEB	EUR	75 000	55 000	1 transza w wysokości 20 mln EUR wykorzystana 26 lipca 2012 r. Wypłata drugiej 20 mln EUR transzy jest planowana na kwiecień 2013 r. po kontroli przeprowadzonej przez CEB prawidłowości wykorzystania pierwszej transzy.

W dniu 25 września 2008 roku Bank zawarł umowę linii depozytowej z jednym z banków polskich, zmienioną aneksem nr 1 z dnia 27 października 2010 roku. Na podstawie umowy Bank uzyskał dostęp do finansowania w wysokości 75 mln zł. Umowa została zawarta na okres 5 lat.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Bank posiadał do wykorzystania linie kredytowe otrzymane od niżej wymienionych banków i międzynarodowych organizacji finansowych:

	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
NIB	EUR	30 000	25 000	W 2012 r. zostaną wykorzystane 2 transze w łącznej wysokości 15 mln EUR, w 2013 r. zostanie wykorzystana transza w wysokości 10 mln EUR

W dniu 27 października 2011 r. zawarta została z jednym z banków polskich Umowa linii obligacyjnej stand by, na podstawie której Bank uzyskał dostęp do finansowania w wysokości 200 mln PLN na okres 6 miesięcy w terminie od 31 października 2011 do 30 kwietnia 2012 r.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku została wykazana transza otwartej linii kredytowej w wysokości 15 mln EUR otrzymana od KfW Bankengruppe (KfW), której okres dostępności skończył się 16 grudnia 2011 roku. Prowadzone na przełomie 2011 i 2012 roku z KfW negocjacje dotyczące możliwości przedłużenia okresu dostępności linii kredytowej zakończone zostały negatywną decyzją KfW.

Leasing operacyjny

Przedmiotem umów leasingu operacyjnego są pojazdy i nieruchomości. Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych w odniesieniu do poniższych okresów wynosi:

(a) Leasing operacyjny pojazdów

	31-12-2012	31-12-2011
poniżej 1 roku	1 353	970
od 1 do 5 lat	2 530	1 127

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły :

	31-12-2012	31-12-2011
minimalne opłaty leasingowe	1 982	2 056
opłaty subleasingowe	-	-

Wysokość miesięcznej raty wynagrodzenia w kwocie netto stanowi iloczyn ceny netto pojazdu oraz faktora procentowego określonego w Umowie Leasingu, wraz z należnym podatkiem VAT. W razie przekroczenia limitu przebiegu Bank zobowiązany jest zapłacić, oddzielnie dla każdego z pojazdów, opłatę dodatkową w wysokości stanowiącej iloczyn liczby kilometrów ponad ustalony limit i kwoty określonej w Umowie Leasingu.

Jeżeli, począwszy od daty zawarcia Umowy Leasingu, nastąpi zmiana ustawowych stawek podatków i opłat, które wywierają wpływ na kalkulację miesięcznej raty wynagrodzenia netto, a w szczególności wpływają na cenę zakupu pojazdu od sprzedawcy, wówczas finansujący przedstawi Bankowi do akceptacji nową kalkulację kwoty wynagrodzenia z tytułu leasingu pojazdu. Nie dotyczy to samochodów już odebranych przez Bank.

Zgodnie z warunkami umowy każdy odrębny stosunek leasingu każdego z pojazdów, nawiązany na podstawie umowy leasingu, jest niezależny od stosunków leasingu pozostałych pojazdów nawiązanych na podstawie umowy leasingu.

Możliwość wykorzystania opcji kupna nie dotyczy umowy.

Poniżej przedstawiono opis leasingu operacyjnego pojazdów jaki występuje w spółce zależnej

Podstawą ustalania kwoty opłat leasingowych jest równowartość kwoty za dany pojazd podanej w walutach obcych w przeliczeniu wg kursu kupna NBP dla danej waluty z dnia dokonania zapłaty ceny za pojazd.

Po zakończeniu umowy leasingobiorcy przysługuje prawo do nabycia pojazdu za cenę określoną w umowie szczegółowej powiększoną ewentualnie o dodatkowe opłaty manipulacyjne, leasingobiorca obowiązany jest powiadomić leasingodawcę o nabyciu przedmiotu leasingu najpóźniej 7 dni przed zakończeniem umowy.

W przypadku zerwania, odstąpienia lub innego niezgodnego z umową jej rozwiązania przed okresem na jaki umowa została zawarta, leasingobiorca jest zobowiązany do zapłaty opłaty manipulacyjnej w wysokości 40% pozostałych do spłaty opłat.

(b) Leasing operacyjny nieruchomości

	31-12-2012	31-12-2011
poniżej 1 roku	8 525	5 928
od 1 do 5 lat	44 679	41 568
powyżej 5 lat	21 611	20 433

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły:

	31-12-2012	31-12-2011
Koszty czynszów	28 394	27 486

Opłaty dotyczą długoterminowych umów najmu nieruchomości użytkowanych przez Bank w ramach normalnej działalności operacyjnej.

37. Działalność powiernicza

Działalność powiernicza odnosi się do Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Dane dotyczące instrumentów klientów podawane są w wartości godziwej

Instrumenty finansowe klientów	31-12-2012	31-12-2011
Zdematerializowane papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym		
Akcje notowane i prawa do akcji notowanych zapisane na rachunkach papierów wartościowych	3 256 514	3 805 536
Pozostałe papiery wartościowe zapisane na rachunkach papierów wartościowych klientów	9 646	2 551
Pozostałe instrumenty finansowe klientów	127 346	166 177
Prawa majątkowe notowane na TGE	215 423	127 282
Papiery wartościowe przechowywane w formie materialnej		
Akcje	194 059	49 199
Obligacje	91 235	110 278
Razem papiery wartościowe klientów	3 894 223	4 261 023

38. Kapitał podstawowy

a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	na okaziciela	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	na okaziciela	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	na okaziciela	zwykłe	22 400	224	wkład niepieniężny	30-12-92	01-01-93
D	na okaziciela	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	na okaziciela	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	na okaziciela	zwykłe	15 500	155	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
E	na okaziciela	zwykłe	37 200	372	wkład niepieniężny	30-06-94	01-01-95
F	na okaziciela	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	na okaziciela	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	na okaziciela	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	na okaziciela	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	na okaziciela	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	na okaziciela	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	na okaziciela	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	na okaziciela	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	na okaziciela	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
O	na okaziciela	zwykłe	1 320 245	13 202	wkład niepieniężny	25-06-10	01-01-10
P	na okaziciela	zwykłe	6 500 000	65 000	opłacone	15-06-12	01-01-11
Liczba akcji, razem			22 873 245				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				228 732			
Kapitał zakładowy razem				228 732			

Wartość nominalna 10,00 zł za akcję.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał zakładowy wynosił 163 732 450 złotych.

W dniu 15 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego BOŚ S.A. o kwotę 65 000 000 złotych, to jest z kwoty 163 732 450 złotych do kwoty 228 732 450 złotych.

Podwyższenie kapitału zakładowego Banku nastąpiło na podstawie Uchwały nr 5/2011 NWZ BOŚ S.A. z dnia 23 września 2011 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Banku, pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy Banku w całości prawa poboru wszystkich akcji nowej emisji, oferty publicznej akcji nowej emisji, dematerializacji i ubiegania się o dopuszczenie praw do akcji oraz akcji nowej emisji do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), zmiany Statutu Banku oraz upoważnienia Zarządu Banku do nabycia w celu umorzenia akcji nowej emisji lub praw do akcji nowej emisji w celu umożliwienia dokonywania działań stabilizacyjnych na rynku regulowanym prowadzonym przez GPW.

Ponadto na podstawie postanowień Umowy z dnia 1 czerwca 2012 roku zawartej pomiędzy Bankiem a ING Bank N.V. Oddział w Londynie (ING Bank) na potrzeby nabycia przez Bank praw do akcji serii P nabytych przez ING Bank w ramach działań stabilizacyjnych, BOŚ S.A. oraz ING Bank złożyły zlecenia na potrzeby transakcji pakietowej w celu nabycia przez Bank od ING Bank 33 095 praw do akcji serii P, nabytych przez ING Bank w ramach działań stabilizacyjnych. Prawa do akcji zamienione na akcje serii P będące akcjami własnymi Banku, mogą zostać umorzone przez Bank, lub sprzedane. Średnia jednostkowa cena nabycia praw do akcji serii P wyniosła 35,07 zł.

Po rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji akcji serii P, akcje serii P powstałe w wyniku zamiany praw do akcji serii P nabytych przez Bank reprezentują 0,14% kapitału zakładowego Banku i 0,14% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku (przy czym Bank nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji jako akcji własnych w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych).

Na dzień 31 grudnia 2012 roku ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez Bank akcji wynosiła łącznie 22 873 245, natomiast na dzień 31 grudnia 2011 roku 16 373 245. Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego Banku na dzień 31 grudnia 2012 roku tylko jeden Akcjonariusz posiadał powyżej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku:

Akcjonariusz	31-12-2012	
	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 43,38% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Akcjonariusz	31-12-2011	
	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	79,10
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	978 300	5,98

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 14,92% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie są znane zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji.

b) Kapitał zapasowy ze sprzedaży powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku kapitał zapasowy wynosił 533 046 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał ten wynosił 378 915 tys. zł i zwiększył się o 154 131 tys. zł, z tytułu sprzedaży akcji serii P powyżej wartości nominalnej.

39. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy wynikającą z ich wyceny.

	31-12-2012	31-12-2011
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	28 740	-3 431
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	29 994	20 359
Odroczony podatek dochodowy	-11 141	-3 216
Razem	47 593	13 712

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny	
Stan na 01-01-2012	13 712
Zwiększenie z tytułu:	234 011
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	224 376
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	9 635
Zmniejszenie z tytułu:	-192 205
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-192 205
Odroczony podatek dochodowy	-7 925
Stan na 31-12-2012	47 593
Stan na 01-01-2011	-2 417
Zwiększenie z tytułu:	313 732
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	293 373
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	20 359
Zmniejszenie z tytułu:	-293 820
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-293 820
Odroczony podatek dochodowy	-3 783
Stan na 31-12-2011	13 712

40. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się: pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy.

	31-12-2012	31-12-2011
Pozostały kapitał zapasowy:	516 421	457 500
utworzony ustawowo	44 000	44 000
utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	468 096	409 175
inny	4 325	4 325
Pozostałe kapitały rezerwowe:	21 624	18 039
fundusz na działalność maklerską	20 227	16 682
inne	1 397	1 357
Fundusz ogólnego ryzyka	48 302	48 302
Niepodzielony wynik finansowy	56 483	81 455
niepodzielony wynik z lat ubiegłych	18 989	19 037
wynik netto bieżącego okresu	37 494	62 418
Razem	642 830	605 296

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto w wysokości co najmniej 8% zysku netto, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być przeznaczona jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto niezależnie od kapitału zapasowego z przeznaczeniem na pokrycie szczególnych strat i wydatków.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

W dniu 28 czerwca 2012 roku decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. (Uchwała Nr 8/2012) zysk netto Banku za 2011 rok w kwocie 58 745 585,07 zł przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy.

Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy DM BOŚ S.A. z dnia 23 marca 2012 roku zysk netto za rok 2011 w kwocie 18 544 952,83 zł został przeznaczony wysokości 15 000 000,00 zł na wypłatę dywidendy, a pozostałą kwotę tj. 3 544 952,83 zł na kapitał rezerwowy.

Odnosnie wyniku za 2012 rok Zarząd Banku zwróci się do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z propozycją przeznaczenia całego wypracowanego zysku netto za 2012 rok na kapitał zapasowy.

41. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W trakcie roku zakończonego 31 grudnia 2012 w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej. W ramach programu określani pracownicy nabywają prawa do otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 PLN. Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty będą proponowane do nabycia osobom uprawnionym odrębnie w ramach każdej serii warrantów. Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

Program jest klasyfikowany jako transakcja płatności na bazie akcji rozliczana w instrumentach kapitałowych.

Koszty dotyczące usług świadczonych przez pracowników Grupy Kapitałowej BOŚ z tytułu programu wyniosły w roku 2012 0 PLN, gdyż program nie został zrealizowany. Powodem niezrealizowania programu w roku 2012 jest niespełnienie warunku nierynkowego związanego z dokonaniem (zysk netto na akcję).

Program ani żadna z jego części nie uległ modyfikacji ani anulowaniu w trakcie 2012 roku będącego pierwszym rokiem programu.

Poniżej przedstawiono liczby, średnie ważone ceny realizacji i zmiany w liczbie warrantów na akcje w trakcie roku 2012:

Niezrealizowane na 1 stycznia	-
Przyznane w ciągu roku	195 550
Umorzone w ciągu roku	-
Zrealizowane w ciągu roku	-
Wygaste w ciągu roku	195 550
Niezrealizowane na dzień 31 grudnia	-
Możliwe do realizacji na dzień 31 grudnia	-

Średni ważony pozostały okres ważności warrantów niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2012r. wynosi 0.

Ze względu na to, że warunek nierynkowy nie został spełniony, Grupa Kapitałowa BOŚ nie prezentuje szczegółów modelu wyceny wartości godziwej opcji na datę przyznania.

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

Wdrażając przepisy Uchwały 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 4 października 2011 roku, w części dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń, Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła uchwaloną przez Zarząd Banku Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. oraz uchwaliła warunki zmian umów o pracę zawartych z członkami Zarządu Banku, inkorporujące odpowiednio przepisy Uchwały KNF 258/2011 i polityki zmiennych wynagrodzeń.

Zarząd Banku ustalił Listę zidentyfikowanych stanowisk kierowniczych i uchwalił Regulamin premiowania i innych zmiennych składników wynagrodzeń przysługujących osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku Ochrony Środowiska S.A. – w odniesieniu do podległych stanowisk umieszczonych na Liście zidentyfikowanych osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Polityka zmiennych wynagrodzeń zakłada m.in.:

(i) wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska S.A., których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:

- akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii,
- akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,

(ii) odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, płatne w gotówce,

(iii) ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się: założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

Przewidywany całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. za 2012 rok wynosi 1 274,5 tys. zł, w tym płatności w akcjach (50%) 637,2 tys. zł. Ostateczny koszt wynagrodzenia zmiennego będzie ustalony po dokonaniu przez Radę Nadzorczą Banku oceny wyników pracy członków Zarządu Banku i przyznaniu przez Zarząd Banku premii pracownikom objętym programem.

Nadto, wypłata 40% należności w gotówce, tj. 510 tys. zł, zostaje odroczone i będzie wypłacana w 3 równych rocznych ratach w latach 2014, 2015 i 2016, przy czym może ona zostać zmniejszona lub nie wypłacona w ogóle w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierdzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

Zobowiązania wynikające z transakcji płatności na bazie akcji za 2012 rok wynoszą 1 274,5 tys. zł i są równe kosztowi całkowitemu w pierwszym roku obowiązywania przepisów Uchwały KNF 258/2011. Koszt związany z programem jest prezentowany w pozycji „ogólne koszty administracyjne” w rachunku zysków i strat, a zobowiązanie w pozycji „pozostałe zobowiązania” w bilansie.

42. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31-12-2012	31-12-2011
Kasa, środki w Banku Centralnym (nota 19)	1 049 542	469 116
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 20)	34 717	36 286
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (nota 23)	1 449 316	506 772
Razem	2 533 575	1 012 174

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu grudniu 2012 r. wynosiła 400 535 tys. zł (grudzień 2011 – 420 323 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

Zgodnie z paragrafem 10 Uchwały NBP nr 15/2004 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Objaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu, a zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zysk z działalności inwestycyjnej		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	-60

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	-24 319	12 194
Zmiana stanu należności od innych banków przyjęta do środków pieniężnych	-1 569	-8 891
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom razem	-25 888	3 303

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	1 781	-108 976
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy na kapitał z aktualizacji wyceny	9 635	20 359
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających razem	11 416	-88 617

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-686 660	-58 072
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych przyjęta do środków pieniężnych	942 544	-92 820
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-	-355 000
Zakup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	246 107	617 170
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-39 125	-23 388
Przesunięcie odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności do odsetek z działalności inwestycyjnej	40 970	25 821
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji wyceny	32 171	-447
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych razem	536 007	113 264

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego	-42 032	-6 420
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	2 140	1 537
Odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-7 925	-3 783
Niepieniężne zmiany z tytułu wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	821	1 571
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego razem	-46 996	-7 095

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2012	31-12-2011
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego	-5 074	-608
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-7 084	-16 010
Zapłacony podatek dochodowy	13 907	12 395
Pozostałe zmiany	40	-
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego razem	1 789	-4 223

43. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych

	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
INSTRUMENT	FX Swap		FX Forward		FX Spot *\	
Opis instrumentu	Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty (waluta bazowa) na inną walutę (waluta kwotowana) z jednoczesnym zobowiązaniem się do późniejszej wymiany waluty kwotowanej na walutę bazową w dniu określonym w umowie. Wszystkie warunki trans ustalane są w dniu jej zawarcia.		Terminowa transakcja wymiany określonej kwoty waluty na inną walutę w określonym terminie, wg ustalonego kursu terminowego. Jest to tzw. kontrakt z dostawą waluty (forward outright). Wszystkie warunki transakcji ustalane są w dniu jej zawarcia.		Transakcja polegająca na wymianie określonej kwoty waluty na inną walutę, której rozliczenie następuje najczęściej w drugim dniu roboczym po dacie zawarcia transakcji. Wszystkie warunki transakcji są ustalane w dacie zawarcia transakcji.	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		do obrotu		do obrotu	
Ilość transakcji	45	43	174	108	41	56
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	1 529 534	1 674 386	123 012	124 737	79 701	129 513
Wartość godziwa (w tys. zł)	6 908	-506	-760	5 351	-26	63
- dodatnia	7 943	13 884	747	6 173	79	268
- ujemna	-1 035	-14 390	-1 507	-822	-105	-205
Przyszłe przychody/ płaćności	Zmienne		Zmienne		Zmienne	
Zapadalność	2013-01-09- 2013-11-29	2012-01-04- 2012-12-07	2013-01-02- 2013-12-31	2012-01-03- 2012-03-28	2013-01-02- 2013-01-03	2012-01-02- 2012-01-04
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak		Na wniosek klienta		Brak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak	
Inne warunki	Brak		Brak		Brak	
Rodzaj ryzyka związanego z danym instrumentem pochodnym	Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne		Ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne	

*\ instrument wymiany walutowej

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	1 732 247	1 928 636
- wartość godziwa dodatnia	8 769	20 325
- wartość godziwa ujemna	-2 647	-15 417
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	8 769	20 325
- zobowiązania	-2 647	-15 417

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej

INSTRUMENT	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
	Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS)		Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS zabezpieczający PLN)		Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS zabezpieczający EUR)	
Opis instrumentu	Transakcja wymiany stopy procentowej (IRS) jest standaryzowaną transakcją w której strony płacą sobie wzajemnie, w ustalonych okresach, oprocentowanie ustalone wg stopy stałej/zmiennej		Transakcja wymiany stopy procentowej (IRS) jest standaryzowaną transakcją w której strony płacą sobie wzajemnie, w ustalonych okresach, oprocentowanie ustalone wg stopy stałej/zmiennej		Transakcja wymiany stopy procentowej (IRS) jest standaryzowaną transakcją w której strony płacą sobie wzajemnie, w ustalonych okresach, oprocentowanie ustalone wg stopy stałej/zmiennej	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu (w celu spekulacyjnym)		jako zabezpieczenie		jako zabezpieczenie	
Ilość transakcji	109	24	6	-	4	4
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	2 724 920	520 000	278 000	-	408 820	441 680
Wartość godziwa (w tys. zł)	7 134	63	-20 842	-	36 317	26 166
- dodatnia	72 713	4 281	-	-	36 317	26 166
- ujemna	-65 579	-4 218	-20 842	-	-	-
Przyszłe przychody/ płaćności	Zmienne		Zmienne		Zmienne	
Zapadalność	2014-02-17 2022-10-24	2015-10-26 2021-12-06	2019-07-11 2021-07-12	-	2016-05-11 2016-06-20	2016-05-11 2016-06-20
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak		Brak		Brak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak	
Inne warunki	Brak		Brak		Brak	
Rodzaj ryzyka	Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej		Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej		Ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej	

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	3 411 740	961 680
- wartość godziwa dodatnia	109 030	30 447
- wartość godziwa ujemna	-86 421	-4 218
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	109 030	30 447
- zobowiązania	-86 421	-4 218

Kontrakty terminowe i opcje

INSTRUMENT	31-12-2012 31-12-2011		31-12-2012 31-12-2011		31-12-2012 31-12-2011	
	Kontrakty terminowe na akcje i indeksy giełdowe, kursy walut		Jednostki indeksowe na WIG 20		Kontrakty forward kursy walut	
Opis instrumentu	Kontrakt terminowy na akcje/indeks giełdowy jest standaryzowaną transakcją wymagającą gotówkowego rozliczenia w przyszłości lub dostarczenia instrumentu bazowego w zależności od cen akcji/wartości indeksu kursu waluty i zajętej pozycji.		Jednostka indeksowa na indeks jest instrumentem finansowym, który naśladuje zmiany procentowe wysokości danego indeksu. Instrument ten umożliwia inwestycję równoważną nabyciu całego portfela indeksu bez konieczności zakupu poszczególnych akcji wchodzących w skład indeksu.		Kontrakty typu forward na sprzedaż i kupno różnych walut z wyznaczoną przyszłą datą uregulowania. Instrumenty tego typu umożliwiają zarabianie na różnicach stóp procentowych pomiędzy walutami tworzącymi parę. Standardowe kontrakty forward dotyczą transakcji, w których wyznaczony termin uregulowania jest dłuższy niż dwa dni typowe dla transakcji spot.	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		do obrotu		do obrotu	
Ilość transakcji	8 241	3 110	352	218	30 748	1 508
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	69 475	66 143	90	47	119 700	59 871
Wartość godziwa (w tys. zł)	155	-112	91	-	-29	-338
- dodatnia	321	171	91	-	263	4
- ujemna	-166	-283	-	-	-292	-342
Przyszłe przychody/płatności	Zmienne		Zmienne		Zmienne	
Zapadalność	Zmienna		Zmienna		Zmienna	
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Tak		Tak		Tak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/pasywów	Brak		Brak		Brak	
Inne warunki	Brak		Brak		Brak	
Rodzaj ryzyka związanego z danym instrumentem pochodnym	Ryzyko operacyjne, ryzyko cen instrumentów kapitałowych, ryzyko walutowe		Ryzyko operacyjne, ryzyko cen instrumentów kapitałowych		Ryzyko operacyjne, ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych	

Kontrakty terminowe i opcje c.d.

INSTRUMENT	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2012	31-12-2011
	Kontrakty różnic kursowych CFD		Opcje na indeksy giełdowe		Opcje Call	
Opis instrumentu	Kontrakty różnic kursowych (ang. Contracts For Difference – kontrakty na różnicę, CFD) to grupa tzw. instrumentów pochodnych. Oznacza to, iż ich wartość zależy bezpośrednio od wartości instrumentu bazowego na który opiewają. Instrumentami bazowymi mogą być zarówno instrumenty rynku kasowego, takie jak pary walutowe, złoto czy srebro, jak i terminowego np. kontrakty terminowe na indeksy oferowane na giełdach światowych, instrumenty pochodne giełd towarowych itp. Kontrakty CFD umożliwiają zajmowanie długiej lub krótkiej pozycji, zaś wynik jest obliczany tylko na podstawie różnic kursowych. Handel instrumentami CFD nie wiąże się więc z fizycznym zajęciem pozycji.		Opcja na indeks giełdowy jest instrumentem finansowym wymagającą w przyszłości rozliczenia gotówkowego w zależności od wzajemnej relacji wartości indeksu, kursu wykonania oraz rodzaju opcji (call/put).		Przedwstępna umowa nabycia udziałów (dalej "umowa opcji")	
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		do obrotu		rozliczenie transakcji z drugą stroną umowy opcji, tj. właścicielem spółki przygotowującej inwestycję energetyczną i zaciągającej pożyczkę podporządkowaną od BOŚ Eko Profit S.A.	
Ilość transakcji	1 409	682	-	370	-	2
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	389 650	268 815	-	304	-	1 491
Wartość godziwa (w tys. zł)	5 422	5 369	-	-50	-	145
- dodatnia	5 936	5 404	-	150	-	145
- ujemna	-514	-35	-	-200	-	-
Przyszłe przychody/płatności	Zmienne		Zmienne		W zależności od terminu rozliczenia	
Zapadalność	Zmienna		Zmienna		od 31-12-2016 do 30-06-2017	
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Tak		Tak		Tak	
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/pasywów	Brak		Brak		możliwość nabycia udziałów spółki od drugiej strony umowy opcji poniżej prawdopodobnej ceny rynkowej	
Inne warunki	Brak		Brak		Możliwość wcześniejszego rozliczenia uzależniona od wcześniejszej spłaty pożyczki podporządkowanej przez spółkę należącą do drugiej strony umowy opcji	
Rodzaj ryzyka związanego z danym instrumentem pochodnym	Ryzyko operacyjne, ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cen towarów, ryzyko cen instrumentów kapitałowych		Ryzyko operacyjne, ryzyko cen instrumentów kapitałowych		Ryzyko cen instrumentów kapitałowych	

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	578 915	396 671
- wartość godziwa dodatnia	6 611	5 874
- wartość godziwa ujemna	-972	-860
Razem kontrakty terminowe i opcje:		
- aktywa	6 611	5 874
- zobowiązania	-972	-860

Razem pochodne instrumenty finansowe

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	5 722 902	3 286 987
- wartość godziwa dodatnia	124 410	56 646
- wartość godziwa ujemna	-90 040	-20 495
Razem pochodne instrumenty finansowe:		
- aktywa	124 410	56 646
- zobowiązania	-90 040	-20 495

44. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

	Wartość bilansowa na 31-12-2012	Wartość godziwa na 31-12-2012	Wartość bilansowa na 31-12-2011	Wartość godziwa na 31-12-2011
AKTYWA FINANSOWE				
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	118 901	118 775	94 582	94 527
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	11 133 828	11 043 882	11 352 492	11 355 786
- Kredyty w złotych polskich	8 352 551	8 256 722	8 337 172	8 380 324
- Kredyty w walutach obcych	2 781 277	2 787 160	3 015 320	2 975 461
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe -utrzymywane do terminu zapadalności	897 617	964 499	649 665	655 014
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	897 617	964 499	649 665	655 014
- Skarb Państwa	897 617	964 499	649 665	655 014
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	465 528	468 395	710 304	710 742
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	11 816 320	11 808 136	11 411 889	11 411 459
- Klientów korporacyjnych	4 292 099	4 290 442	3 941 388	3 941 164
- Klientów detalicznych	4 617 444	4 616 336	4 583 607	4 583 018
- Finansów publicznych	710 341	710 228	679 640	679 616
- Funduszy ekologicznych i pozostałych funduszy	1 000 522	1 000 387	1 053 215	1 053 184
- Międzynarodowych instytucji finansowych	1 155 887	1 150 725	1 137 200	1 137 638
- Pozostałych klientów	40 027	40 018	16 839	16 839
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	2 586 244	2 770 657	1 964 891	1 909 935
Zobowiązania podporządkowane	327 008	303 776	222 783	221 462

Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe, rachunki nostro oraz kredyty i pożyczki. Wartość godziwa lokat międzybankowych z uwagi na krótki termin realizacji (do 6 m-cy lokaty międzybankowe na stopę stałą) jest równa wartości bilansowej. Obligacje wyemitowane przez banki wyceniono według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o porównywalne emisje przeprowadzone przez inne banki w 2012 roku.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Dla kredytów i pożyczek nie istnieje aktywny rynek. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów jest przyjmowana ich wartość wynikająca z bieżąco oszacowanych przyszłych przepływów kapitałowo-odsetkowych (oddzielnie dla walut i oddzielnie dla PLN) wyliczonych w oparciu o efektywną stopę procentową dla każdego kredytu (z wyjątkiem kredytów o nieustalonym harmonogramie lub kredytów zagrożonych dla których jako wartość godziwa przyjmowana jest wartość bilansowa) dyskontowanych średnią efektywną stopą procentową kredytów udzielonych 2012 r. Dla kredytów hipotecznych uwzględniono przedpłaty. W przypadku kredytów w CHF, których Grupa zaprzestała udzielania została zastosowana średnia efektywna stopa procentowa kredytów udzielanych w EUR skorygowana o różnicę pomiędzy poziomami stóp w EUR i CHF.

Zobowiązania wobec podmiotów niebankowych

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa zobowiązań jest przyjmowana ich wartość wynikająca ze zdyskontowania kapitału oraz odsetek dla wszystkich depozytów średnią ważoną stopą procentową, która obowiązywała dla depozytów przyjętych w grudniu 2012 r. Z uwagi na brak harmonogramów dla rachunków bieżących zostały one ujęte wg wartości bilansowej.

Zobowiązania (kapitał i odsetki) wobec międzynarodowych instytucji finansowych zostały zdyskontowane efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w 2012 r.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu emisję przeprowadzoną przez Grupę w 2012 roku.

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego dla obligacji w PLN wyznaczonego w oparciu emisję przeprowadzoną przez Grupę w 2012 roku dla emisji w PLN oraz w oparciu o notowanie rynkowe w przypadku euroobligacji.

Zobowiązania wobec innych banków

Depozyty międzybankowe, z uwagi na krótki termin zostały ujęte w wartości bilansowej a zaciągnięte pożyczki (kapitał i odsetki) zostały zdyskontowane średnią stopą efektywną zobowiązań wobec banków zaciąganych w 2012 roku.

45. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

31-12-2012	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24 866	945	-	25 811
Dłużne papiery wartościowe	21 301	945	-	22 246
Kapitałowe papiery wartościowe	3 565	-	-	3 565
Pochodne instrumenty finansowe	295	124 115	-	124 410
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 420 649	30 631	588 502	3 039 782
Dłużne papiery wartościowe	2 417 160	29 227	553 394	2 999 781
Kapitałowe papiery wartościowe	3 489	1 404	35 108	40 001
Razem	2 445 810	155 691	588 502	3 190 003

31-12-2012	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe	93	89 947	-	90 040
Razem	93	89 947	-	90 040

	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2012	583 874
Zwiększenia (z tytułu)	122 236
- zakup	74 641
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	32 846
- dodatnia wycena	14 749
Zmniejszenia (z tytułu)	117 608
- sprzedaż i wykup	73 803
- przeklasyfikowanie	35 124
- ujemna wycena	7 002
- różnice kursowe	1 679
Stan na koniec okresu 31-12-2012	588 502

31-12-2011	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 835	-	757	6 592
Dłużne papiery wartościowe	40	-	757	797
Kapitałowe papiery wartościowe	5 795	-	-	5 795
Pochodne instrumenty finansowe	326	56 175	145	56 646
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 900 752	117 350	582 972	2 601 074
Dłużne papiery wartościowe	1 884 668	117 350	546 714	2 548 732
Kapitałowe papiery wartościowe	16 084		36 258	52 342
Razem	1 906 913	173 525	583 874	2 664 312

31-12-2011	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe	826	19 669	-	20 495
Razem	826	19 669	-	20 495

	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2011	586 999
Zwiększenia (z tytułu)	83 667
- zakup	42 504
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	29 467
- dodatnia wycena	11 693
- różnice kursowe	3
Zmniejszenia (z tytułu)	86 792
- sprzedaż i wykup	41 958
- odsetki zrealizowane, premia	28 949
- ujemna wycena	14 595
- odpisy z tytułu utraty wartości	1 290
Stan na koniec okresu 31-12-2011	583 874

46. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z wymogami MSSF 8 segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych. MSSF 8 definiuje segment operacyjny jako część działalności jednostki, który spełnia trzy kryteria:

- a) segment prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której może osiągać przychody i ponosić koszty,
- b) wyniki działalności operacyjnej segmentu są przeglądane regularnie przez osobę podejmującą w jednostce główne decyzje operacyjne,
- c) odrębne informacje finansowe dla segmentu są dostępne.

Poniżej przedstawiono zasady sprawozdawczości według segmentów operacyjnych za okresy zakończone dnia 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku w podziale na następujące obszary działalności:

- (i) pion korporacji i finansów publicznych,
- (ii) pion detaliczny,
- (iii) działalność skarbową i inwestycyjną,
- (iv) działalność maklerską,
- (v) pozostałe (nieulokowane w segmentach).

W ramach pionu korporacji i finansów publicznych prowadzona jest działalność obejmująca transakcje zawierane poprzez Centra Korporacyjne oraz Centralę Banku z klientami korporacyjnymi i klientami należącymi do sektora finansów publicznych.

Z uwagi na nabycie w 2012 roku przez Bank akcji spółki BOŚ Eko Profit S.A. od spółki zależnej Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska S.A., wynik spółki BOŚ Eko Profit został zaklasyfikowany do pionu korporacji i finansów publicznych. W poprzednich okresach sprawozdawczych był klasyfikowany do działalności maklerskiej, dane za 2011 rok zostały doprowadzone do porównywalności.

Natomiast aktywność Grupy w pionie detalicznym dotyczy transakcji z klientami z grupy osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw oraz wspólnot mieszkaniowych.

W skład obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej wchodzi działalność na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych, instrumentów pochodnych, a także w obszarze inwestycji kapitałowych. Działalność skarbową i inwestycyjną obejmuje zarządzanie płynnością, ryzykiem walutowym i stóp procentowych Grupy oraz rozliczenia z tytułu cen transferowych funduszy z innymi pionami (segmentami) biznesowymi.

W obszarze pozostałe (nieulokowane w segmentach) znajdują się pozycje rachunku zysków i strat, które nie zostały przypisane do żadnego z wymienionych w pozycji (i)-(iv) obszarów działalności, w szczególności przychody i koszty odsetkowe oraz prowizyjne generowane z aktywów i zobowiązań związanych z klientami niesklasyfikowanymi oraz ogólne koszty administracyjne.

Produkty pionów i obszarów działalności wymienionych w podpunktach (i)-(v) powyżej zostały opisane w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2012 roku” w pkt. II pkt. 8.

Produktami obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej są instrumenty finansowe, bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe, kredyty od innych banków oraz kredyty udzielone bankom, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz instrumenty pochodne.

Natomiast obszar działalności maklerskiej obejmuje głównie nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy lub własny rachunek, prowadzenie rachunków papierów wartościowych, zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.

Aktywa i pasywa obszarów określonych w ppkt. (i)-(ii) powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Banku.

I. Wynik na działalności operacyjnej pionu korporacji i finansów publicznych oraz pionu detalicznego, jest wynikiem z działalności finansowej tych pionów pomniejszony o wartość ogólnych kosztów administracyjnych przypisanych do danego pionu na podstawie „Metodyki alokacji ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku”.

Na wynik z działalności finansowej ww. pionów składają się:

1. **Wynik z działalności depozytowej**, tj. różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży środków depozytowych do ALM (działalność skarbową i inwestycyjną), zgodnie z „Zasadami ustalania stawek i rozliczania cen transferowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.”, a kosztami pozyskania środków depozytowych.

Przychody ze sprzedaży środków depozytowych dla danego pionu ustala się na podstawie średniego (ze stanów dziennych) stanu odpowiednich produktów depozytowych danego pionu odrębnie dla każdej waluty.

Cena transferowa jest to stawka oprocentowania środków pieniężnych pozyskiwanych lub zagospodarowywanych przez piony biznesowe Banku, służąca do ustalenia zarządczego wyniku finansowego jednostek Banku dla celów analitycznych oraz dla efektywnego zarządzania dochodowością i ryzykiem Banku, w szczególności ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej. Dla każdej transakcji przypisywana jest indywidualna cena transferowa, będąca sumą stawki rynkowej zgodnej z okresem przeszacowania i walutą oraz stawek dodatkowych. Stawki transferowe ustalane są zgodnie z „Zasadami ustalania stawek i rozliczania cen transferowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.”

2. **Wynik z działalności kredytowej**, tj. suma przychodów odsetkowych od kredytów ze środków własnych, przychodów odsetkowych od kredytów ze środków obcych, prowizji odsetkowych od kredytów ze środków obcych oraz różnicy wartości odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek i zobowiązań pozabilansowych pomniejszona o koszty finansowania działalności kredytowej przez ALM (działalność skarbową i inwestycyjną), zgodnie z „Zasadami ustalania stawek i rozliczania cen transferowych w Banku Ochrony Środowiska S.A.”.

Koszty finansowania działalności kredytowej dla danego pionu ustala się na podstawie średniego (ze stanów dziennych) poziomu zadłużenia kredytowego dla odpowiednich produktów sprzedanych ze środków własnych danego pionu odrębnie dla każdej z walut pomniejszonego o wartość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek. Dla każdej transakcji przypisywana jest indywidualna cena transferowa, będąca sumą stawki rynkowej zgodnej z okresem przeszacowania i walutą oraz stawek dodatkowych.

3. **Wynik z działalności na dłużnych papierach wartościowych**, tj. suma przychodów prowizyjnych i odsetkowych za obsługę obligacji komunalnych / korporacyjnych pomniejszona o koszty finansowania skalkulowane na podstawie cen transferowych.
4. **Wynik z tytułu prowizji**, tj. różnica pomiędzy sumą przychodów prowizyjnych od kredytów, przychodów prowizyjnych związanych z rachunkami depozytowymi oraz przychodów od kart płatniczych nieprzydzielonych do rachunku depozytowego i kredytowego a kosztami prowizji.
5. **Wynik z pozycji wymiany**, tj. dochody pionu z transakcji typu FX oraz dochody z pozostałych zrealizowanych transakcji wymiany walutowej przypisanych do pionów na podstawie średniej skali zadłużenia kredytowego w walutach obcych.
6. **Wynik z pozostałych przychodów i kosztów z wyłączeniem ogólnych kosztów administracyjnych**, tj. różnica pomiędzy przypisanymi do poszczególnych pionów pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi.

II. Wynik z obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej stanowi sumę wyników z obszaru działalności skarbowej oraz obszaru inwestycji kapitałowych Banku.

Wynik na działalności operacyjnej z działalności skarbowej i z inwestycji kapitałowych stanowi wynik na działalności finansowej danego obszaru działalności pomniejszony o wartość ogólnych kosztów administracyjnych przypisanych do danego obszaru na podstawie „Metodyki alokacji ogólnych kosztów administracyjnych na obszary działalności Banku”.

Na wynik z działalności finansowej w obszarze działalności skarbowej i inwestycyjnej składają się:

- **wynik odsetkowy** – wyliczany jako suma wyniku odsetkowego z tytułu transakcji z klientami zewnętrznymi oraz wyniku rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy z innymi segmentami. Przychody i koszty odsetkowe zewnętrzne dotyczą transakcji na rynku międzybankowym (lokaty i kredyty), jak również nabywanych oraz emitowanych dłużnych papierów wartościowych. Wynik rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy jest różnicą pomiędzy przychodami z tytułu finansowania aktywów innych segmentów, a kosztami transferowymi za środki depozytowe otrzymane z innych segmentów.
- **wynik z pozycji wymiany**, za wyjątkiem dochodów z pozycji wymiany przypisanych innym segmentom,
- **wynik na działalności handlowej**, wynik z działalności ewidencjonowanej w Księdze Handlowej oraz z operacji instrumentami finansowym, w tym typu SWAP odnoszonych do wyniku odsetkowego Banku,
- **wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych**, wynik dotyczy akcji, udziałów i dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych.
- **przychody z tytułu dywidend**,
- **różnica wartości odpisów z tytułu utraty wartości**, wynik dotyczy akcji i udziałów oraz wybranych zaangażowań wobec instytucji finansowych w ramach działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Ze względu na specyfikę Banku, nie występują zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

Wyniki Domu Maklerskiego BOŚ S.A. są zależne od koniunktury na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W ten sposób kalkulowane są wyniki obszarów działalności jednak dla celów zachowania spójności z systemem raportowania informacji zarządczej w tabelach poniżej zastosowano prezentację w układzie uzgadniającym się do rachunku zysków i strat.

Poniżej przedstawiono skonsolidowane wyniki finansowe Grupy Kapitałowej BOŚ S.A. za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 roku przypadające na przyjęte segmenty.

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2012	PION KORPORACJI I FINANSOW PUBLICZNYCH (w tym BOŚ Eko Profit S.A.)	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA (w tym BOS Finance AB, i Invest Management BOŚ S.A. S.K.A.A.)	DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	151 432	120 332	3 528	8 236	627	284 155
1.	Przychody z tytułu odsetek	785 410	456 124	798 846	10 894	634	2 051 908
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	495 875	235 042	167 927	1 336	-	900 180
	- sprzedaż innym segmentom	289 535	221 082	630 919	9 558	634	1 151 728
2.	Koszty z tytułu odsetek	-633 978	-335 792	-795 318	-2 658	-7	-1 767 753
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-229 152	-163 188	-221 839	-1 839	-7	-616 025
	- sprzedaż innym segmentom	-404 826	-172 604	-573 479	-819	-	-1 151 728
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	45 302	39 125	-11	23 123	-1 226	106 313
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	3 648	98	-	3 746
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	8 525	23 515	-	32 040
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-2 102	-	-	-2 102
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	62	-	27 118	-109	-	27 071
VII.	Wynik z pozycji wymiany	18 498	9 155	-4 935	-602	-	22 116
VIII.	Wynik na działalności bankowej	215 294	168 612	35 771	54 261	-599	473 339
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-1 319	-2 185	-2 265	-352	2 862	-3 259
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-38 494	-22 407	8 449	60	-1 643	-54 035
XI.	Wynik na działalności finansowej	175 481	144 020	41 955	53 969	620	416 045
1.	Koszty bezpośrednie	-40 258	-73 194	-5 041	-51 229	-478	-170 200
	Wynik po kosztach bezpośrednich	135 223	70 826	36 914	2 740	142	245 845
2.	Koszty pośrednie	-62 823	-80 585	-7 846	-	-	-151 254
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	72 400	-9 759	29 068	2 740	142	94 591
3.	Amortyzacja	-12 983	-16 841	-516	-5 566	-1	-35 907
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, Usługi wzajemne)	-15 272	1 264	-295	-1 893	-50	-16 246
XII.	Wynik finansowy brutto	44 145	-25 336	28 257	-4 719	91	42 438
XIII.	Obciążenia podatkowe	-8 396	4 814	313	-1 602	-73	-4 944
XIV.	Wynik finansowy netto	35 749	-20 522	28 570	-6 321	18	37 494
Aktywa segmentu		7 623 080	5 041 343	3 631 851	186 912	393 554	16 876 740
Zobowiązania segmentu		5 466 946	4 294 474	6 448 243	416 555	250 522	16 876 740
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne		27 331	35 574	3 089	10 422	111	76 527

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki skonsolidowanego rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2011	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH (w tym BOŚ Eko Profit S.A.)	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA (w tym BOŚ Finance AB, i Invest Management BOŚ S.A. S.K.A.A.)	DZIAŁALNOŚĆ MAKLESKA	POZOSTAŁE (NIEULOKOWANE W SEGMENTACH)	GRUPA
I.	Wynik z tytułu odsetek	143 157	114 251	9 032	8 351	-1 695	273 096
1.	Przychody z tytułu odsetek	723 637	426 209	645 707	9 817	492	1 805 862
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	436 357	225 262	162 961	1 839	196	826 615
	- sprzedaż innym segmentom	287 280	200 947	482 746	7 978	296	979 247
2.	Koszty z tytułu odsetek	-580 480	-311 958	-636 675	-1 466	-2 187	-1 532 766
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-231 186	-170 528	-148 246	-1 391	-2 168	-553 519
	- sprzedaż innym segmentom	-349 294	-141 430	-488 429	-75	-19	-979 247
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	43 171	38 112	-1	31 036	-1 831	110 487
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	3 628	98	-	3 726
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	145	-	26 997	47 768	-	74 910
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	-	-
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	-	-	4 944	-479	-	4 465
VII.	Wynik z pozycji wymiany	11 542	14 472	4 129	206	-	30 349
VIII.	Wynik na działalności bankowej	198 015	166 835	48 729	86 980	-3 526	497 033
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-2 558	1 036	-	-2 841	2 807	-1 556
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-24 814	-14 307	-1 997	22	-1 502	-42 598
XI.	Wynik na działalności finansowej	170 643	153 564	46 732	84 161	-2 221	452 879
1.	Koszty bezpośrednie	-42 691	-77 997	-4 049	-53 643	-116	-178 496
	Wynik po kosztach bezpośrednich	127 952	75 567	42 683	30 518	-2 337	274 383
2.	Koszty pośrednie	-58 672	-85 990	-7 760	0	-383	-152 805
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	69 280	-10 423	34 923	30 518	-2 720	121 578
3.	Amortyzacja	-9 597	-16 154	-312	-5 076	-2	-31 141
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, Usługi wzajemne)	-15 695	3 638	-6	-1 449	-34	-13 546
XII.	Wynik finansowy brutto	43 988	-22 939	34 605	23 993	-2 756	76 891
XIII.	Obciążenia podatkowe	-8 858	4 359	-5 984	-5 205	1 215	-14 473
XIV.	Wynik finansowy netto	35 130	-18 580	28 621	18 788	-1 541	62 418
Aktywa segmentu		6 805 261	4 881 780	3 382 762	149 550	417 764	15 637 117
Zobowiązania segmentu		5 181 436	4 310 929	5 618 460	370 020	156 272	15 637 117
Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne		20 242	27 924	2 032	8 939	94	59 231

47. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) był głównym akcjonariuszem w Grupie.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 jednostką powiązaną z Bankiem jest spółka stowarzyszona pod nazwą Wodkan Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi nie odbiegają od warunków rynkowych.

(a) Opis transakcji z głównym akcjonariuszem Banku, tj.: NFOŚiGW

Na dzień 31 grudnia 2012 roku NFOŚiGW nie posiadał w Banku rachunków bieżących i terminowych

Na dzień 31 grudnia 2011 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 182 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w roku obrotowym 2011 od depozytów Funduszu wyniosły 4 791 tys. zł.

W 2011 roku Bank otrzymał przychody z tytułu prowizji w wysokości 3 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku wartość środków powierzonych na kredyty przez NFOŚiGW wynosiła 10 377 tys. zł natomiast na dzień 31 grudnia 2011 roku 18 802 tys. zł.

Za obsługę kredytów ze środków NFOŚiGW Bank otrzymuje wynagrodzenie, które w roku 2012 wyniosło 106 tys. zł., w 2011 roku 513 tys. zł.

NFOŚiGW udzielał dopłat do odsetek dla klientów które w roku 2012 wyniosły 4 516 tys. zł., w 2011 roku wyniosły 4 827 tys. zł.

Transakcje z NFOŚiGW zostały przeprowadzone na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

Ponadto, NFOŚiGW jest podmiotem powiązanym ze Skarbem Państwa. Grupa zawiera transakcje z jednostkami powiązanymi ze Skarbem Państwa – głównie z jednostkami sektora finansów publicznych.

(b) Opis transakcji z jednostką stowarzyszoną, tj. WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.

Oddział Banku prowadzi rachunki bieżące WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. Na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2011 roku Spółka posiadała złożone w Banku depozyty terminowe i O/N na zasadach rynkowych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku stan depozytów Spółki wyniósł 660 tys. zł. Koszty odsetkowe wyniosły 39 tys. zł a przychody z tytułu prowizji 8 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku stan depozytów Spółki łącznie z naliczonymi odsetkami wyniósł 1 234 tys. zł. Koszty odsetkowe wyniosły 241 tys. zł a koszty z tytułu prowizji 8 tys. zł. Przychody z tytułu gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych 81 tys. zł.

(c) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Kapitałowej BOŚ S.A

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku oraz koszty i przychody za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku oraz 31 grudnia 2011 zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

	31-12-2012	31-12-2011
Stan kredytów	8	-
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	52	37
Stan depozytów	2 913	2 745

	01-01-2012 31-12-2012	01-01-2011 31-12-2011
Koszty odsetek od depozytów	89	141

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

	31-12-2012	31-12-2011
Wartość instrumentów finansowych na rachunkach inwestycyjnych	171	140

(d) Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego Grupy Kapitałowej BOŚ S.A.

Wyplacone za 2012 rok

Rada Nadzorcza Banku:

1. Marcin Likierski	286 tys. zł
2. Jacek Maciej Bajorek	176 tys. zł
3. Adam Grzegorz Wasiak	106 tys. zł
4. Józef Koziół	134 tys. zł
5. Andrzej Kazimierz Kraszewski	68 tys. zł
6. Michał Juliusz Machlejd	134 tys. zł
7. Ryszard Ochwat	134 tys. zł
8. Krzysztof Władysław Rogala	109 tys. zł
9. Janusz Marek Topolski	134 tys. zł
10. Marian Malicki	30 tys. zł
11. Marian Adam Pigan	28 tys. zł
12. Michał Jacek Wysocki	67 tys. zł
	1 406 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze 1 406 tys. zł

Łączna kwota wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku zawiera: wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej, zwrot kosztów biletów komunikacyjnych, benzyny, noclegów, udziału w konferencji.

Zarząd Banku:

1. Mariusz Klimczak	1 544 tys. zł
2. Stanisław Kolasiński	1 104 tys. zł
3. Przemysław Lech Figarski	789 tys. zł
4. Adam Zbigniew Grzebieluch	1 197 tys. zł
5. Krzysztof Wojciech Telega	1 163 tys. zł
	5 797 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze 5 797 tys. zł

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych

1. Adam Zbigniew Grzebieluch	107 tys. zł
2. Krzysztof Wojciech Telega	83 tys. zł
5. Stanisław Kolasiński	74 tys. zł
	264 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze 264 tys. zł

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, premie za 2011 r., wynagrodzenie za czas choroby, koszty polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, zwrot nadpłaconych składek ZUS, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Wypłacone za 2011 rok

Rada Nadzorcza Banku:

1.	Marcin Likierski	283 tys. zł
2.	Jacek Maciej Bajorek	164 tys. zł
3.	Marian Adam Pigan	129 tys. zł
4.	Józef Koziół	129 tys. zł
5.	Michał Juliusz Machlejd	130 tys. zł
6.	Marian Malicki	136 tys. zł
7.	Michał Jacek Wysocki	132 tys. zł
8.	Ryszard Ochwat	129 tys. zł
9.	Janusz Marek Topolski	129 tys. zł
		1 361 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 361 tys. zł
---	---------------

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Rady Nadzorczej Banku zawiera: wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej, zwrot kosztów biletów komunikacyjnych, benzyny, noclegów, udziału w konferencji.

Zarząd Banku:

1.	Mariusz Klimczak	1 359 tys. zł
2.	Jacek Pierzyński	828 tys. zł
3.	Adam Zbigniew Grzebieluch	1 034 tys. zł
4.	Stanisław Kolasiński	256 tys. zł
5.	Marek Kazimierz Serafiński	875 tys. zł
6.	Krzysztof Wojciech Telega	1 032 tys. zł
		5 384 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	5 283 tys. zł
- świadczenia po okresie zatrudnienia	- tys. zł
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	101 tys. zł

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych:

1.	Adam Zbigniew Grzebieluch	104 tys. zł
2.	Krzysztof Wojciech Telega	65 tys. zł
3.	Marek Kazimierz Serafiński	59 tys. zł
4.	Jacek Pierzyński	13 tys. zł
5.	Stanisław Kolasiński	1 tys. zł
		228 tys. zł

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	228 tys. zł
---	-------------

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, premie za 2010 rok, koszty polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, zwrot nadpłaconych składek ZUS, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych.

48. Przejęcie i zbycie spółek

Grupa Kapitałowa BOŚ w 2012 roku dokonała sprzedaży akcji spółki publicznej wniesionej aportem to jest całości posiadanego pakietu akcji.

49. Wypłacone i zaproponowane dywidendy

W roku 2012 dywidenda nie była wypłacona, gdyż zwołane na 28 czerwca 2012 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A., zgodnie z Uchwałą Nr 8/2012 w sprawie podziału zysku Banku za 2011 r., zysk netto w całości przeznaczyło na podwyższenie kapitału zapasowego.

50. Zdarzenia po dniu bilansowym

Poniżej opisano zdarzenia po dniu bilansowym:

Emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.13 w wysokości 40 mln zł (raport bieżący 2/2013 z dnia 15 stycznia 2013 roku). Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale BRE Banku S.A.

Emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.14 w wysokości 50 mln zł (raport bieżący 4/2013 z dnia 17 stycznia 2013 roku). Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale BGK.

Emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.15 w wysokości 50 mln zł (raport bieżący 5/2013 z dnia 22 stycznia 2013 roku). Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale BGK.

Emisja obligacji własnych serii J w wysokości 100 mln zł (raport bieżący 7/2013 z dnia 14 lutego 2013 roku) organizatorem i depozytariuszem emisji jest BGK.

Emisja obligacji własnych serii K w wysokości 50 mln zł (raport bieżący 8/2013 z dnia 22 lutego 2013 roku) organizatorem i depozytariuszem emisji jest BRE Bank S.A.

Wcześniejszy wykup tj. w dniu 27 lutego 2013 roku 185 000 szt. obligacji własnych BOŚ S.A. serii H (raport bieżący 6/2013 z dnia 5 lutego 2013 roku oraz 9/2013 z dnia 27 lutego 2013 roku). Bank o emisji tych obligacji poinformował w raporcie bieżącym nr 6/2012 z dn. 27 lutego 2012 roku.

Dnia 1 marca 2013 roku Bank poinformował o zamiarze wcześniejszego wykupu tj. w dniu 4 kwietnia 2013 roku 150 102 szt. obligacji własnych BOŚ S.A. serii F (raport bieżący 10/2013 z dnia 1 marca 2013 roku). Bank o emisji tych obligacji poinformował w raporcie bieżącym nr 35/2011 z dn. 4 października 2011 roku.

Emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.16 w wysokości 30 mln zł (raport bieżący 11/2013 z dnia 6 marca 2013 roku). Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale BRE Banku S.A.

W związku z pismem Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 7 marca 2013 roku dotyczącym sposobu rozliczania wynagrodzeń z tytułu ubezpieczeń Grupa Kapitałowa dokona analizy rekomendacji UKNF. Zalecenia UKNF zostaną uwzględnione w sprawozdaniach finansowych w kolejnych okresach sprawozdawczych.

51. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych firmy Ernst&Young Audit Sp. z o.o., wypłacone lub należne za rok obrotowy:

2012 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2012 r.	314 tys. zł
• Przegląd sprawozdania za I półrocze 2012 r.	132 tys. zł
• Usługi doradztwa podatkowego	- tys. zł
• Pozostałe usługi	124 tys. zł
• Usługi dotyczące prac związanych z emisją	320 tys. zł

2011 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2011 r.	297 tys. zł
• Przegląd sprawozdania za I półrocze 2011 r.	132 tys. zł
• Usługi doradztwa podatkowego	- tys. zł
• Pozostałe usługi	337 tys. zł
• Usługi dotyczące prac związanych z emisją	1 262 tys. zł

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
13.03.2013	Mariusz Klimczak	Prezes Zarządu	
13.03.2013	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu	
13.03.2013	Przemysław Lech Figarski	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2013	Adam Zbigniew Grzebieluch	Wiceprezes Zarządu	
13.03.2013	Krzysztof Wojciech Telega	Wiceprezes Zarządu	brak podpisu w związku z urlopem